דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שני, ז' בניסן תשמ"ז, 6 באפריל 1987 • גליון 19086

היום 12 עמודים • המחיר 85 אג', באילת 74 אג'

היום בדבר
• בן־אהרן לשרים: את הקיבוצים שלחתם לבורסה
• המצרים לקלפי – במפלגות / דן אבידן
• טכנולוגיה של מנהיגות / שלמה גינוסר
• הנציב מול ה„בטחוניים" / דני רובינשטיין
• איגודים בישראל ובגרמניה / שלמה שפיר
• בורסה וכלכלה (4–5) עכשיו (9) על הדשא (10) ספורט (11) בידור (12)

מזג האוויר

בהיר עד מעונן חלקית עם מעלות חום רגילות בעונה.
מעלות החום החזויות: ירושלים: 9־17, רמת־הגולן: 8־18, צפת: 7־15, חיפה: 12־20, טבריה: 13־25, עפולה: 10־25, השומרון: 10־19, תל־אביב: 12־20, לוד: 9־21, יריחו: 11־26, עזה: 10־20, באר־שבע: 8־23, אילת: 13־26.

פרס במאדריד • ידון בקידום תהליך השלום ובנושאי 'השוק' • עודכן ע"י שיראק ותאצ'ר

שר החוץ של ספרד פראנצ'סקו אורדונייז מקבל את פני עמיתו הישראלי שמעון פרס עם הגיעו למאדריד לביקור רשמי בן יומיים. (צילום: א.פ.)

מאת ברעון קרין,
שליח „דבר" במאדריד

מאדריד (מיוחד ל„דבר"). – שר החוץ שמעון פרס הגיע אתמול אחר־הצהריים למאדריד לביקור ראשון של שר־חוץ ישראלי בספרד. פרס הגיע באיחור של חצי שעה, לאחר שחנה חניית ביניים בציריך, שם הספיק לשוחח טלפונית עם הנשיא חיים הרצוג.

פרס הכחיש באוזני סופר „דבר" את השמועות שנודעו אתמול עם אישיות סובייטית או שהיה עמה בקשר. עם זאת נמסר, כי פרס קיבל שלשום בלילה ואתמול בבוקר עדכון טלפוני מראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק על ביקורו בוואשינגטון ושדר מרגרט תאצ'ר על ביקורה במוסקווה. פרס נתקבל בנמל־התעופה על־ידי שר החוץ הספרדי פראנסיסקו פרנאנדז אורדונייז.

אורדונייז אמר ל„דבר", כי ביקורו הרשמי של פרס מהווה חיזוק נוסף לתהליך שהחל עם קשירת היחסים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות לפני יותר משנה. סיכום הביניים של קשרים אלה הוא לדבריו חיובי ביותר בתחום המדיני, הכלכלי והתרבותי.

אורדונייז אמר, כי בשיחותיו עם פרס ובשיחות עם המלך חואן

(המשך בעמ' 2)

בל"ל החליט לצמצם הפנסיות לעובדים בכירים שכבר פרשו

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מועצת המנהלים של בנק לאומי החליטה בישיבתה אתמול לצמצם במידה ניכרת את הגימלאות המשולמות לעובדי בנק בכירים, אשר פרשו בשנים עבר.

אתמול גם הודיע אחד מבכירי הבנק, ראש החטיבה הבנקאית, ידידיה ברנבוים, על פרישתו מתפקידו.

[illegible]

דגלי ישראל בבון ערב ביקור הרצוג

מאת זאב סטרוסינסקי, סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – דגלי ישראל הונפו אתמול מול לשכת הנשיא ולשכת הקנצלר בבון. הבוקר עומד לנחות בנמל התעופה קלן־בון מטוס חיל־האוויר של ישראל עם נשיא המדינה חיים הרצוג ופמלייתו, בביקור הראשון של נשיא ישראל בגרמניה, כמעט 42 שנה לאחר תבוסת גרמניה הנאצית.

(המשך בעמ' 2)

אינני מועמד לשגריר מודיע פרופ' אבינרי

מאת סופרו המדיני של „דבר"

פרופ' שלמה אבינרי, אשר שמו הוזכר לאחרונה כמועמד לתפקיד שגריר ישראל בוואשינגטון, אמר אתמול, כי אינו רואה עצמו בתנאים הנוכחיים כמועמד למשרה הדיפלומטית הבכירה.

אבינרי, שהשיב לשאלה בעניין מועמדותו, בשיחה עם אנשי קורס צוערי משרד החוץ, אמר, כי השגריר בוואשינגטון זקוק לאמון המלא של ראש הממשלה וליכולת להידברות ולהסכמה בנושאים עיקריים עמו. „מקובל עלי שזכותו של ראש הממשלה למנות איש כלבבו לתפקיד השגריר בוואשינגטון.

(המשך בעמ' 2)

המפקח למט"ח בודק תשלומי הפילהרמונית

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

המפקח על מטבע חוץ בבנק ישראל בודק את פרשת התשלומים שמקבלים נגני התזמורת הפילהרמונית הישראלית ובמקביל החלה גם בדיקה של שלטונות מס הכנסה באותו עניין.

הבדיקות החלו בעקבות הפרסומים שהיו אתמול בנוגע לחשדות לתשלומים „מתחת לשולחן" ובניגוד לחוק. את הטענות העלה נגן בכיר של התזמורת אשר הגיש תביעה לבית־הדין לעבודה בתל־אביב נגד המנהל זובין מאטה והתזמורת עצמה.

(המשך בעמ' 2)

קריאה לשבות במגזר הדרוזי – בשל סירוב נסים להקצות תקציב

מאת סופרו המדיני של „דבר"

שר האוצר משה נסים דחה אתמול בישיבת הממשלה את דרישותיהם של כמה מעמיתיו להקצות סכום עד 20 מיליון ש"ח לצורך השוואת תנאיהם של הדרוזים והצ'רקסים לאוכלוסיה היהודית בישראל.

(המשך בעמ' 2)

פרס ל„דבר": יציאת 30,000־40,000 יהודים בשנה – תנאי לשיתוף ברה"מ בוועידה הבי"ל

מאת סופרי „דבר"

שר החוץ שמעון פרס אמר ל„דבר", כי הסכמת ברה"מ ליציאת 30,000־40,000 יהודים בשנה היא אחד משני התנאים לשיתופה בוועידה בינלאומית לקידום תהליך השלום [illegible]

[illegible]

בעד שיתופם ביום ד' הקרוב.

השרים משה ארנס ויוסף שפירא תבעו אתמול, כי ישראל לא תתיר את ביקורה בישראל של משלחת [illegible]

[illegible]

הסובייטית ארצה, אך היא הבהירה כי היא עומדת על עקרון ההדדיות.

דיפלומט סובייטי אמר לעמיתו הישראלי בוושינגטון לדרישת ההדדיות כי, „כל צעד ייעשה בתנאי שאנו רואים בכך הכרה סובייטית בדרישה העקרונית של ישראל", אמר סמיר לשרים.

[illegible]

מברה"מ במארס, אך אין לדעת אם יתממשו התקוות על יציאה בהיקף ניכר בעתיד.

שר הקליטה יעקב צור הציג בפני השרים את תוכניות משרדו לקליטת עשרות אלפים עולים בשנה. הוא ביקש להזים, על סמך נסיון העבר, את הטענה, כאילו אין „ארץ אוכלת עוליה", שכן 94 אחוזים מן העולים [illegible]

צור הדגיש את הצורך [illegible] הזכיר כי מבין 500 היוצאים מברה"מ בחודש שעבר בחרו רק 136 לעלות ארצה. [illegible]

[illegible] עשרות אלפים יהודים תעלה כ־350 מיליון ש"ח בחמש שנותיהם הראשונות בארץ. [illegible] כ־12 מיליון ש"ח.

כמה סטודנטים נפצעו ו־17 נעצרו אתמול כשהמשטרה פיזרה באלות, בסוסים ובזרנוקי־מים את הפגנותיהם מול משרד ראש הממשלה (מימין) וברחבת בית־המעצר במגרש הרוסים (משמאל). הסטודנטים זעמו על כך שהממשלה לא דנה אתמול בעניינם (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילומים: יצחק הררי ורחמים ישראלי)

שיירות אספקה למחנות הפליטים „אמל": הפסקת אש – המצור הוסר

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

שש משאיות עמוסות מזון וביגוד, שנהרכו על ידי כוחות, נכנסו אתמול למחנה הפליטים בורג' אל־בראג'נה שבמערב־ביירות. היתה זו הפעם הראשונה זה קרוב לחודש, שתושבי המחנה קיבלו מזון. על המבצע פיקחו כמה קצינים סורים. היום תיכנס שיירת מזון נוספת למחנה שאתילה, הנתון אף הוא במצור ממושך.

תנועת „אמל" הודיעה אמש, כי הושג הסכם בחסות סוריה להסרת המצור מעל מחנות הפליטים שאתילה ובורג' אל־בראג'נה שבמערב־ביירות ולהפסקת אש כללית בין המיליציה השיעית לבין הלוחמים הפלשתינים.

בהודעת הארגון, שהוצאה בתום פגישה שהתקיימה בין הצדדים במטה הכוחות הסוריים בביירות ושבה ישב ראש מפקד הכוחות הסוריים בלבנון, גנראל גאזי כנען, נאמר, כי הסרת המצור תלויה בנסיגת הפלשתינים מכל עמדותיהם שמדרום לצידון.

סוריה היתה נתונה בימים האחרונים ללחץ דיפלומאטי בין־ערבי כבד להתיר הכנסת מזון למחנות ולהקל את המצור. בראש המדינות הערביות שיזמו הפעלת לחץ דיפלומאטי על הסורים עמדה מצרים. מדינה זו עדיין פועלת לכנס באופן דחוף את מועצת הבטחון של האו"ם, כדי שזו תגנה את סוריה

היום בחירות במצרים: – מובארק קורא להשתתף ותוקף הקיצונים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק פנה אתמול לתושבי מצרים וקרא להם להצביע היום בבחירות לפרלמנט כדי לחזק את תהליך הדמוקרטיזאציה במדינה. באותו הקצר תקף מובארק את הקבוצות הדתיות הקיצוניות ואת קבוצות השמאל הקיצוני על שניהלו את תעמולת הבחירות תוך שימוש בסיסמאות שקראו להחלפת השלטון במצרים וליצירת מצב של אנארכיה במדינה. מובארק הבטיח באותו שהבחירות תתנהלנה בצורה הוגנת תוך מתן חופש הצבעה לכל התושבים.

קודם לכן טענו כמה ממנהיגי מפלגות האופוזיציה שהשלטונות עצרו מאות פעילים של תנועת „האחים המוסלמים" ומפלגת השמאל הקיצונית „אל־תג'מוע" במטרה למנוע ממפלגות האופוזיציה להשתתף בבחירות בחופש פעולה מלא. בעקבות טענות אלה הוזו דוברי המשטר כי כמה עשרות פעילים של תנועת „האחים המוסלמים" נעצרו בגלל האיסור שחל על תנועה זו להשתתף בבחירות כמפלגה פוליטית.

נדחה צו הגירוש נגד רז'ו ראץ ומילוא ימליץ כי ישוחרר בקרוב

מאת אוריאל בן־עמי ויצחק כדורי, סופרי „דבר"

ממלא־מקום שר הפנים רוני מילוא דחה אתמול בשלושה חודשים את הפעלת צו הגירוש נגד רז'ו ראץ, הפליט ההונגרי הנרצה את עונשו – ארבע שנות מאסר בשל הברחות מכוניות – בכלא איילון, לאחר שנולדה לו תינוקת בשבוע שעבר.

אתמול נפגש משקם האסירים חירות לפיד עם רוני מילוא וזה הודיע על החלטתו. מילוא הודיע לחירות לפיד, כי ימליץ לשחרר את רז'ו ראץ מכלאו כבר בימים הקרובים, לאחר ניכוי שליש מהמאסר.

ב־23 לחודש זה אמורה ועדת השחרורים לדון בשחרורו של ראץ. על־פי בקשתו של חירות לפיד, ישוחרר ראץ לבית הורי אשתו, נגה, בנהלל. הוא ישתלב בעבודות המשק החקלאי של משפחת דרומי, בליווי הצמוד של חירות לפיד, העוקב אחר שיקומו.

רז'ו ראץ לא הגיע אתמול כמתוכנן מבית הכלא, לבקר את אשתו ובתו, שנולדה בבית החולים בעפולה. בשירות בתי הסוהר דרשו להצמיד אליו סוהר לביקור זה, אך ראץ סירב, בטענה שכבר יצא בעבר לחופשותיו וחזר מהן ללא ליווי.

לטענת המשפחה, הודיעה הנהלת כלא איילון למשפחת דרומי על הסכמתם להעניק לרז'ו חופשה בת 24 שעות. סוכם שמישהו מבני המשפחה יערוב לרז'ו, יתלווה אליו, ויתחייב להחזירו לכלא בתום חופשתו. „אבל" אומרת חנה דרומי, אמה של נגה, „מישהו החליט, שזה אושר גדול מדי, ובשעות הצהריים שונתה ההחלטה. הוחלט שרז'ו יוסע לעפולה [illegible], כבול, מלווה על־ידי סוהרים, ולאחר שיפגש עם אשתו בבית החולים, ויראה את בתו – יוחזר אחר כבוד אל הכלא".

הפסח חוגגים בחיפה!

פסטיבל חיפה להצגות ילדים
400 מופעים.
14.4-18.4

כרטיס משולב ל־3 האירועים במחירי הנחה להשיג בכל משרדי הכרטיסים בארץ. ביקורים מאורגנים לבאים לחיפה - פרטים: 672885, 04-382104.
לתושבי חיפה כרטיס משולב במחיר מיוחד ב"קופת חיפה" - 668296, 04-662244 רח' ברהולד 11.

ברכבל עם מבט על נוף עוצר נשימה... בילוי בטיילת בת־גלים. להתראות בחיפה - לפסח שמח.

עירית חיפה מארגנת הפסח שפע אירועים בעיר – חגיגה לכל המשפחה

תערוכת הקריקטורות במוזיאון חיפה
כ־300 קריקטורות של 28 מבחירי הקריקטוריסטים בארץ.
פתוחה עד: 5.5.87

"טכנודע" המיוחד במינו והמוזיאון הימי היחיד מסוגו בישראל... פיקניק בחיק הטבע בפארק הכרמל... נסיעה

תערוכת הפרחים הבינלאומית "פלוריש" 87

מליון פרחים וצמחים מישראל ומ־23 מדינות בעולם... גנים פורחים... מזרקות... דגי נוי... ביתן טרופי... ועוד.
12.4-20.4.87.

מדרחוב נורדאו אופי חופי

פנים חדשות לרחוב...
מרכז שוקק חיים...
רצוף חדיש ומודרני...
תאורה מסגנית...
טיילת לכל המשפחה...
טכס הפתיחה החגיגי: יום א' כח' אדר תשמ"ז 29.3.87, בשעה 16.30

זאת ועוד - בהיותכם בחיפה תוכלו לבלות ולהנות - גן החיות המשמח לב כל ילד... המוזיאונים - ביניהם

עוד צעד קדימה • עירית חיפה

האגף ליחסי ציבור

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

בלוק 747 בירוחם נהרס בפיצוץ – איש לא נפגע

שני כיוונים לחקירה: פיגוע חבלני או פלילי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

מטען חבלה במשקל כ־6 ק"ג, שהונח מתחת ליסודות בניין מגורים בירוחם, התפוצץ אתמול וגרם נזקים כבדים לרכוש.

אתמול, סמוך לשעה 3.00 לפנות בוקר נשמע רעם אדיר מכיוון בלוק 747 בשכונת אלי כהן, שבפאתיה הדרומיים של ירוחם. מטען הנפץ שהתפוצץ בבניין, ניפץ את כל שמשות הדירות ועקר ממקומם דלתות ומשקופים. בדרך נס, איש לא נפגע קשה, אולם שמשה שנפלה בתוך לול של תינוק גרמה לשריטה קלה בלחיו. התינוק ואשה שנשרטה קלות בידה, טופלו בתחנת מ.ד.א. בירוחם. 24 המשפחות המאכלסות את הבניין, התפנו מהמקום בכוחות עצמן ובימים הקרובים הם יתאכסנו בבתי־מלון באיזור ובבתי קרוביהם.

מטען החבלה, שהונח מתחת לביתו של ראש „ישיבת ירוחם", הרב מילגרום, המשמש גם כמזכיר התנועה להפצת התורה בישוב, גרם להרס מוחלט של ביתו. במקום שבו הונח המטען, מרחק קצר מבלוני הגאז של הבניין, נפער בור שקוטרו ועומקו כחצי מטר. מהמועצה המקומית נמסר, כי הנזק שנגרם לבניין נאמד במאות אלפי דולארים.

משטרת מרחב הנגב הקימה אתמול צוות חקירה מיוחד (צח"מ), החוקר את נסיבות הפיצוץ. גורם מוסמך, המצוי היטב בבעיות הבטחון באיזור, העריך אתמול על־פי דרך הנחת המטען וגודלו, כי מדובר בפיגוע חבלני. במשטרת מרחב הנגב לא מוציאים מכלל אפשרות כי מדובר במעשה פלילי. לפי אחת הסברות, נועד המטען לפגוע ברב מילגרום על רקע של יריבות שהתגלעה לאחרונה בין הזרמים הדתיים בירוחם. המשטרה חוקרת עתה בשני המישורים ואתמול נעצרו לחקירה חמישה חשודים במעשה, שלושה מן החשודים הם תושבי השטחים ושנים הם „חוזרים בתשובה". לסופר „דבר" נודע, כי העצורים מכחישים כל קשר למעשה.

מטען ליד ה„צ'קפוסט" בחיפה

(ע). – מטען חבלה התפוצץ אתמול אחר הצהריים, סמוך לשעה 5, ליד תחנת אוטובוס ב„צ'קפוסט".

לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. נמסר, כי מיד עם הישמע הפיצוץ הגיעו למקום כוחות גדולים של משטרה, שסגרו את האיזור. כמה בני מעוטים, שהיו באיזור, נעצרו והמשטרה ממשיכה בחקירה.

הכינוס הארצי לתנ"ך נפתח במשכן הכנסת

הכינוס הארצי הל"ה לתנ"ך, מטעם המרכז העולמי לתנ"ך והחברה לחקר המקרא בישראל, נפתח אתמול במשכן הכנסת בירושלים, במעמד סגן־ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון ובהשתתפות 400 שוחרי המקרא מכל הארץ.

ישיבת הפתיחה הוקדשה למשנתו של דוד בן־גוריון, במלאת 100 שנים להולדתו.

בדבריו עמד השר נבון על משמעות התנ"ך לעם ישראל, לפי תפישתו של בן־גוריון. לדבריו ראה בן־גוריון בתנ"ך את תעודת הזהות הדתית־לאומית־רוחנית של ישראל ומורה דרך, כיצד עלינו לנהוג. כמרכז, ראה בן־גוריון בתנ"ך כמי שנתן לעם ישראל את המנדט על ארץ־ישראל.

הכינוס יימשך היום ומחר. השנה יתמקדו הדיונים בספר תהילים.

דגלי ישראל בבון

(המשך מעמ' 1)

הנשיא הרצוג יזכה לקבלת פנים מיוחדת במינה בתולדות מערב־גרמניה. הנשיא המארח, ריכארד פון וייצזקר, יתלווה אליו בכל חלקי מסעו בגרמניה. הביקור נפתח רשמית אתמול ברחבת לשכת הנשיא הגרמני בקבלת פנים עם טקס צבאי עם 21 מטחי כבוד. לאחר מכן ישוחחו שני הנשיאים, ולאחר השיחה ייצאו בטיסת מטוס ומסוקים למחנה־המוות לשעבר ברגן־בלזן. שם יתקיים טקס לזכר קרבנות השואה.

בערב יקבל הנשיא הרצוג לשיחה את ראש ממשלת המחוז צפון ריין־וסטפליה וסגן יו"ר המפלגה הסוציאל־דמוקראטית, יוהנס ראו. בערב יערוך הנשיא פון וייצזקר ארוחת ערב חגיגית לכבוד הנשיא הרצוג ורעייתו.

אינני מועמד לשגריר

(המשך מעמ' 1)

ובוודאי שאני אינני יכול להיות איש כלבבו של שמיר", אמר אבינרי, בהזכירו כדוגמה את חילוקי הדעות ביניהם בשאלת הוועידה הבין־לאומית לשלום במזה"ת.

אבינרי, שכיהן בעבר כמנכ"ל משרד החוץ, אמר עוד, כי „רק שגריר הנהנה מאמון מלא של ראש הממשלה יכול למלא את תפקידו כיאות. בוואשינגטון אי אפשר להיות רק בלדר".

הוא ציין, כי נסיון העבר מוכיח שהשגרירים היעילים ביותר היו אלה שנהנו מקשר הדוק עם ראשי הממשלה בזמנם, והזכיר כדוגמה את יצחק רבין ושמחה דיניץ בתקופת גולדה מאיר ואת משה ארנס בתקופת מנחם בגין.

המפקח למט"ח יבדוק

(המשך מעמ' 1)

תגובת התזמורת

דוברת התזמורת הפילהרמונית אמרה אתמול, כי כל התשלומים, המשולמים לנגנים בעת סיורי התזמורת בחו"ל ובארץ מדווחים לשלטונות מס הכנסה ומשולם עליהם מס כחוק. תפקידו של כל מנהל מוסיקלי של תזמורת כלשהי הוא, בין היתר, לשמור על הרמה המקצועית של התזמורת והדבר מחייב מפעם לפעם גם קבלת החלטות בלתי נעימות לגבי חברים בתזמורת.

בתזמורת הפילהרמונית כפופות החלטות כאלה לערעור בפני מועצת התזמורת, ואם הנגן רוצה בכך אף בפני האסיפה הכללית.

עניינו של מר ישראלי הובא לבקשתו בפני מועצת התזמורת וההחלטה שנתקבלה לגביו היתה על דעת המועצה כולה. המשכורות המשולמות בתזמורת הפילהרמונית, כולל כל ההטבות מכל מין וסוג שהוא, נמוכות לצערנו במידה ניכרת מסכומם הדמיוני שנקב מר ישראלי ואין לכך כל אחיזה במציאות.

קריאה לשבות במגזר

(המשך מעמ' 1)

„ההרזוה אולה", אמר נסים. הוא הביע תמיכה בצורך לשפר את תנאי הדרוזים והצ'רקסים, אך אמר כי כל משרד ממשלתי יוכל להקצות לכך כספים מתקציבו, בלא שיופנו לכך משאבים נוספים.

הממשלה המשיכה אתמול לדון בארבע הצעות בעניין זה, שמוזגו על־ידי מזכירות הממשלה להצעה אחת. השר משה שחל תמך בהשוואת מעמד הדרוזים והצ'רקסים וקרא לכל שר לפעול בעניין זה בתחום משרדו. שחל תקף את ארנס ואמר, כי הצעתו היא „מלל חסר תוכן", ומניעיה הם מפלגתיים־כיתתיים. שחל הזהיר, כי ההצעה יוצרת אשליות אצל הדרוזים והצ'רקסים וכאשר היא תתפוצץ – האכזבה אצלם תהיה גדולה.

באלות, סוסים וזרנוקי־מים פיזרה המשטרה את הפגנת הסטודנטים

כמה סטודנטים נפצעו בהתנגשויות ו־17 נעצרו • ההסתדרות תומכת במאבקם

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

דחיית הדיון בשכר הלימוד באוניברסיטאות במליאת הממשלה אתמול, הקציפה את מחאת הסטודנטים. הפגנה שקטה, שהחלה בשעות הבוקר מול משרד ראש הממשלה בירושלים, הסתיימה בשעות אחר־הצהריים אחרי שהמשטרה הפעילה כוח נגד המפגינים, פצעה אחדים מהם ועצרה 17 מראשיהם.

בסביבות השעה 10.00 בבוקר הגיעו כ־1,500 סטודנטים מכל הארץ להפגין מול לשכת ראש הממשלה. בעוד חבריהם קוראים: „לא ניתן את כיסינו לרוקף" ו„נסים תבנה מובילים לאבדון", נכנסו ראשי התאחדות הסטודנטים ללשכה כדי לבקש פגישה עם שמיר. כשהבקשה נדחתה, התיישבו חברי המשלחת בפתח וחסמו את דרכם של השרים החוצה, ואלה נאלצו לצאת בפתח צדדי. שוטרי משמר־הגבול הוזעקו למקום, גררו את ראשי הסטודנטים לעבר מכוניות המשטרה והובילום לבית־המעצר במגרש הרוסים. כעבור זמן מה הגיעו עשרות סטודנטים מפגינים למגרש הרוסים, התיישבו על הכביש וחסמו את הכניסה למטה המשטרה, בצעקות: „שחררו את העצורים: תעצרו את השרים ולא את הסטודנטים". המפגינים סירבו להתפנות, ואז הופעלו נגדם זרנוקי מים. אולם הסטודנטים לא עזבו את המקום, ואז נשלחו לקראתם שוטרים מצוידים באלות ופרשי משטרה, והם פרצו לעבר קהל המפגינים והיכו לכל עבר ללא הבחנה, בעוד הסטודנטים צועקים: „מדינת משטרה: גאז מדמיע, אותנו לא [illegible]".

הקרבות של השוטרים נגד הסטודנטים נמשכו עד שעות אחר־הצהריים, כשהמפגינים נסוגים מידי פעם, אוספים כוחות וחוזרים לרחבת הכניסה למטה המשטרה. אחדים מהסטודנטים נפצעו, ולמקום הוזעקו אמבולנסים. לחלק מהפצועים ניתנה עזרה ראשונה במקום ואחרים הובאו לבתי־חולים. רוב הפציעות נגרמו, לטענת הסטודנטים, ממכות האלות ומפגיעות הסוסים. אחרים נפגעו תוך כדי גרירתם על הכביש בידי השוטרים. ידו של הסטודנט יואל ויינברג מירושלים נשברה מפגיעת אלה. גאולה אליהו מירושלים נפגעה בעינה מזרנוק המים. יוסף בנימין מרחובות התעלף בעת מעצרו.

במהלך ההתנגשויות נעצרו עוד כמה סטודנטים. כל העצורים שוחררו אחר־הצהריים, אחרי שנחקרו.

לטענת ראשי הסטודנטים, המשטרה פעלה נגדם בכוח מוגזם. המשטרה טוענת, כי הסטודנטים פעלו בניגוד לחוק.

ראשי הסטודנטים החליטו כי במהלך השבוע יימשכו שיבושי הלימודים. היום משעה 4.00 אחה"צ תושבת האוניברסיטה העברית, ותיתכן השבתה גם בבר־אילן". יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית, דוד ברמן אמר, כי החלטת הממשלה לא לדון אתמול בשכר הלימוד היא שיא הזלזול. „הממשלה חושבת שתוכל להשתיק אותנו, אבל היא טועה, אנחנו לא נפסיק להיאבק", אמר.

הוא הוסיף, כי הדחייה בדיון בנושא הסטודנטים לא נבעה מעמדת־כוחו של השר נסים, אלא מחולשתו האישית ומעמדתו, כי רק עשירים ייכנסו לאוניברסיטאות.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות קיבלה אתמול החלטה פה אחד, התומכת במאבק הסטודנטים למנוע העלאה דראסטית של שכר־הלימוד.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע, כי ההסתדרות תובעת מהממשלה ליישם את המלצות השר משה קצב בנדון, שיש בהם פתרון מניח את הדעת במציאות הנתונה. קיסר הציע, ששכר־הלימוד המרבי בשנת הלימודים הבאה (תשמ"ח 1987/8) יהיה כ־1,000 דולאר ושאגרת הלימודים תבוטל.

האלוף דרורי מסיים שירותו

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

האלוף אמיר דרורי יסיים היום את שירותו הפעיל בצה"ל, כשיקבל לידיו בשעות הצהריים את כתב־ביטול מינויו כסגן הרמטכ"ל וראש אג"ם.

היום ייפרד פורום המטה הכללי מסגן הרמטכ"ל וראש אג"ם, האלוף אמיר דרורי. על־פי בחירתו של דרורי נקבע יום פרישתו בתאריך זה, שבו מתקיים דיון המטכ"ל.

המשא־ומתן על הסכמי השכר בשירות הציבורי מתחדש היום

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

המגעים לחידוש ההסכמים הקיבוציים בשירות הציבורי יימשך היום אחרי־הצהריים בלשכת שר האוצר בירושלים. בפגישה ישתתפו, מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, שר האוצר משה נסים ומנכ"ל משרד האוצר ד"ר עמנואל שרון הממונה על השכר הלל דוראי.

ראשי ההסתדרות הבהירו, כי יתנגדו להקפאת ההסכם הקיים ולא יסתפקו, כפי שהציע נסים, בפגישה שקיימו לפני כשבוע, רק בתשלום תוספת היוקר. לאחר חקיקת חוק שכר מינימום בכנסת אמר קיסר, כי זאת היא רק נקודת התחלה בשיפור שכרם של העובדים בדרגות הנמוכות. על־פי החישובים שנערכו בהסתדרות, העלאת שכר המינימום ל־45 אחוז מהשכר הממוצע במשק, תחייב את ביטול שלושת הדרגות הנמוכות בשירות הציבורי.

בימים הקרובים אמורים להתחיל המגעים לחידוש הסכמי השכר במגזר התעשייתי־פרטי. לכתבנו נמסר, כי אם ייווצרו קשיים במגעים בגלל העמס השורר בלשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, כלפי ההסתדרות, שלחצה על חקיקת חוק שכר מינימום, יתבע קיסר להיפגש עם נשיא הלשכה דב לאוטמן.

משרד הבריאות נוטה להטיל תשלום על שרותים בבתה"ח

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" לענייני בריאות

בקרב צמרת משרד הבריאות גוברת נטיה להנהיג גביית תשלום ישירות מהחולים עבור שרותים רפואיים שונים בבתי החולים הממשלתיים – על כך נודע לסופרת „דבר" ממקור מוסמך.

כלכלני משרד הבריאות מחשבים בימים אלה את ההתייקרות שתחול בשירותי חדרי מיון, מרפאות חוץ בבתי החולים הממשלתיים, וברשומות רפואיות. על רקע החישובים הללו טוענים אנשי צמרת המשרד, כי „אי אפשר להמשיך לתת רפואה חינם בבתי החולים הממשלתיים כאשר חדרי מיון הפכו מרפאות לילה".

הוועד הפועל של ההסתדרות ערך אתמול ישיבת חרום על מצבה של מערכת הבריאות. שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו אמרה, כי העובדה שמשרד האוצר טרם סיכם תקציב משרד הבריאות „גורמת למבוכה רבה ומונעת התקדמות ביישום תכניות של יעול המערכת".

אלמוזלינו גילתה, כי משרד הבריאות הנהיג אוטונומיה תקציבית בחמישה בתי חולים כלליים, שניים גריאטריים ושניים פסיכיאטריים, שבמסגרתה כל כספי החיסכון יופנו לצרכים מקומיים, אולם הפעלתה הלכה למעשה מתעכבת בגלל הסחבת בסיכום תקציב המשרד.

לדברי שרת הבריאות המחלוקת עם האוצר היא על סכום של 55 מיליון ש"ח, שהממשלה החליטה לקצץ ועוד 20 מיליון ש"ח שתובעת משרד הבריאות בגין גידול האוכלוסיה והתחלואה.

פרס במאדריד • ידון בקידום

(המשך מעמ' 1)

קארלוס ועם ראש הממשלה פליפה גונזאלס יעלו הבעיות הקשורות בהצטרפותה של ספרד לשוק המשותף, היחסים הדו־צדדיים ונושא תהליך השלום במזרח־התיכון.

השר אורדונייז, אמר, כי לדעתו אין זה תפקידה של אירופה להיות צד בועידת שלום בין־לאומית – זהו תפקיד של מזכ"ל או"ם – וכי עליה להיות פעילה יותר בהכנות לכינוס הועידה מאשר לקחת בה חלק. אורדונייז אירח, הלילה את פרס לסעודת עבודה, לאחר ששניהם צפו בהצגת „וויצק" באופרה של מאדריד.

שמעון פרס אמר עם הגיעו, כי ליחסים בין ספרד וישראל יש משמעות היסטורית ולא רק עניינית. הוא אמר, כי הביקור הוא צעד נוסף בכיוון של יישור ההדורים וקירוב עמדות. מקורות במפלגת שר החוץ הדגישו את החשיבות שיש לספרד, כמי שמקיימת קשר עם מדינות ערביות. פהד מלך סעודיה עומד להיוועד בימים הקרובים עם מנהיגי ספרד, והוא כבר נמצא כאן בנופש בעיר מארבלה.

על „איחוליו" של יצחק שמיר ענה פרס בקצרה, ש„לשמיר עוד תהיה הזדמנות לתקן את עצמו". בפגישה עם הקהילה היהודית במאדריד אמר פרס, כי השנה הקרובה תהיה החשובה ביותר ביחסינו עם ברה"מ. לדבריו ניכרים שינויים במעשיהם של מנהיגי הקרמלין, גם אם אין הם משנים את הצהרותיהם בגלל קשרים עם מדינות ערב. השינויים הם שחרור אסירי ציון, הענקת 500 אשרות הגירה ושיגור משלחת קונסולרית לישראל. הוא אמר, כי אם גורבאצ'וב אינו ליברל הרי ודאי שהוא ריאליסט.

פרס אמר עוד, כי יש טעם להמשיך לקיים את ממשלת האחדות הלאומית כל עוד אפשר להמשיך בתהליך השלום והשיקום הכלכלי.

מתחדשת העבודה ב„טפחות"

הבוקר מתחדשת העבודה בכל 24 סניפי בנק „טפחות". בתום ישיבת לילה בין הנהלת בנק „טפחות", מזכיר הסיבת עובדי הבנקים בהסתדרות הפקידים וועד עובדי בנק טפחות סוכם על חידוש העבודה בכל סניפי הבנק ברחבי הארץ וכי הצדדים ימשיכו במשא־ומתן לקראת הסכם השכר.

כידוע השביתה הנהלת הבנק בעשרת הימים האחרונים בהשבתת מגן את סניפי הבנק בשל סירובה להיענות לתביעות העובדים לגבי שיעורי העלייה בשכרם.

דבר DAVAR

מאוחד עם „משמר"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פרהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
עורך „דבר־השבוע" טוביה מנדלסון
מנהל כללי אהרון קראוס

הוצ"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות, טלפונים ישירים 298032, 281860, 286156

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	1-	10	בהיר
אמסטרדם	6	12	מעונן
בואנוס איירס			לא נמסר
הלסינקי	1	10	בהיר
הונג קונג	18	20	גשום
וינה	2	17	בהיר
ז'נבה	5	8	מעונן
טוקיו	10	21	בהיר
טורונטו			לא נמסר
יוהנסבורג	18	29	בהיר
לונדון	5	13	בהיר
ליסבון	6	14	גשום
מאדריד	2	9	מעונן
מונטריאול			לא נמסר
ניו יורק	7	14	גשום
סאן פאולו	15	22	גשום
פריס	4	11	בהיר
פרנקפורט	4	14	מעונן
ציריך	1	8	מעונן
ריו דה ז'נרו	18	25	גשום
שטוקהולם	7	1	בהיר
שיקאגו	10	19	בהיר

swissair

עירית נהריה

במסגרת פרוייקט הביוב הארצי
תחנת שאיבה ראשית לביוב,
ציוד ההרכבות
מכרז מס' 9100-52/86-37

עירית נהריה מזמינה בזאת הצעות מקבלנים להספקת ציוד ולביצוע עבודות מכניות וחשמליות בתחנת שאיבה ראשית לביוב.

ניתן לעיין בהזמנה למכרז ובמסמכים המפורטים, הכוללים את כל המידע וההוראות למשתתפים, תכניות, מיפרטים ותנאי תשלום, במשרד העיריה בשעות העבודה הרגילות. כן ניתן לרכוש שם את תמור המכרז תמורת סכום של 300 ש"ח, אשר לא יוחזר.

סיור הקבלנים יערך ביום ה', 9.4.87 בשעה 10.00 ויצא ממשרד מהנדס העיריה.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום ד', 22.4.87 בשעה 12.00 במסירה ישירה לתיבת המכרזים בנוכחות נציג העיריה.

המסמכים יוגשו במעטפה סגורה, שעליה ירשמו שם המכרז ומספרו בלבד.

ת. לבב
ראש העיריה

חוק התכנון והבניה – תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי חיפה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה לאשר, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית, הנקרא:

„תכנית מס' חפ/1814 – בית הספר ותיכון האיסלקי במושבה הגרמנית – תוספת בניה".

המהווה שינוי לתכניות הבאות:
חפ/229 – תכנית המתאר של העיר חיפה.
חפ/981 – המושבה הגרמנית – צפונית.

מקום התכנית:
בין רחוב האיסלקים ורחוב מאיר.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3378, התשמ"ה, עמוד 3063.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, וכל המעונין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

משה גלזנר
הממונה על מחוז חיפה
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה חיפה
18.3.87

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה „שרונים" – צפון השרון
רח' שטמפפר 5 נתניה
טל' 053־36573 ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי הוגשה לוועדותינו בקשה להרשות:
בנית בית מגורים בהקלה של עד 6% בשטח המגורים – גוש 8016, חלקה 59, מגרש 2143 באבן־יהודה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לועדה המקומית לפי הכתובת הנקובה לעיל תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

צבי הרות
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי שורקות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית המתאר המקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שורקות הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' בר/2/76 „ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: שינוי תכנית מתאר ושינוי תכנית מפורטת, קביעת גבולות ושינוי יעוד קרקעות במסגרתה. חלוקה מחודשת של שטח התכנית, ביטול, איחוד חלקות קיימות, קביעת איזורים, יעודים תכליות ושימושים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5272 חלקי חלקה 16,2,1 גוש 5273 חלקות 8־12, 21, חלקי חלקות 12־20 גוש 5274 חלקות 5,4, 8־20, 25, 26, 30 חלקי חלקות 5275 גוש 29־27,24,23 ,21,11,7,6,3,2 (וחלקות) חלקי חלקות 11־14, 1, 2, 4, 16, 21,17.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – מחוז המרכז
תאריך 3 מרץ 1987

הועדה המקומית לבניה והתכנון עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

מוסדות נתיבות עולם ע"י הרב ברוך יוסף, הגישו בקשה לועדה זו בתוכנית מס' 19895 לבנות בנין בן 4 קומות ברח' השלושה פינת אהרונוביץ, גוש 6192, חלקות 391, 392, באיזור התעשיה.
א. לאיחוד החלקות הנ"ל
ב. ובהקלות הבאות:
1. קומה חלקית נוספת מעל 4 קומות מותרות.
2. העברת אחוזי בניה מקומה לקומה עד 6%.
3. 6% בגין מעלית ושיפור דיור מעל 160% המותרים.
4. בנין ישיבה ופנימיה באיזור התעשיה.
וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב', החלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. איידינשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר ב"ב

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 49 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לניצול חלל הגג ברח' מסקין מס' 5 גוש 6626 חלקה 112

תיק בנין 2/852005 בקשה 862511 בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום אז, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. פסטי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ

הודעה

למחזיקי אגרות חוב (סדרה 1) של החברה ניתנת בזאת הודעה כי בהתאם לקביעת הנאמנים של אגרות החוב, יהיה שיעור הריבית על אגרות החוב בגין התקופה 1.4.87 – 31.3.88, 6.75%.
בהתאם לתנאי תשקיף החברה מיום 27.3.86, תשולם הריבית בגין התקופה הנ"ל ביום 1.4.88.

אפריקה ישראל (מימון) 1985 בע"מ

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום. צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
2081/87	בן ארצי אמיר	18.1.87	בן ארצי חנה
6275/86	לאלום מרדכי	3.9.86	לאלום יעקב
2147/87	אריה אורן	30.1.87	שרה אורן
2197/87	ד"ר יוסף פריד	22.9.86	רות פריד
2198/87	סאמי ממוס	3.4.86	בלה סאמי
2199/87	פיגנבוים אהובה	1.5.86	חיה ספיבק
2222/87	וייס יצחק	2.11.86	וייס שושנה
2229/87	שלמה מיטלקה	8.5.71	לאה מיטלקה
2230/87	הניה מיטלקה	1.6.83	לאה מיטלקה
2232/87	אשר פריכטנגר	25.1.87	עזריאל פריכטנגר
2235/87	יצחק קרוב	22.1.86	לסי קרוב
2237/87	מאיר רפאלי	10.1.87	דבורה רפאלי
2238/87	גל יעקיה	22.1.87	גל רליה
2242/87	אברהם גרינפרייד	8.3.85	מלכה גרינפרייד
2243/87	צברי יעקב	13.11.79	דבער אהרן
2252/87	הדר סעדיה	4.1.87	הדר מזל
2254/87	כופה חפץ	29.6.85	יפה קלבנפ (לבית חפץ)
2255/87	הרץ שרייבר	27.1.87	דינה שרייבר
2081/87	בן ארצי אמיר	18.1.87	בן ארצי חנה
2259/87	חנוכה רכיב	7.11.85	חנוכה נעים
2261/87	יצחק אברהם	25.1.87	בתיה לביא
2262/87	גאולה אלוני	22.11.86	רפאל אלוני
2264/87	הדסה אבא	5.11.86	אלברט אבא
2265/87	הורדי שרה	15.9.86	הורדי משה
2266/87	נתן רוק	27.8.80	טאובה רוק
2267/87	עביד הנפתה	1.2.87	עביד יצחק
2268/87	אוריאל לוי	8.7.80	לוי רנאל
2269/87	באשא טבת	20.2.87	באשא לטיפה
2270/87	ועביל משקים	21.10.83	משקים נחום
2271/87	אליהו גבריה	13.1.87	יעקב גבריה
2272/87	רבקה רבינוביץ	25.3.86	חנן רביב
2273/87	יעקב רבינוביץ	7.7.86	חנן רביב
2276/87	ישראל ולצמן	28.2.87	ריקה ולצמן
2278/87	איזו אברג'ל	13.6.86	יצחק אברג'ל
2280/87	עדינה לייכמן	19.2.87	דוד (חיים) לייכמן
2281/87	הלר רות	23.2.77	הלר אמיר
2282/87	בתיה פוגל	10.1.87	אורי פוגל
2286/87	כתנא מלכה	28.12.86	כתנא הרמן אבצל
2287/87	מרים סלוזמן	5.10.83	יעקב סלוזמן
2288/87	צדוק סלוזמן	5.5.82	יעקב סלוזמן
2290/87	פרנק כלאפו	9.1.78	יהודית ירושלמי (פרנק)
2295/87	חיה גבירצמן	3.4.82	שרה גרינברג
2296/87	קאלו אוחבאים	29.8.86	יצחק אוחבאים
2298/87	גיטל נוטליב	24.11.86	יעקב נוטליב
2299/87	אריה קרמוני	21.1.87	גנא קרמוני
2301/87	סלומון בוטבול	7.3.87	אילנה בוטבול
2302/87	יונינה ברונר	27.2.87	בנימין ברונר
2305/87	פולינה לוין (שטרנברג)	9.2.87	רחלה לוין
2306/87	שייגבלום פרידריך	31.8.86	שייגבלום פרידריך
2307/87	בן ליליד יצחק	30.11.87	גוחשתן סימה
2308/87	בן ליליד יהודית	16.4.86	סימה גוחשתן
2309/87	זקבינר רוזנצויג	5.3.87	גיסלה רוזנצויג
2312/87	פליקס באוירסדורף	15.2.87	מרדכי באויר
2314/87	אנה זילברמן	22.3.86	דוד זילברמן
2315/87	מנשה בנחס	13.3.87	מנשה זילפה
2316/87	יוסף אלקלעי	27.7.86	ארנסטינה אלקלעי
2317/87	רחל קופקה	6.8.86	הנריק צבי קופקה
2318/87	קפלינסקי מיכאל	4.7.84	אלכסנדר קפלינסקי
2319/87	רחמים חנן	5.9.86	רחמים מסלדה
2320/87	קרסנבאום חנה	2.2.87	פרי וורדה
2321/87	גורה משה	13.2.87	שלום משית
2322/87	אריה וליבל (סגל)	9.8.86	פנינה רוזנבלום
2326/87	בוסה גודי	20.11.86	הלדין גודי
2337/87	ישראל מר	20.3.87	יורם מר
2330/87	לפידות יוסף	13.12.84	לפידות אבנר
2332/87	ניצה גרינברג	25.12.86	אילנה גרינברג
2333/87	רחל קנציאורק	1.1.87	רחל קנציאורק
2335/87	פרידהלד שלום	14.1.87	יואל פרידהלד
2336/87	גולדשרב אולגה	22.10.83	דוד ליאון בוציאן
2338/87	יונה בריקאית	7.10.86	אליהו בריקאי
2343/87	סקורניק אברהם	21.5.86	דר' יהודה סקורניק
2344/87	שיים אבה	8.2.87	שיים לאון
2345/87	מלכה גרינברג	17.4.83	שאול גרינברג
2346/87	סלומה וינברגר	27.12.85	דינה וינברגר
2348/87	בקיארי מרדכי	26.12.85	בקיארי עמירם
2350/87	חיים חיימוביץ	17.11.86	צביה חיימוביץ
2351/87	מכעון מלחי	28.11.61	ציונה מלחי
2352/87	איינשטיין לאה אהובה	11.7.86	גרשטטר גבי
2355/87	דוד פיינגברג	28.3.80	דר' צבי פיינגברג
2356/87	כהן יוסף	21.2.87	כהן מזל טוב
2357/87	גולדנברג באוירבך משה	14.11.86	גולדנברג אירית
2361/87	יפה יצחק	5.10.82	פיטלוק צפורה
2362/87	אילה מרמן	22.1.87	משה מרמן
2363/87	יעקב ליבוביץ	5.11.86	פני ליבוביץ
2366/87	אריה בסיק	5.3.87	סובה בסיק
2364/87	שורץ חנה	21.11.79	ניזמרק שולמית
2366/87	בסיק אריה	5.3.87	בסיק סובה
2370/87	בוטי שלמה	13.12.86	בוטי פינה
2371/87	גזבי גבאלי	28.5.87	והידה גבאלי
2372/87	רחל גבלי	16.11.78	והידה גבאלי
2373/87	עבדאללה גבאלי	29.12.86	דורה פרור
2374/87	רוזנמן סלמה	23.9.86	רוזנמן צבי
190/87	בלומה ברנדוש	27.12.86	סורכמן אריה
2380/87	כץ רחל	30.5.85	כץ חיים וכץ רפאל
2382/87	דוד פרוגי	4.6.85	פרסונה בילוי
2384/87	הניק הניש	29.7.81	הניק ולדה
2385/87	מגבירה בני	24.10.84	משה בני
2386/87	בני צבי	24.5.78	משה בני
2388/87	דר' איזורה גומבוש	17.3.62	יוסף גומבוש
2389/87	אהובה כנעני	5.9.78	לאה פני
2390/87	גולדנברג לוי	4.3.87	גולדברג רינה
2392/87	שורץ רגינה	20.6.86	שורץ רב
2393/87	שורץ אמרה	24.10.78	רב שורץ
2399/87	אצלאן נאזים (מאיר ציון)	7.3.87	אציל אילן
2400/87	וייס ארמן מלה	10.3.86	הרמן אלכסנדר
4756/86	כהן נסים	26.4.86	כהן ברוך

צוואות

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
2138/87	בלום חיים	19.1.87	רוזין ברכה
2145/87	גר קנטור	24.7.85	אריק קנטור
2146/87	אסיאג רחל	12.1.87	אסיאג יהודה
2208/87	אלימלך פיגנבוים	29.6.86	ספיבק לוי
2219/87	יפה ליבל	8.3.87	פייבל ליבל
2225/87	בן־דוד אסתר	18.1.87	בן דוד אלברט
2225/87	[illegible]	19.11.86	חנה שרון
2324/87	שרה חנה יצחק	18.1.87	שעשוע מזל
2226/87	יהושע מינץ	3.1.86	דוד מינץ
2227/87	אליעזר צביק	20.2.80	עמוס צביק
2228/87	שרה צביק	21.7.80	עמוס צביק
2231/87	בני לאה ויהיר	29.3.86	תהילה קסמן
2233/87	חרמש גבורה	17.2.87	חרמש אברהם
2236/87	אברמוביץ אריה	2.1.87	אברמוביץ בלומה
2239/87	מנחם קופפרשמידט	18.1.87	מרתה ריטמלים
2240/87	סידוניה שיף	10.5.75	רפאל מנחם יהודה שיף
2241/87	מסיה וולנשטיין	26.11.86	לידיה האולשה רוזן
2244/87	ישראל פינגל	23.2.87	צפורה פינגל
2246/87	צבי (הרמן) גולדפינגר	23.12.86	בוסה גולדפינגר
2247/87	רוזה ברכה	16.2.87	ליאון ברכה
2248/87	מרפינה האופטמן	17.3.84	הרמן האופטמן
2249/87	צפורה סלומון (גיטין)	14.1.87	עמנואל לוין
2250/87	גיטל מוסקוביץ	7.5.84	מאיר מוסקוביץ
2251/87	משה מוסקוביץ	18.12.85	מאיר מוסקוביץ
2253/87	ברוך לוי	12.12.86	חיים לוי
2256/87	יוסף מאיר	2.1.87	מרים מאיר
2257/87	קראוזה שרה	21.12.86	קראוזה שמואל
2258/87	כהן שבתאי	3.1.87	כהן דוד
2260/87	סטוארט קיי	15.3.87	בלנש קיי
2263/87	הבה שלום	4.11.86	אלי רוזה
2274/87	אביד קליימן	25.1.87	סאלי בק
2275/87	שמחה ברוך	2.2.87	כהן משה
2277/87	שמעון גפן	15.3.87	אפרים גפן
2279/87	הרצל אהרון, נפתלי כליכנפלד	28.8.86	שושנה השנר
2283/87	עליזה פלדמן	18.2.87	יצחק פלדמן
2284/87	אורן (אהרון) קורן	2.3.87	כהנא חיים
2285/87	אדולף אברהם	26.5.81	גבריאל אברהמי
2289/87	בן יעיש דיאמנטשטיין	18.12.86	משה אשכנזי
2291/87	יוספינה דידל	27.2.87	פליקס אולד
2292/87	אהרון אלוני	10.3.83	רבקה אלוני
2294/87	יוסף עבאות (עביה) זהה	15.2.87	אליעזר עבית
2297/87	הנרלה הרטסטריג	13.11.86	רותה רוזנבלום
2300/87	ולדה בריקוביץ	8.3.87	פסח בריקוביץ
2303/87	לקשטין אבה	24.2.87	לקשטין שמואל
2304/87	פולק רבקה	10.1.87	פרסל סגל
2310/87	אריס פרוה	3.9.86	מיכאל אריק קורט פרוה
2311/87	יוסף שודרין	20.2.87	רפאל שודרין
2313/87	רב זמורה	6.11.86	צילה זמורה
2323/87	שלמה לבבי (הרצוג)	23.1.82	נחמה לבבי
2324/87	אידה (אידי) זולדמן	15.2.87	לודין שמיר
2325/87	אברהם קורין	19.2.82	קורין דבורה
2328/87	אידהוד צין	14.8.86	רוה אלגוה צין
2329/87	וכסלר (וקסלר) אבתרינה אקסודינה	9.3.87	וקסלר דוה
2331/87	פורה זהר	18.11.86	שלמית לינדבאום
2334/87	גוזי תניה	10.1.87	גוזי צבי שבתה
2337/87	מרקוביץ אליהו (ארנסט)	12.1.87	קטלין מרקוביץ
2339/87	תמרי צבי	12.8.86	תמרי אלסקה
2340/87	בודל גולדנברג	17.2.87	דוריקה גולדנברג
2341/87	קופרין שרה	17.4.86	קופרין יעקב
2342/87	קופרין אהרון	22.6.84	קופרין יעקב
2347/87	דכמן פרולה פנינה	15.3.87	חיים דוישו
2349/87	שלמה (סלומון) קרביץ	15.12.86	חנה (תמר) קרביץ
2353/87	חיים פרישר	28.4.82	חנה פרישר
2354/87	פרנקפורטר אירנה אסתר	14.2.87	פרנקפורט אהרון קורט
2359/87	קשטיר אליהו	13.6.86	פרידה קשטיר
2360/87	דרברנריקר פנחס	2.2.87	דרברנריקר פרימה
2365/87	שאגל אפרים	28.12.86	שאגל דבורה
2367/87	רגינה גרינוולד	2.3.85	דורון דינמבלום
2369/87	יהושע זייד	22.2.85	חנה זייד
2375/87	בעיטה יאס	2.3.87	יאס אפרים
2383/87	מרגולין יצחק	18.12.86	רחל מרגולין
2376/87	יהודקים גת (גוטליב)	17.9.80	מלכה ליפקס גת
2377/87	יעקב זאגה כבי (זיגי)	26.1.86	יוסף יעקב
2378/87	ריזמן עלי	14.12.81	ריזמן יוסף
2379/87	גרשון כץ	5.3.87	חיים כץ
2381/87	זולבמה קפיקוביץ	1.2.87	רבקה קפיקוביץ
2387/87	וצלר אבריך	16.2.87	וצלר מיכאל
2391/87	פועה כהן	26.2.87	גבריאל כהן
2395/87	חיים בן סימון	25.5.81	אסתר מיארה
2396/87	רבקה בן סימון	19.7.82	אסתר מיארה
2397/87	בנימין ברוסביץ	5.5.85	יוסף ירדנשבקי
2398/87	מהל שרה	19.2.87	ווסשטיין לבית אלמר שרה
2401/87	אלימש קייש	23.2.87	פרסל קייש
2403/87	סיליה (צביה) סובנהון	9.2.87	דב כהן
2406/87	צבי סובלמן	17.1.87	נינה סובלמן

100,000 ספר מ־1,000 מו"לים ביריד הבין־לאומי של ירושלים

(עו). – יריד הספרים הבין־לאומי ה־13 ייפתח היום ב"בנייני האומה" בירושלים במעמד ראש הממשלה יצחק שמיר, ראש עיריית ירושלים טדי קולק ואנשי ציבור. השנה מציגים ביריד 1,000 מו"לים מ־36 מדינות כ־100,000 ספרים. בין המשתתפים ביריד בציגים מהונגריה, רומניה ופולין.

מהנהלת היריד נמסר, כי לקראת פתיחתו ביקשו כמה מו"לים נוספים להציג בו את ספריהם, אך הם נדחו מחוסר מקום. במהלך היריד יוענק בטקס חגיגי פרס ירושלים לסופר הדרום אפריקאי ג'ון קוטזי.

היריד יימשך שבוע, ובמהלכו יתקיימו אירועים שונים, כגון סימפוזיון בנושא עידוד הקריאה, קבלות פנים מטעם אנשי ציבור והוצאות הספרים, תוכניות ספרותיות לילדים ועוד.

בסינמטק של ירושלים יוקרנו במשך השבוע סרטי קולנוע במסגרת פסטיבל של עיבודים קולנועיים לספרים, שיצאו לאור בשנה האחרונה.

זוג פסלים מגרמניה, וולפגאנג ואנה קובקרדילמסר, יציגו ביריד את ספריהם, העשויים אבני גרניט ושיש. הפסלים יציגו "ספריה" שלמה שמשקלה, כ־5 טונות ובה פסלי ספרים מסוגים שונים: שמעונים, ספרי מדע וספרי כיס – כולם עשויים אבן.

במכללת "הדסה" בירושלים יתקיים היום טקס חלוקת פרסים להפקת מצטיינות של עמודים מעוטרים מתוך פקסימיליית ספר תנ"ך נדיר מימי הביניים. המדובר בספר התנ"ך של קניקוט, שנכתב בשנת 1476 באוניברסיטת אוקספורד. המו"ל הלונדוני מייקל פולטר התלהב מיופיו ומנדירות עיטוריו והחליט להוציא לאור פקסימיליה שלו. הוא העניק את זכויות ההפקה לסטודנטים בחוג לטכנולוגיה של הדפוס במכללת "הדסה" כדי שילמדו באמצעותם טכניקות של הפרדת צבע. עם פתיחת יריד הספרים הבין־לאומי יעניק פולטר תעודות אמנותיות בסגנון תנ"ך קניקוט לסטודנטים המצטיינים.

כ־100 נשים השתתפו אתמול אחה"צ בתהלוכת מחאה ברחובות מזרח־ירושלים במחאה על היחס לאסירים הבטחוניים השובתים רעב. כמה עשרות מפגינים השתתפו בעצרת מחאה למען איחוד משפחות פלשתיניות מיהודה, שומרון ועזה, שנערכה ביום א' בצהריים מול בניין ראש הממשלה. (צילום: יצחק הררי)

האלוף מרדכי: מאבק יומיומי לסיכול ההסתננויות ממצרים

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

לא הולך יום שבו לא עוצרים כוחות הבטחון מסתננים המבקשים להחדור ארצה או לסיני, דרך הגבול הדרומי. אלוף פיקוד הדרום, שסיפר על כך אתמול, בעת ביקור בעיירה שדרות, אמר, כי כמעט כל יום כולל אתמול, נערכים בגבול מרדפים, שבסופם נעצרים גנבי הגבול, שמטרתם הברחת סחורות.

האלוף יצחק מרדכי ציין, כי "יום האדמה" עבר השנה בשקט ברצועה, הודות להכנות השקטות של כוחות הבטחון, שקדמו לו, כולל פרישת כוחות צבא במקומות שונים באיזור.

באשר לפניית מתיישבי האיזור לשר הבטחון, ...

באשר למצב הבטחון היום, לדעתם ברצועה, אמר האלוף, כי הוא מבין את המתיישבים הרגשים כשכמה שמשות בכלי רכב שלהם מנופצות. השאיפה היא כמובן להגיע לבטחון של 100 אחוז, אך יש להבין שזה בלתי אפשרי. הצבא, אמר מרדכי, עושה את הכל להבטיח את בטחונם ושלומם של כל תושבי האיזור תוך הימנעות מנקיטת צעדים בלתי שקולים.

האלוף יצחק מרדכי וקציני מטהו היו אתמול אורחי העיירה שדרות, במסגרת מדיניות הפיקוד, להדק את היחסים בין הצבא והאוכלוסייה האזרחית בנגב. אירועי הפיקוד כללו תחרויות ספורט בין קבוצות מהעיירה ומהפיקוד. בערב השתתפו מאות תושבים וחיילים בחידון הפיקודי בידיעת הארץ ובמורשת הקרב של צה"ל, שנערך בעיירה.

מפגין שרוע נטול הכרה על הכביש בפאריס לרגלי שוטר בבגדים אזרחיים, האוחז אלה בידו, בתום התנגשות אלימה שפרצה במהלך הפגנה שערכה בשבת המפלגה הימנית קיצונית "החזית הלאומית". (צילום: א.פ.)

סין סיפקה לאיראן בשלוש שנים נשק חדיש ב־3 מיליארד דולאר

וואשינגטון (א.פ.) - סין היא ספקית הנשק העיקרית של איראן, והיא סיפקה לה בשנתיים האחרונות נשק בלמעלה מ־3 מיליארד דולאר – טוען העתון "אל איתיחאד" היוצא לאור באיחוד הנסיכויות הערביות.

בהסתמכו על מה שהוא מכנה "מקורות יודעי דבר בלונדון" כותב העתון, כי עיסקת הנשק הראשונה, בשווי של 1.6 מיליארד דולאר, נחתמה בראשית שנת 1985 וכי עיסקה נוספת, בשווי של מיליון וחצי דולאר נחתמה בסוף שנה זו או בראשית שנת 1986.

לדברי העתון מכרה סין לאיראן בשתי עסקאות אלה בין היתר 12 מטוסים מדגם "ג'י 6", המקביל ל"מיג 19" הסובייטי, 81 מטוסי "ג'י 7", המקביל ל"מיג 21", 440 טנקים מהדגם המקביל ל"טי 54" הסובייטי וכן 180 משגרי טילים ו־400 סוללות נגד מטוסים.

מאז יותר קיבלה איראן, לדברי העתון, מן הסינים ציוד נוסף ובו, בין היתר, טילי קרקע־ים מדגם המקביל ל"סטיקס" הסובייטי, שהוצבו על־ידי האיראנים בחודש שעבר במיצרי הורמוז. טילים אלה, מציין העתון, הם מדגם מיושן אמנם, שכן כל ספינת מלחמה מודרנית יכולה להתחמק מהם, אבל הם מהווים איום של ממש לספינות המסחר ובמיוחד למיכליות הנפט המשייטות במפרץ הפרסי.

במאמר נכתב עוד, שלצד סין יש לצפון קוריאה תפקיד מרכזי בחימוש איראן, וכי היא סיפקה לאיראן נשק מאז שנת 1981.

קבוצת אחיות מריעות לנשיא מצרים חוסני מובארק במהלך סיור שערך הנשיא באסיוט לקראת הבחירות הנפתחות היום במצרים. (צילום: א.פ.)

עשן רעיל סמיך עולה ממפעל כימי בעיירה מינוט שבצפון דקוטה. לפחות 15 בני אדם נפגעו ואלפים פונו מבתיהם בגלל ענן העשן, שחלף מעל למרכז העיירה. דובר השריף של העיירה מסר שהדליקה פרצה עקב התפוצצות שארעה במבנה שהיה גדוש מהרצפה ועד התיקרה ב־52 סוגי כימיקלים שונים. (צילום: א.פ.)

קבלן הבחירות יעקוב חלפון תובע 215,000 ש"ח על תוכנית ל'עבודה'

היועץ המשפטי של המפלגה: לא נוצר הסכם עם חלפון

מאת עליזה ולך, כתבת "דבר" לענייני מפלגות

קבלן הבחירות יעקוב חלפון תובע ממפלגת העבודה 215,000 שקל (לא כולל מע"מ) תמורת הכנת תוכנית בחירות בשביל המפלגה לכנסת ה־12, שלטענתו, אישרו ראשי המפלגה את רכישתה. היועץ המשפטי של מפלגת העבודה קובע, ש"לא נוצר הסכם בין המפלגה לחלפון לרכישת התוכנית".

במכתב אל חברי מרכז מפלגת העבודה, שבו הם מתבקשים להיות "עדים שעשה הכל כדי למנוע פרסום ופיצוץ פרשה", ובסקירה ארוכה של השתלשלות המגעים שלו עם ראשי מפלגת העבודה במשך השנה־וחצי האחרונות, אומר חלפון, שבידיו פתק בכתב־יד, על דעת שמעון פרס כאשר היה ראש הממשלה ואחרים, שעליו "לקבל 300,000 דולאר תמורת התוכנית עד יום הבחירות (לכנסת הבאה). עוזי ברעם ידע את תוכן הפתק לפני שהחל לדבר אתי. במקום 300,000 דולאר אני ביקשתי 90,000 דולאר + הוצאות יישום התכנית עד ליום הבחירות. בחודש ינואר הגשתי חשבון של 215,000 שקל + מע"מ".

עוד כותב חלפון, כי פניותיו לא נענו, ומאחר שיש לו חובות לנושיו, החליט "לבקש מעוזי ברעם, שמעון פרס ויוסי ביילין לבוא אתי למכונת־אמת, ואם התוצאה תהיה שהם דוברי אמת, אני אוותר על הסכום שחייבת לי המפלגה, אבקש מכולם סליחה ואתרום לקרן הבחירות של המפלגה סך של 10,000 דולאר. ואם מכונת האמת תראה שאני דובר אמת, הם ישלמו לי את הסכום הרשום בפתק".

בינתיים העביר חלפון את הטיפול בעניינו לעו"ד מתי עצמון מירושלים. מפלגת העבודה העבירה את הטיפול מצדה בעניין ליועץ המשפטי של המפלגה, עו"ד זאב טריינין.

בהעדרם של יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס ומזכ"לה עוזי ברעם מהארץ, קיבל "דבר" את תגובת דוברת המפלגה. "עורך־הדין זאב טריינין בדק את העובדות והטענות ומצא שלא נוצר הסכם בין המפלגה לחלפון לרכישת תוכנית", אמרה ל"דבר" דוברת מפלגת העבודה. "אין זה סביר שמפלגת העבודה תקנה תוכנית באופן עיוור. מכל מקום, הטיפול בכל העניין נתון בידי היועץ המשפטי של המפלגה".

פגישות עם פרס, ברעם וביילין

בסקירות המגעים שקיים עם ראשי מפלגת העבודה, המשתרעת על פני תשעה עמודים, ורצופה תאריכים של פגישות וסיכומים, מספר חלפון, כי במחצית השנייה של 1985 ניסה לעניין את ראש הממשלה שמעון פרס בתוכנית בחירות שעיצב. לראשונה נפגש עם פרס, בעניין זה, ב־28 במארס 1986.

פרס לא הזדרז להטיל על חלפון את המשימה, אך אברשה אהרונסון דירבן אותו לכך. בסוף יולי נפגש חלפון עם יוסי ביילין ושטח באוזניו את פרטי התוכנית. פגישה זו הניבה פגישה נוספת, כעבור חודש, ובה השתתף גם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם.

בהמשך, מספר חלפון על פגישות נוספות עם ברעם ועם יו"ר אגף הבחירות במפלגת העבודה, רענן כהן. בסוף 1986 התחילו הסתבכות ההתחמקויות של ברעם וכהן, וכל הסיכומים, שהיו צריכים לאפשר לחלפון, לדבריו, להתחיל בהרצת התוכנית, לא כובדו. לפיכך שלח בתחילת ינואר השנה את החשבונית בעד ההוצאות שהיו לו, לטענתו, ופנה בסופו של דבר גם לעורך־דין.

לחצים מארה"ב לשחרר רב ידוע שנעצר על בזיון בית־הדין הרבני

מאת בת זבלוני, סופר "דבר" בירושלים

מעצרו של רב מארצות־הברית נכדו של רב ידוע שהיה חבר ה"סיים" הפולני מטעם "אגודת ישראל" ובנו של אחד מראשי אגו"י בארה"ב, מעורר סערה באגו"י ובחוגים חרדיים בארץ ובחו"ל.

הרב נפתלי לווין, לשעבר, והרב של מרכזי הקליטה בישראל, בנו של רב ד"ר יצחק לווין מראשי אגו"י בארה"ב ונכדו של הרב אהרון לווין, שהיה רבה של ריישה וחבר ה"סיים" הפולני, יושב זה קרוב לשבועיים בבית המעצר שבמגרש הרוסים בירושלים על בזיון בית־הדין הרבני הדן במשפט הגירושין שלו.

זה יותר משנה מתנהל משפט גירושין בבית־הדין הרבני בירושלים בהרכב: מתתיהו שרים, רפאל שילו ואהרון כהן, בין הרב נפתלי לווין לבין אשתו יהודית, המתגוררת בארה"ב. בני הזוג חשוכי ילדים, האשה תובעת גט בטענה שבעלה עקר.

הרב לווין טוען, כי בידיו מסמכים רפואיים, הקובעים שיש סיכויים שיוכל להוליד. אולם כשדרש בית־הדין את המסמכים, סירב הרב לווין להמציא אותם. בית־הדין הרבני קנס אותו בשל כך בסך 1,000 ש"ח, וקבע, כי אם לא ימציא את המסמכים תוך פרק־זמן מסוים – ייעצר. המשטרה עקבה אחריו חדש ימים, לפני כשבועיים איתרה אותו מסתתר בבית־המדרש הגבוה לתורה שליד הסוכנות היהודית בירושלים ועצרה אותו.

פרקליטו של הרב לווין ערער על מעצרו לפני בית־הדין הרבני הגדול בירושלים, וכן פנה אל נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר, ערעורו ופנייתו נדחו.

לסופר "דבר" נודע, כי באחרונה הפעילו חוגים רבניים בארה"ב לחצים על אישים בממסד הדתי בישראל לשחרר את הרב לווין בלי תנאים ולבטל את האיסור על יציאתו מן הארץ. אולם בית־הדין הרבני בירושלים איתן בדעתו, כי הרב לווין ישוחרר רק אם ימלא את התנאים שהוטלו עליו: סילוק קנס מצטבר בסך 13,000 ש"ח; הפקדת 15,000 ש"ח במשטרה להבטחת הופעתו בדין ומתן הרשאה בכתב לבית־הדין לתת גט לאשתו אם יעזוב את הארץ.

אתמול הובא הרב לווין כבול באזיקים לבית־הדין הרבני כדי להשמיע את טענותיו, אולם הוחלט לדחות את הדיון להיום.

הפועלים הנפקות בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968 ניתנת בזה הודעה כי היום יפורסם

תשקיף
של

סדרת אגרות חוב, רשומות על־שם, 1997־1991 (סדרה 12), בערך נקוב כולל של 18,155,000 ש"ח, צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש פברואר 1987 (168.2 נקודות) ונושאות ריבית בשיעור שיקבע במכרז אך לא יעלה על 7.5% לשנה.

בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") התחייב לרכוש מאת החברה אגרות חוב בערך נקוב כולל של 272,000 ש"ח לצורך ביצוע מסחר סדיר, כמפורט בסעיף "רישום בבורסה ומסחר סדיר" בעמוד 9 בתשקיף. אגרות החוב תוקצינה לבנק ביום 12.4.87 ולפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 17,883,000 ש"ח מתוך סדרה 12. אגרות החוב שתרכשנה ע"י הבנק תשאנה ריבית בשיעור זהה לשיעור הריבית של כל אגרות החוב המוצעות על־פי תשקיף זה.

אגרות החוב מוצעות לציבור במכרז שייערך ביום 12.4.87 במחיר של 100% מערכן הנקוב כששיעור הריבית ייקבע במכרז, כמפורט בסעיף "הצעה בדרך של מכרז" בעמוד 6 בתשקיף. אגרות החוב שלא תמכרנה במכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה החל מיום 19.4.87 במחיר ערכן הנקוב (100%), בתוספת ריבית והפרשי הצמדה על הקרן והריבית שיצטברו מיום 13.4.87 עד ליום הגשת הבקשה, כמפורט בסעיף "הצעה בדרך רגילה" בעמוד 7 בתשקיף.

תמורת ההנפקה תופקד בבנק הפועלים בע"מ, ללא עדיפות על שאר הפקדונות בבנק. החברה שעבדה לטובת מחזיקי אגרות החוב, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה, את הפקדון בבנק הנובע מתמורת הנפקה זו, וכן מובטחות אגרות החוב בשעבוד צף, ראשון בדרגה, על נכסי החברה, בדרגת בטחון שווה עם אגרות החוב שבמחזור (ראה פרק "שטר הנאמנות" בתשקיף).

לפי סעיף 354 (ג) לפקודת החברות (נוסח חדש), יהיה לחובות המפורטים בסעיף 354 (א) מהפקודה האמורה, דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הצף שיצרה החברה, אולם לא יהיה להם דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הקבוע שיצרה החברה כאמור לעיל.

סך כל עמלות החיתום, הניהול וההפצה שהחברה תשלם בהנפקה זו לא יעלה על 4.5% מתמורת ההנפקה.
היחס בין ההון העצמי המתואם לבין היתרה המתואמת של אגרות החוב שבמחזור (לרבות תמורת הנפקת סדרה זו) הוא 930:1.
הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור.
עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות לשם רישום.
החל מהיום ניתן להשיג עותק מהתשקיף הנ"ל במשרדי חברי הבורסה ובמשרדי החברה.
הזמנות לרכישת אגרות החוב ניתן להשיג בכל סניפי הבנקים וחברי הבורסה כאמור בפרק "הצעה בדרך של מכרז" בתשקיף.

הנאמנים לאגרות החוב: **חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ** (בעלת ענין בחברה)
החברה לנאמנות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ.
החתם: **בנק הפועלים בע"מ** (חברת האם של החברה).
תאריך התשקיף: ז' בניסן תשמ"ז – 6 באפריל 1987.
אין לראות בהודעה זו הצעה לרכישת אגרות החוב.

שמיר: מאחל הצלחה לפרס – לא לוועידה

מאת סופרו המדיני של "דבר"

"אני מאחל לשר החוץ הצלחה בפעולתו, אך לא בנושא הוועידה הבין־לאומית, שבו אני מקווה שלא יצליח. דעתי בעניין זה איננה סוד והיא ידועה ברבים: אני רואה בוועידה בין־לאומית אסון," אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר.

שמיר הגיב בכך על הודעה אישית שמסר בישיבת הממשלה השר עזר וייצמן, בעקבות "ברכת הדרך" ששיגר שמיר לפרס, כאשר איחל שלא יצליח במאמציו לקדם את רעיון הוועידה הבין־לאומית.

וייצמן, המכהן כממלא־מקום שר החוץ, אמר, כי לא זכור לו מקרה דומה בעבר, שבו ראש ממשלה איחל לאחד משריו אי־הצלחה במשימתו. "אני מבקש לאחל לשר החוץ הצלחה בנסיעתו, בעיקר במאמץ לקדם את תהליך השלום, הכולל ובכלל זה דרך ועידה בין־לאומית," אמר וייצמן.

וייצמן הגדיר את דברי שמיר כ"אמירה אומללה", המהווה תרומה נוספת לערעור תדמיתה של הממשלה והדרך תפקודה בעיני הציבור בארץ ובחו"ל.

"טיים": ארה"ב ידעה מזמן מעשי הריגול של ישראל

מאת סופר "דבר" בארה"ב

(וואשינגטון מיוחד ל"דבר"). – השבועון "טיים" אומר בגיליונו החדש, כי ארה"ב ידעה מזמן, שישראל מנהלת נגדה מבצעי ריגול.

בדו"ח של סוכנות הביון המרכזית שנתפס על־ידי הסטודנטים האיראניים שהשתלטו בשנת 1979 על שגרירות ארה"ב בטהראן ושוחרר על־ידם לפרסום, נאמר, כי ישראל מנהלת בארה"ב ריגול בשני תחומים: סודות מדיניים הקשורים בניהול מדיניותה של ארה"ב במזרח־התיכון ומידע מדעי מסווג של ארה"ב.

שולץ יסב לסדר במוסקווה עם קבוצת מסורבי־עלייה

מאת אמנון דנקנר סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ יערוך סדר פסח בשגרירות האמריקאית במוסקווה, ואל הסדר יוזמנו מסורבי עלייה. –כך מוסר השבועון "ניוזוויק" בגליונו החדש.

העתון מספר, שכאשר ימריא שולץ השבוע למוסקווה יישא עמו במטוסו מצות, יין ועופות מוכשרים לשימוש בסדר. הסדר נערך כדי לבטא את הסולידאריות של ארה"ב עם מסורבי העלייה.

350 בני־נוער מקיבוצים יוצאים במשלחת לפולין

(ע) – 350 בני נוער מהתנועה הקיבוצית המאוחדת ייצאו ביום ד' לפולין לביקור של שמונה ימים כאורחי האגודה על־שם קורצ'אק. זו הקבוצה הגדולה ביותר של נוער ישראלי שיצאה עד היום לפולין.

במהלך ביקורם ייצגו הצעירים את ישראל בעצרת שתיערך ליד האנדרטה לזכר מורדי גטו וארשה במלאות 44 שנים לחיסול הגטו.

בני הנוער יבקרו במחנות ההשמדה ובאתרי זכרון ברחבי פולין. נוסף לכך ייפגשו עם בני נוער בני גילם.

את סדר הפסח יקיימו חברי המשלחת בשני מקומות. מחצית הקבוצה תערוך את הסדר בעיר קראקוב, עם שרידי יהדות פולין שעדיין נותרו בעיר זו, והמחצית השנייה תקיים את הסדר בוארשה. לשני הסדרים יוזמנו אורחים מפולין. לאחר שהמשלחת תחזור לארץ אמורות לצאת עוד כמה משלחות לפולין, בהן גם שתי משלחות של כ־100 חברים מקיבוץ לוחמי הגטאות, מהם ילידי הארץ וכ־40 האחרים ממייסדי הקיבוץ, ניצולי השואה.

פניות לשמור בית־העלמין היהודי בווילנה מפני פינוי

מאת בת זבלוני, סופר "דבר" בירושלים

רוחות האביב המנשבות באחרונה בקרמלין השפיעו גם על הרב הראשי של מוסקווה, הרב אדולף אברהם שייביץ.

בשיחה טלפונית שניהל הרב שייביץ עם הרב פנחס טייץ בניו־ג'רסי שבארה"ב הוא הבטיח, כפי שמוסר השבועון "אלגמיינער זשורנאל" המופיע בניו־יורק, כי יעשה הכל אצל השלטונות הסובייטיים על־מנת שלא ייפנו את בית־הקברות היהודי בווילנה, שבו טמונות עצמותיהם של הגאון מווילנה (הגר"א), של גר הצדק הוויראצקי (הגראף פוטוצקי) ושל הרב חיים עוזר גרודזנסקי, מנהיג היהדות החרדית בפולין ובתפוצות.

הרב טייץ מסר, כי לפי הידיעות שהגיעו אליו עומדות השלטונות הסובייטיים בווילנה לפנות את בית־הקברות הזה עקב ריבוי האוכלוסים בעיר ולהקים במקומו בתי מגורים לתושבים החדשים.

עצרת 60 לקיבוץ הארצי התקיימה במשמר־העמק

מאת: יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

"אני אוהב את התנועה שלנו, ולכן אינני יכול רק לשמוח ביום חגיגי זה. אני רואה את התנועה שלנו בחולשתה, כשהיא מפוצלת ונדחקת כמתגוננת לפינה. התנועה שלנו, יחד עם אחותה, התק"ם, עומדת היום במבחן גורלי ועתידן אינו מובטח", כך אמר אתמול יעקב חזן, מנהיגו הקשיש של השומר הצעיר, בנאום שנשא אתמול, בישיבה החגיגית של הוועד הפועל של הקיבוץ הארצי, לציון 60 שנה להיוסדו, שהתקיימה בקיבוץ משמר־העמק.

"מתחוללת בישראל מהפכה שכנגד, ההורסת את כל היסודות עליהם נבנתה החברה בישראל. כאשר ממשלת ישראל, בה חברה שוות זכויות מפלגת העבודה, הורסת את מערכת הבריאות, פוגעת במערכת החינוך, המושבים קורסים ובקיבוצים יש כונסי נכסים, כל עתידנו תלוי בכך שיהיה לנו האומץ והכוח לבנות מחדש את עולמנו הרוחני, לחדש את אחדותנו ולמצוא את המשותף", אמר חזן.

הישיבה החגיגית נפתחה בנגינת תזמורת המנדולינות של ותיקי הקבוצים הראשונים, שניגנה שירים שלא נס ליחם, כמו "לבלבו אגס וגם תפוח".

שני מחנכים ישראלים חתני פרס קוהל לשלום

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר"

סלים נחאס מתרשיחא ושמחה מחס מירושלים, יוצרי תוכנית הלימודים "אנחנו ושכנינו", הוכרזו אתמול חתני פרס השלום הבין־לאומי על שם קוהל.

התוכנית שפיתחו שני מורים אלה עוסקת בזהות העצמית וביצירת יחסי הידידות בין יהודים וערבים בישראל. התוכנית הועדפה על פני 11 תוכניות לימוד אחרות לקבלת הפרס בן 2,500 הדולארים, שהוענק לזוכים בה על־ידי קרן קוהל. שני המחנכים יסעו לארה"ב למסע יחסי ציבור מחוף – אל חוף.

פנייה לחקור חמישה מקרי מוות של מדענים אנגלים

לונדון (רויטר). – הודעה על דבר מותו הלא־טבעי של מדען בריטי נוסף, החמישי בעת האחרונה, הגבירה את החשד הרווח זה חודשים אחדים בבריטניה, כי קיים קשר בין כל חמשת המקרים.

בשבוע שעבר דחתה ממשלת בריטניה הצעה של האופוזיציה לחקור את ארבעת מקרי המוות של המדענים שהועסקו כולם במחקרים בנושאים רגישים. מדען נוסף נעדר זה שלושה חודשים.

עליות שערים נאות בביקושים נאים

מאת שמואל רוזנבלום

שבוע המסחר נפתח אתמול בעליות שערים נאות, שלווּ בביקושים נאים ובהמשך זרימת כספים גדולה לקרנות הנאמנות. מגמת המסחר החיובית בשוק מתבססת על חוסר אטרקטיביות באפיקי ההשקעות האלטרנטיביים ובמעבר כספים לאפיק המניות באמצעות קרנות הנאמנות. וכן קיימת ציפיה להמשך ירידת הריבית במשק בזמן הקרוב, באחוז נוסף. בשבועות האחרונים התפרסמו אזהרות בנוגע לרמת השערים הגבוהה בחלק ניכר מהמניות. נטילת הסיכון הבורסאי אינה מצויה בראש מעייניהם של ציבור המשקיעים, והעדות לכך מוצאת את ביטויה במסחר היומיומי בשוק. מצב זה מלמד כנראה על עצמתו של שוק המניות דווקא בגלל הנהירה אליו מצד הציבור. אין ספק שהשוק עשוי לעבור תהליך של מימוש חזק מבעבר, תהליכי המימוש בבורסה הינם באחרונה יומיומיים כנראה, שכן נפח המחזורים מעיד בעצם על החלפות ידיים מאסיביות באופן שוטף. יחד עם זאת כמות הכסף עשויה להכתיב בזמן הקרוב המשך פעילות חיובי מלווה בעליות שערים נאות וגידול במחזורים. מקורבי השוק מצפים היום לדינמיקה מסוימת במסחר, תוך המשך עליית שערים סלקטיבית במניות רבות ומסומנות. מעבר הכספים לקרנות הנאמנות עשוי לקבל תאוצה נוספת בימים הקרובים.

שינוי שער במסחר

חלק מהמניות הבכירות המשיכו גם אתמול בעליית שערים נאות: הבינלאומי +7.2% תוך ביקוש גדול ומחזור חלקי, אלרון +4.9%, פולגת 1 +7.7%, שופרסל ב' +6.4%, אזורים +8%, מבנ +6.6%, הסנה +3.3%, אלביט +4.5%. עליות נאות נרשמו גם בחיפה כימיקלים, פטרוכימיים, פ.י.ב.י. אזורים, דלק ונוספות. הצעים בדובק, דלתא גליל ונוספות נלקחו במהירות ללא שינוי או בירידות סמליות. במניות הקלילות נרשמו תנודות שערים חדות: בנק ספנות 1 +9.7%, כללי לא בהסדר +9.7%, צור קונים בלבד. פעילות ערה מלווה אף היא בעליות שערים חדות נרשמה במניות: רדוקר +29.9%, אגרין, תים, תרואה, רים, לכיש, קינג ונוספות. ירידת שערים חזקה נרשמה בהתכוף 15%– ובהתכוף 5 13.3%–. ירידות אלה באו כנראה על רקע העלמו של מנהל תיקים ידוע.

ריביות בפיקדונות שקליים

עודפי הנזילות במערכת הבנקאית גדלו בשבוע שעבר עקב ההזרמה הממשלתית. בסך הכל מסתכמים עודפי הנזילות כ־550 מליון ש"ח לערך. בגלל עודפי הנזילות הורידו הבנקים את הריבית למפקידים באחוז לערך. גורמים כלכליים מעריכים שבמשך הימים הקרובים עשויה הריבית לרדת בכחצי אחוז נוסף לפחות. לפנינו נתוני הריבית הנוכחית למפקידים:

שם הבנק	גובה הסכום	אחוז ריבית תפיס שנתית	ריבית פקים שבועית
כלל	10,000 ש"ח	24	23.75
כלל	50,000 ש"ח	25	24.25
פועלים	10,000	23.5	23.5
פועלים	50,000	24	24
דיסקונט	10,000	24	23.5
דיסקונט	50,000	24.5	24
מזרחי	10,000	23	24
מזרחי	50,000	25	26
הבינלאומי	10,000	24	24
הבינלאומי	50,000	25	26
פיקדונות ג'מבו	150,000 ש"ח ויותר	27	
בוקרים פרטיים	50,000 ש"ח ויותר	26	

ידיעות בסגנון "העליה מרוסית תביא לסיקשוג בענף הבניה והמקרקעין", נראות די מפוקפקות, שכן עוד חזון למועד. הנפקות אינן בהכרח ערובה לעליית שערי המניות, גם מעבר מהספרים כספים גדולים לרווח קכן, עדיין אינו ערובה לליכויים מהותיים. חזות המיתניים עם סין מהווים סיבה לעליות שערים חדות. הסינים כנראה אפילו לא שמעו על "ההודים" בבורסה הבורסה בת"א. מנגד, ישנם ניתוחים ענפיים בורסאיים מסויימים שאמנם עשויים להוות כלי עזר בבחירת השקעה. התחזקות המטבעות האירופיים כנגד הדולר הגדיל ביצוא הטכסטיל עשויים להחשב כנתונים כלליים בדוקים יחסית. גידול מסויים ברווחיות של חברות שונות עקב הרפורמה במיסוי נשמע רציני יותר משמועות בלתי בדוקות. קיצור של עניין, ראוי לבדוק ולאמת במידת האפשר כמה רוכשים מניה. התמכבות על קניית מניות מקרקעין עקב העליה האפשרית מרוסיה נראית קלושה עד מאוד. בודאות יש כנראה בכמות בלתי מוגבלת בבורסה שלנו.

נייר חדרה – להון באציה להמרה

מניות נייר חדרה זכו בשבועיים האחרונים להצעים גדולים. שערי המניה נותרו בדר"כ ללא שינוי תוך מחזור כספי יומי של כמליון ש"ח. המוכרים בנייר חדרה היו כנראה מחזיקי האג"ח הנסחרות בארה"ב והניתנות להמרה במניות החברה. הקונים היו קרנות הנאמנות של פועלים וכלל, שניצלו את המכירות להצטייד בסחורה המוערכת כטובה. עיון במחזורי העיסקאות של השבועיים האחרונים מלמד, שכ־3.5 מיליון דולר לערך עברו מיד ליד. אתמול נרשם למניות נייר חדרה ביקוש נאה ושערך עלה. שווי השוק של מניות נייר חדרה עומד עתה על כ־92 מיליון דולר כשהשואה להון מתואם של כ־77 מיליון דולר לערך. עפ"י הנתונים הללו, ובהתחשב בנתונים במניות אחרות בסדר גודל זהה, נראה שווי השוק כסביר.

קרנות הנאמנות – פעילות ביכונה

זרימת הכספים לקרנות הנאמנות המתמחות במניות נמשכה בהיקף נרחב גם אתמול. במסחר אתמול הפגינו קרנות בנק דיסקונט מעורבות גדולה מבשבועות האחרונים בשוק. צבירת הכספים בקרנות מהווה לדעת פרשני בורסה מעין פוליסת ביטוח מסויימת לקליטת הצעים בתהליך מימושים, שכן החלק הנזיל בקרנות הולך וגדל ועמו הצורך המוחשי להצטיידות בסחורה כנגד זרימת הכספים. גם בימים הקרובים צפוי המשך יצירה בקרנות. עד כה נהגו הקרנות להתרכז באופן בלעדי במניות כבדות בלבד. נראה שהפעם עשוי להחל גיוון מסויים בבחירת ההשקעה לכיוון מניות יותר קלילות, דוגמאות: תאגר, קיטבי, מטעי הדר, פריון, פולק, רים, חירון, ברוך ושורה ארוכה נוספת ומעניינת.

קרנות הנאמנות מקבוצת בנק הפועלים המשיכו להגדיל חלקן

קרנות הנאמנות מקבוצת בנק הפועלים המשיכו להגדיל גם בחודש מארס את חלקן בענף קרנות הנאמנות.

זהו המשך של תהליך גידול בחלקן של קרנות בנק הפועלים, שהחל עוד בשנת 1986 ונמשך ברציפות גם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 1987.

בחודש מארס גדלו נכסי קרנות הנאמנות של קבוצת הפועלים מ־786.4 מיליון ש"ח בסוף חודש פברואר ל־854.3 מיליון ש"ח בסוף חודש מארס, שיעור גידול של 8.6%. נכסי כלל קרנות הנאמנות הגיעו בסוף חודש מארס ל־3,298 מיליון ש"ח, שיעור גידול של 6.7%, לעומת היקף נכסי הקרנות בסוף חודש פברואר (3,092 מיליון ש"ח).

מתחילת השנה גדל היקף הנכסים של קרנות בנק הפועלים ב־48.5%.

חלקן של קרנות בנק הפועלים בסוף חודש מארס הגיע ל־25.9% מתוך כלל נכסי קרנות הנאמנות, לעומת 25.4% בסוף חודש פברואר ו־24.7% בסוף חודש דצמבר 1986. בסוף חודש דצמבר 1985 הגיע החלק של קרנות הפועלים ל־22.4% מכלל נכסי קרנות הנאמנות.

(הכותב הוא יועץ השקעות בבורסה)

שמועות בורסאיות

זמני גיאות בבורסה נותנים מטבע הדברים לגל שמועות בורסאיות, חלקן אמיתיות ומעניינות וחלקן חסרות בסיס.

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אה.ה.ש ש	25900	38.0			-53.0
הספנות 0.1	2140 תב	2889	+190	+9.7	+8046
הספנות א 0.5	1155	4048	+45	+4.1	+2489
הספנות אופ 2	1755 תב	971	+90	+5.4	+3445
כללי לא בהסדר	32700 תב	504	+2900	+9.7	+797
בנק צפ' אמריק.ד	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק.ב	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	6465 תב	7261	+435	+7.2	+22635
פ.י.ב.י. 0.5	8460	3967	+330	+4.1	+3936

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	90880	402	-120	-.1	-262
אידיבי ב 100.0	91300	1.0	-500	-.5	-2.0
אידיבי בכ א 3.0	555200		-5000	-.9	-2.0
אגוד 1שה	67700	89.0			+8.0
דיסקונט ב	116350	9.0	-1100	-.9	-10.0
דיסקונט א	115850	143	-400	-.3	-23.0
דיסקונט שה ב	13680	7.0			-7.0
המזרחי ש	37350	504	-100	-.3	-453
המזרחי ב	37620				
המזרחי שה 9	17015	16.0	-40	-.2	-16.0
הפועלים מבב	94000	4.6	+2		+1.2
הפועלים ש	61670	2267	-150	-.2	-2206
הפועלים ב	61820	138			+62.0
כללי א 1.0	159300	61.0	+1200	+.8	+76.0
כללי שה 7	7600				
כלל ספוק 100.0	39190	2816	-100	-.3	-2408
כלל שה 11	14770	156	-30	-.2	-251
מימון וסחר 1.0	51950	15.0	-550	-1.1	-15.0
מימון וסחר 5.0	26199	1.0	-700	-2.6	-1.0

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	33160	48.0	-700	-2.1	-88.0
לאומי משכנתאו ש	9890	405	+160	+1.6	+294
לאומי משכנתאו ם	9910	37.0	+210	+2.2	+198
כרמל ש	5888 תב	221	+388	+7.1	+285
כרמל שה 1	3800	30.0	-45	-1.2	-530
בנין ב 5.0	12450	122			-17.1
פת משכ ש	4375 תב	962	+220	+5.3	+580
משכן ב ש	3770	864	+120	+3.3	+1203
עצמאות 0.1	17950	30.0	-200	-1.1	-42.0
טפחות מבכ ש	25700 תב	47.0	+1700	+7.1	+77.0
טפחות רג ש	23380 תב	89.0	+1200	+5.4	+286
טפחות שה 1	10639	92.0			+68.0
טפחות שה 2	4940	292			+295
יעוזר 1.0	1874 קו		+89	+5.0	+378
יעוזר 5.0	1199 תב	105	+69	+6.1	+494
מירב 1.0	9129	165	+30	+.3	+62.0

מוסדות מימון

שלמון א ש	994	7505	-1	-.1	-2950
החקלאות מבכ א	— לא נסחר —				
החקלאות מבכ ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	15550	397			+200
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גגג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	1623 תב	15810	+148	+10.0	+18596
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	28500	80.0	+700	+2.5	+94.0
כלל ליסינג ב0.5	27250 תב	220	+2000	+7.9	+284
כלל לסינג אג"ח	21750	21.0			-26.0

ביטוח

איתן ביטוח 1שה	275	12349	-5	-1.8	-9929
אדים 0.1	1645	1015	-5	-.3	-25.0
אדים א 0.5	946	2172	+45	+5.0	+2414
בטוח משנה 0.1	889	1910	-9	-1.0	-13.0
בטוח משנה 0.5	368	5240			-1355
הדר 1שה	400	6806	+8	+2.0	+3964
הדר 5שה	300 תב	14711	+25	+9.1	+34061
הדר אופ 2	243 תב	32289	+16	+7.1	+42672
הסנה 1שה	444	58248	+14	+3.3	+113013
הפניקס 0.1	825	8471			-2556
הפניקס 0.5	795	1935	+19	+2.5	+3968
המשמר-הראל 1.0	8750	365			-6.0
המשמר-הראל 5.0	5973 תב	2489	+543	+10.0	+5711
מנורה 1.0	* 2850	260	+177	+6.6	+1067
* ביצוע חלקי 94.50%					
מנורה 5.0	1415	1003	+5	+.4	+3.0
מגד מימון ג	8800	1015	+80	+.9	+1042
בקריטס 1שה	1420	2043			+697
צור ש	444 קו		+21	+5.0	+153367
ציון החזקות 1.0	12600	8.0	-30	-.2	-22.0
ציון החזקות 5.0	3660 תב	426	-220	-5.7	-328

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרגאמא 1.0	8700	87.0	-100	-1.1	-87.0
אינטרגאמא 5.0	6645	225			+532
מאיר עזרא 1.0	1350	1558	-35	-2.5	-1513
כלל סחר 1שה	438	35264			-10776
כלל סחר אופ ד	351	31772	+11	+3.2	+58749
כלל סחר אגח 2	155.5	5387	+2.5	+1.6	+5290
קריסטל 1.0	1000 תב	3658	+80	+8.7	+10497
רפק 0.1	34000	3.0	+1599	+4.9	+82.0
רפק 0.5	16100 תב	114	-1060	-6.2	-130
שופרסל א 2.0	15010	1642	+560	+3.9	+2917
שופרסל ב 10.0	13400 תב	2221	+800	+6.4	+5386

שרותים

דלק ב 0.1שה	6530	5643	+65	+1.0	+2450
הראל 1.0	2530 תב	170	-239	-8.6	-430
הראל 5.0	2250	35.0	-7	-3	-36.0
ספנות הספקה 0.5	26300 תב	206	+2000	+8.2	+262
ספנות הספ' אX0.5	13050	524	+250	+2.0	+475
קרור 0.1	1450	5041	+30	+2.1	+4136
קרור 1.0	400	54764			+29752
מחסני ערובה 0.1	3250 תב	601	-249	-7.1	-1195
מחסני ערובה 0.5	1558	1592			-547
קונטרולים 0.1	4080	530			-156
קונטרולים 0.5	3000	702	+30	+1.0	+171
קופל 1.0	5885 תב	428	+535	+10.0	+408

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	5825	51.8	+5	+.1	+7.2
גלי זהר 5.0	4002	40.0	+1		+6.0
מלונות דן 1.0	2084	605	+64	+3.2	+705
מלונות דן 5.0	1780 תב	1529	+140	+8.5	+1329
חוף האלמוג 0.1	6345	310			+82.0
כנם 1שה	2520	100			+178
מלונות ירדן 1.0	2619	267	-81	-3.0	-227

מחשבים ושרותי מחשב

איכות 1שה	1601	4467	+1	+.1	+761
רשת מיכון 1.0	13200	250	+330	+2.6	+242
ת.י.ל.ג. 1.0	— הפסקת מסחר —				
יעגא 1.0	10800	242	+290	+3.0	+343
כלל מחשבים 1.0	16800 תב	111	+1000	+6.3	+343
מ.ל.ל. 1.0	13000	32.0	+150	+1.2	+24.0
מ.ל.ל. 5.0	5371 תב	802	+400	+8.1	+919
משוב 1.0	710	2090			+2049
משוב אופ 1	555	1058			-1058
ניקוב 1שה	2515	899	-1		-228
ניקוב 5שה	1225	2835	-7	-.6	-2969
ניקוב אופ 2	5880	348	+158	+2.8	+708
תים מחשבים 1.0	1035	10703	+35	+3.5	+22242

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	777	1529	+26	+3.5	+1537
אורן מבנים 5.0	560	8880			-4334
אזורים 1שה	1520 תב	26430	+112	+8.0	+40799
אזורים אופ 1	1170 תב	11705	+120	+11.4	+22020
אזורים אגח 3	185.5 תב	37272	+10.0	+5.7	+39917
אילון 1.0	567 קו		+27	+5.0	+95571
אל-רוב 1.0	1846 תב	2741	+70	+3.9	+3166
אמנים 1שה	4000	282	+135	+3.5	+155
אפריקה 0.1שה	60100	371			+9.0
אפריקה 1שה	54040	560	+1000	+1.9	+411
אפריקה אופ 5	40600 תב	161	+2800	+7.5	+774
ארזים 1.0	2801	488	+1		+184
אורלון 1שה	4998	1279	+48	+1.0	+256
אורלון 5שה	3400	3450	+90	+2.7	+3464
בן-יקר בת 1.0	8130	1027	-2		-767
ברנוביץ 1שה	* 4404	644	+44	+1.0	+95.0
* ביצוע חלקי 95.50%					
ברנוביץ 5שה	5492	1281	+100	+5.0	+2057
דנקנר 1.0	* 8450	1500	+630	+8.1	+2776
* ביצוע חלקי 98.00%					
רדוקר 1.0	903 תב	1708	+208	+29.9	+2884
רדוקר 5.0	* 687	2336	+90	+15.1	+1599
* ביצוע חלקי 83.50%					
הדעד 1 ש"ח	540	5262			-4653
הדעד 5 ש"ח	392	5944			-1389
המשלל 1.0	1820 תב	506	+140	+8.3	+388
המשלל 5.0	1289	2378			-491
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
חברה לירושלים 1	431	90465			-69778
נכסים ובנין 1.0	4510	11423	+195	+4.7	+17362
גב-ים 0.1	5800	1692	+180	+3.2	+1203
גב-ים 0.5	4880	2500	+70	+1.5	+3448
הכשרת הישוב 1.0	105801	569	+4501	+4.4	+1063
ישפרו 1שה	5639	1724			-1280
ישראלום 1.0	1763	10755			-2851
ישרס 10.0	27060 תב	556	+2460	+10.0	+782
בנק פיתוח 1.0	10900	74.0	+400	+3.8	+77.0
כלל נדלן 0.1	843	24977	+38	+4.7	+27381
לומיר 1.0	7200 תב	410	+445	+6.6	+1049
לומיר 5.0	3315	1309	+50	+1.5	+1088
מ.ת.ב. 1.0	560	13902	+3	+.5	+10966
מ.ת.ב. אופ 2	436	10594	+26	+6.3	+6494
מ.ת.ב. אגח א	129.5	20330			+66580
מאגרי בניה 1.0	1100 תב	14823	+100	+10.0	+31440
מישנאל 5שה	475	5926	+5	+1.1	+8472
מערב 5.0	2668 תב	6182	+243	+10.0	+12087
מר-לז 1.0	930	985			-700
לודזינסקי 1.0	541	2295	+21	+4.8	+4526
לודזינסקי 5.0	249	41624	+12	+5.1	+34591
ליפשיץ 1.0	2520	5083	+90	+3.7	+5013
ליפשיץ 5.0	1860	6254			+3979
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1 ש	1706	4966	+46	+2.8	+8748
סהר החזקות 1.0	* 82800	81.0	+1312	+4.2	+74.0
* ביצוע חלקי 95.00%					
סהר החזקות 5.0	22850	30.0	+50	+.2	+34.0
סוף 1.0	7520				-5.0
סוף 5.0	3940	124	+90	+2.3	+87.0
עמר ופלק 1.0	740	5113			-3928
ערד 3.0	2753 תב	2942	+250	+10.0	+5468
קופריה 0.1	4776	224			-317
קופריה 0.5	2392	808	+92	+4.0	+1478
רגובין 1שה	495	23786	-19	-3.7	-42592
רגובין 5שה	309	19231			+1508
רגובין אופ 2	1650	4677	+50	+3.1	+7682
רגובין אגח א	147.0	18859	+2.0	+1.4	+36586
רסקו מבכ	6510	620			-166
רסקו רג	5890 קו		+280	+5.0	+1344

חקלאות

מטעי הדר 0.1	4505 תב	1878	+250	+5.9	+3160
מטעי הדר 0.5	4247	825	+200	+4.9	+673
מהדרין 1שה	7210	1052			+503
נכסי הדרים 1.0	2010 תב	5262	+110	+5.8	+12250
פריאור 5שה	2935	1045	+90	+3.2	+419
שה-הר 0.1שה	4856 תב	6789	+396	+10.0	+12769
שקד אופ הר א	2941 תב	5622	+594	+25.3	+15418

תעשייה

מזון ומבק

אסאס 1.0	1640	1350	-60	-3.5	-889
גולדפרוסט 1 ש"ח	3850 תב	235	+300	+8.5	+496
גולדפרוסט 5 ש"ח	2652	340			-186
גולדפרוסט אופ 1	1485	366			+40.0
דובק מב ש	6740	2203	-20	-.3	-2575
דובק מב מ	6745	518	-5	-.1	-1043
תלכל 1.0	1103	524	+32	+3.0	+1513
תלכל 5.0	820	518			-478
פרי-הו 1.0	— הפסקת מסחר —				
פרי-הו 5.0	— הפסקת מסחר —				
טמפו בירה 1.0	40000	46.0			-18.0
טמפו בירה 5.0	33660	68.0	-340	-1.0	-28.0
יצהר 1שה	1660	1140	+77	+4.9	+792
יצהר א 5שה	930	3245	+2	+.2	+1455
יצהר אופ 2	675 תב	3435	+35	+5.5	+9646
מן 1שה	910	3651	+30	+3.4	+3644
מן 5שה	542	2828	+25	+4.8	+910
סנפרוסט 1.0	17680	253	+550	+3.2	+617
עלית 0.1	24800	222			-43.0
עסיס 5שה	579	12283	+16	+2.8	+11275

טקסטיל והלבשה

שלמה אנגל 1.0	3550 תב	642	+220	+6.6	+1249
שמן מבכ ש	6580	449			-507
ארגר 1.0	835	5711	-5	-.6	-6464
אופים 1.0	1700	985			+717
אופנת ברוך 1 שה	718	3545	-2	-.3	-1701
אופנת ברוך 5 שה	550	4069	+5	+.9	+4176
אופנת ברוך אופ'	525	4665			-2407
ארגמן רג ש	18350	320			+151
דלתא-גליל 1.0	5920	4346			-935
דלתא-גליל א 3.0	4550	1614			+830
מטוויות מאוחד 1.	3923	367	+115	+3.0	+198
מטוויות מאוחד 5.	1582	1279	-50	-3.1	-901
ויטלנו 1.0	2181	192	+81	+3.9	+459
ויטלנו 5.0	1624	1215			-1154
חדיגון 1.0	9750	222	+400	+4.2	+258
זיקית 1.0	2885	2246	-126	-4.2	-2877
זיקית 5.0	2500 תב	3261	+110	+5.0	+5518
להדיה 0.1	3720 תב	917	-200	-5.1	-982
להדיה 0.4	2980	3562	+120	+4.2	+2685
ליבנת 1שה	1260	2650	+30	+2.4	+1605
מיס גליק 1.0	1000 תב	1402	-75	-7.0	-504
מקס 0.1	5550	608			-353
מקס 0.5	3860 תב	1829	+260	+7.2	+2432
עיט 1.0	720 תב	7288	-58	-7.5	-9446
עיט 5.0	404	7744	+3	+.8	+4801
עמק 1.0	509	14537	+11	+2.2	+11240
פולגת א 1שה	6300 תב	5020	+450	+7.7	+5091
פולגת ב 4שה	4350	4255	+200	+4.8	+4389
פולינון א 0.5	11900 תב	668	+730	+6.5	+752
פרגוד 1.0	5950 תב	150	+400	+7.2	+400
גיבור סבריגה	19400	201	+500	+2.7	+199
תעש רוגוזין 1.0	3025	208	+40	+1.3	+184

מתכת ומוצריה

אוקטגון 5.0	3195	665	-50	-1.5	-755
אורדן 10.0	12650	750	+61	+.5	+356
אורדן 50.0	10700	279	+520	+5.1	+289
אלומית 1.0	* 8185	44.0	+400	+5.1	+190
* ביצוע חלקי 94.50%					
אלומית 5.0	6450	185	+450	+7.5	+157
כבלים ש	48000	3.0	+600	+1.3	+102
התכוף 1.0	9448 תב	320	-1667	-15.0	-830
התכוף 5.0	5600 תב	861	-860	-13.3	-1847
התכוף אופ	6464	334			+155
דיקה 1.0	5500	137	-200	-3.5	-124
דיקה 5.0	2450 תב	275	-198	-7.5	-1302
קומפאות פח 1.0	5700 תב	2483	+500	+9.6	+3658
קומפאות פח 5.0	5000	147	+50	+1.0	+21.0
מתכת מרום 1.0	3200	241			+152
כבלי ציון 1.0	3776	2439	+250	+7.1	+1936
כבלי ציון 5.0	2175	3926	+65	+3.1	+1756
כבלי ציון אופ 3	995	4191	+65	+7.0	+1131
מורגן 1.0	1221	1121	+22	+1.8	+131
מתכת קרמי 1 שה	380	6473	-20	-5.0	-7875
מתכת קרמי 5 שה	220	17779	+5	+2.3	+34214
נחושתן 0.1	46500	90.0			+13.0
נחושתן 0.5	20100	129			+16.0
מקר פלדה 1.0	22800	60.0	-1100	-4.6	-272
קינג 1.0	* 1333	5859	+121	+10.0	+7625
* ביצוע חלקי 91.40%					
קינג 5.0	* 814	6346	+74	+10.0	+13941
* ביצוע חלקי 58.10%					
קליל 1.0	3300	3051	+5	+.2	+642
קליל 5.0	2700	2500			-715
שלדות 5.0	12000	998	+566	+5.0	+829
תעשיות לכיש 1.0	1240	383			-310
תעשיות לכיש 5.0	1025 תב	4257	+88	+8.5	+7855

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	627000	27.0	+27000	+4.5	+80.0
אלקו 0.1	10400	176			+24.0
אלקו 0.25 ש	6001	1001	+51	+.9	+860
אלקו 0.25 מ	5950	55.0			+145
אלקטרה 1.0שה	2225	680			-522
אלקטרה א 0.5שה	1498	1751	+20	+1.4	+1549
אלקטרה אופ 5	1220	2024			-1770
אלקטרה אגח 3	150.0	31373			-13014
אלרון 3.0	525000	26.0	+24500	+4.9	+72.0
אריח 0.02שה	53000	322			-83.0
כלל תעש אלקטרו	2830	3533	+71	+2.6	+3734
ספקטרוניקס 1.0	3409	1839	+100	+3.0	+2347
ספקטרוניקס 5.0	2750	1223	+130	+5.0	+2314
פינטגנר 1שה	945	3817	+40	+4.4	+4463
פינטגנר 5שה	807	10850	+37	+4.8	+11888
ציקלון 1שה	* 2940	454	+150	+5.4	+452
* ביצוע חלקי 96.80%					
ציקלון 5שה	1662	1004			+926
קנוסטין אולר 1.	6570 תב	190	+570	+9.5	+354
קנוסטין אולר 5.	5050	105	+100	+2.0	+295
ת.א.ת. 1.0	2139	1642			+2010
ת.א.ת. 5.0	1050	13785			-6635
ת.א.ת. אופ 1	30000	50.0	+1000	+3.5	+40.0
תבאה 1שה	1030 תב	3180	+50	+5.1	+3273

מוצרי בניה

אי.פי. 1 ש"ח	1425	2846			+4148
אי.פ.בנין אופ א	880	7817	+12	+1.4	+9335
אי.פ.בנין אגח א	145.0 תב	26767	+7.0	+5.1	+48124
אלקול 1.0	8045	77.0			-16.0
אקרשטיין 1שה	1276	2263			-1658
אקרשטיין 5שה	910	2328			-1550
אקרשטיין אופ א	617	2593			+1097
אקרשטיין אג"ח 1	141.5	20603	+2.5	+1.8	+32311
בטון תדיר 1.0	— הפסקת מסחר —				
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-טן 1.0	1630 תב	1660	+100	+6.5	+3478
בר-טן 5.0	660	7541			-64.0
טרומאבסט 1.0	9700 תב	11.0	-800	-7.6	-97.6
טרומאבסט 5.0	5750	302			-200
מ.ל.ם. 1.0	1073 קו		+51	+5.0	+9876
מ.ל.ם. 5.0	767 קו		+37	+5.1	+4942
מודול השק 1שה	847	1960	+17	+2.1	+1057
בוזאיקה ולפבן 1	— לא נסחר —				
בוזאיקה ולפבן 5	20500	18.0	+549	+2.8	+45.0

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	22700	276			-154
אליאנס ב 200.0	2750	169	+112	+4.3	+227
גל תעשיות 1.0	25200	116			+92.0
גל תעשיות 5.0	22230	242			-2.0
דקסטר 1.0	* 3900	170	+60	+1.6	+132
* ביצוע חלקי 73.00%					
דשנים 0.1	5250	172	+144	+2.8	+198
דשנים 0.5	1938	9392	+88	+4.8	+10513
חיפה כימיקל 10.0	961	13321	+38	+4.1	+15198
טבע 0.01 ש"ח	13800 תב	3080	+850	+6.6	+5818
ליפסקי 1.0	3960	275			+127
ים הכלח 1שה	3225	10857			-3668
פטרוכימיים 10.0	754 תב	39542	+40	+5.6	+125294
מקסימה 1.0	8887	6.0	+100	+1.1	+8.0
מקסימה 5.0	6320	298			-298
נקה 1שה	9300	234	+240	+2.7	+261
סנו 1.0	31300 תב	93.0	+1500	+5.0	+295
סנו 5.0	25000	300	+600	+2.5	+313
פריקלאס 1 ש"ח	675	15914	+15	+2.3	+23701
פריקלאס אופ 1	271	28152	+10	+3.8	+50855
קים כימיקל 1.0	8470	784	+320	+3.9	+389
ת.ג.ל. 1.0	4150	8.0	+100	+2.5	+178
ת.ג.ל. 5.0	3325	346	+100	+3.1	+280
תיא 5.0	16960	184			-11.0
פרוכארום 10.0	18950	156			-34.0
תרד א 5.0	12177	33.0			-9.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

כתר 1שה	280	12293			-4795
דפרון 1.0	11351	71.0	-300	-2.6	-71.0
דפרון 5.0	8150	10.0	+250	+3.2	+10.0
ת.ם.ן. 1.0	10285 תב	717	+935	+10.0	+1308
יאה 1שה	6020	172	+120	+2.0	+77.0
לבידי אשקלון 1.	805	1579			+24.0
מולט ב 0.5	56700	40.0			-76.0
מפעלי ניר 10.0	467500 תב	249	+23000	+5.2	+247
סקאנריה 1.0	4100	440	-90	-2.2	-290

(המשך)

רים 0.1	2820	410	+30	+1.1	+107
רים 0.4	2200	1131	+40	+1.9	+1004
תעל ב 0.2	24899	372			-183

תעשיות שונות

אבריו 1.0	16499 תב	422	+849	+5.4	+552
אבריו 5.0	8400 קו		+400	+5.0	+5918
המישה יוד 1.0	12640	139	-100	-.8	-180
ה.ג.פולק 1שה	2860	374	+60	+2.1	+670
ה.ג.פולק 5שה	2055	833	+60	+3.0	+962

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	14600	803	+350	+2.5	+624
כף בב 1.0	1576000	5	+31000	+2.0	+5
כלל תעשיות 0.1	3020	17985	+106	+3.4	+37290
מאגרי טכנולוגיה	577	6545	+20	+3.6	+4755

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	10010	280	+350	+3.6	+498
אירנבי פתוח 2.0	9250	2047	+50	+.5	+1849
אינקובה 1שה	111.0 תב	53225	-8.0	-6.7	-107743
אלגר ש	17400	84.0			+50.0
אלגר מ	17900	7.0	+500	+2.9	+77.0
אלרן ש	6800	1842	+300	+4.6	+2511
אלרן מ	6550	197	+50	+.8	+75.0
אמישר בב 1.0	2312	413	-38	-1.6	-70.9
אפיק 1.0	384	19699			-21161
אפיק 5.0	340	9539			-4845
גחלת השקעות 1שה	1710	607	-40	-2.3	-720
דנבאר 0.1	710	1378			-1994
דנבאר 0.5	499	918	+17	+3.5	+217
חברה לישראל 1שה	24210 תב	635	+1250	+5.4	+2606
חברה לישראל 5שה	21000	284	+730	+3.6	+976
וולפסון 0.1	142560 תב	8.5	+12960	+10.0	+15.7
וולפסון 1.0 ש	34000	216	+1000	+3.0	+112
אמפא א 0.5	30750	238	+1500	+5.1	+285
פועלים השק ש	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	5890	8097			+473
מזרחי השק ש	38400	111	-1300	-3.3	-122
כור השק אגח 124	14449 קו		+688	+5.0	+8.0
חירון 1.0	4420	1164			-6.0
חירון 5.0	2200	2663	+50	+2.3	+1892
ישם החזקות 1שה	262	31473	+9	+3.6	+34392
יצוא ש	17150	320			+85.0
ירדן א 0.1	* 2915	885	+265	+10.0	+3459
* ביצוע חלקי 68.70%					
כלל ישראל 10.0	1675	64051			-32057
כלל ישראל 50.0	1565	3072	-5	-.3	-2898
לנדיש 1שה	3145	50.0			-200
לנדיש 5שה	1237	400	-1	-.1	-256
מנור 1שה	826	2888			-787
מנור א 5שה	558 תב	3941	+32	+6.1	+1779
מנור אופ ב	415	5054	+5	+1.2	+1919
מנור אג"ח 1	130.0	4670			-3670
עזו השק ב 0.1	* 5200	237	+55	+1.1	+43.0
* ביצוע חלקי 85.40%					
עזו השק ג 0.5	4100	204	+178	+4.5	+133
פז השק ש	4770 תב	2770	+290	+6.5	+6849
פמה א 0.1	15400	176			-196
פמה 0.5	10150	1180	+330	+3.4	+1277
פריון ב 0.2שה	11890	619	+210	+1.8	+458
קרדן 1שה	218	58654	+10	+4.8	+36825
קרדן 5שה	188.5	15754	+6.5	+3.6	+9329

מחקר ופיתוח

גליל טכנולוגיות	— הפסקת מסחר —				

דלק ונפט

דלק חיפושים0.1	5566	648			-101
דלק חיפושים0.5	3340	493	+40	+1.2	+147
דלק נפט אופ 2	2560	1625			-102
פז חיפושי נפט	41050 תב	227	+8000	+7.9	+758
י.ו.א.ל. 5.0	7900	2559			+2746
מ.ג.ג. 1.0	8880	662	-38	-.3	-577
מ.ג.ג. 5.0	3729	2757	-1		-2712
פראיל ב 0.03שה	8390	95.0	-220	-2.6	-56.0
נפטא ש	3000001	3.0	+30901	+1.0	+5.0

נסחרות במט"ח

בזית ם	207	380	-3	-1.4	-370

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנקי
4% מלווה מירות (100% הצמדה)		
פ4001	628029.0	
פ4002	620727.0	
פ4003	620318.0	
פ4004	686674.0	
4.25% מלווה מדינה (שגיא)		
ק-331 תשואה 2.44%		
4101	358.6	-.1
ק-332 תשואה 2.89%		
4102	143.2	+.1
4103	137.6	
4104	133.3	
4301	133.3	
ק-333 תשואה 2.90%		
4302	127.0	+.1
4303	126.2	+.1
4304	124.2	
ק-335 תשואה 2.72%		
4305	114.8	+1.7
ק-338 תשואה 3.25%		
4105	109.9	+.5
4106	107.1	+.5
4107	103.8	+.5
4108	102.0	+.5
ק-339 תשואה 3.22%		
4109	99.7	+.4
4110	98.6	+.4
ק-351 תשואה 3.30%		
4201	123.2	+.5
4202	121.1	+.5
4203	118.8	+.5
4204	114.6	+.2
4205	115.6	+.5
ק-352 תשואה 3.37%		
4206	113.1	+.3
4207	112.7	+.3
4208	111.2	+.3
4209	108.8	+.3
4210	106.0	+.3
4211	102.8	+.3
ק-353 תשואה 3.21%		
4212	101.8	+.5
4213	99.4	+.5
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201 תשואה 2.60%		
פ3601	38814.0	+90.0
פ3602	35741.0	+83.0
פ3603	33246.0	+77.0
ק-202 תשואה 2.39%		
3604	30049.0	+287.0
פ3605	27440.0	+267.0
פ3606	25860.0	+255.0
ק-203א תשואה 2.66%		
פ3607	23804.0	-199.0
ק-2203 תשואה 2.80%		
פ3608	22415.0	+52.0
ק-3203 תשואה 2.90%		
פ3609	21266.0	+50.0
ק-204א תשואה 2.60%		
פ3610	19391.0	-28.0
ק-2204 תשואה 2.52%		
פ3611	18788.0	+18.0
ק-3204 תשואה 2.38%		
פ3612	18706.0	+43.0
ק-205א תשואה 2.35%		
פ3613	17624.0	+41.0
ק-2205 תשואה 2.23%		
פ3614	16998.0	-16.0
ק-3205 תשואה 2.33%		
פ3615	15636.0	-16.0
ק-205 תשואה 2.22%		
פ3616	14382.0	-4.0
ק-206 תשואה 2.40%		
פ3617	13464.0	-55.0
פ3618	12778.0	-54.0
פ3619	11754.0	-52.0
ק-207 תשואה 2.44%		
פ3620	11096.0	+101.0
פ3621	10541.0	+96.0
פ3622	9507.0	+89.0
ק-208 תשואה 2.59%		
פ3623	8861.0	+44.0
פ3624	8514.0	+44.0
ק-209 תשואה 2.48%		
פ3625	7821.0	-39.0
פ3626	7235.0	-37.0
פ3627	6711.0	-35.0
ק-210 תשואה 2.50%		
פ3628	6172.0	+5.0
פ3629	5784.0	+5.0
פ3630	5469.0	+4.0
ק-211 תשואה 2.47%		
פ3631	5031.0	+7.0
פ3632	4740.0	+5.0
פ3633	4479.0	+6.0
ק-212 תשואה 2.62%		
3634	3913.0	+9.0
פ3635	3701.0	+8.0
פ3636	3636.0	+8.0
ק-213 תשואה 2.60%		
פ3637	3419.0	-14.0
פ3638	3184.0	-12.0
פ3639	2915.0	-12.0
ק-214 תשואה 2.55%		
פ3640	2408.0	-8.0
פ3641	2088.0	-7.0
ק-215 תשואה 2.65%		
3642	1855.0	+4.0
פ3643	1610.0	+4.0
ק-216 תשואה 2.50%		
3644	1449.0	+19.0
3645	1307.0	+17.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.67%		
3701	1061.0	-16.0
ק-232 תשואה 2.52%		
3702	898.5	+28.5
ק-233 תשואה 3.64%		
3703	741.1	-19.7
3704	634.9	-17.1
ק-251 תשואה 3.50%		
3751	338.2	+5.3
ק-252 תשואה 3.42%		
3752	137.2	+2.6
3753	131.7	+2.4
ק-253 תשואה 3.77%		
3901	124.4	-1.7
3902	118.4	-1.6
3903	117.6	-1.6
3904	115.6	-1.7
ק-254 תשואה 3.78%		
3754	116.7	-1.0
3755	112.4	-1.0
3756	108.4	-1.2
3757	109.5	-.9
ק-255 תשואה 3.72%		
3758	108.0	+.3
3759	107.6	+.3
3760	106.1	+.2
3761	103.8	+.2
3762	101.1	+.3
3763	98.0	+.3
ק-256 תשואה 3.75%		
3764	96.0	+.3
3765	93.7	+.3
3766	92.6	+.2
ק-271 תשואה 3.75%		
3791	98.5	-.2
3792	96.7	-.2
ק-291 תשואה 3.74%		
3826	116.8	
3827	114.5	
3828	110.4	-.3
3829	111.5	
ק-292 תשואה 3.75%		
3830	109.3	-.2
3831	109.0	-.1
3832	107.5	-.1
3833	105.1	-.2
3834	102.4	-.1

הסדרה	השער	השינוי בנקי
ק-311 תשואה 3.72%		
3861	105.4	-.2
4%-6%-7% מלווה מירות המדינה (80% הצמדה)		
פ3210	209600.0	+4500.0
פ3211	201900.0	
פ3212	197000.0	-100.0
פ3213	192079.0	+379.0
פ3214	181045.0	
6%		
פ3501	178154.0	+354.0
פ3502	177750.0	
פ3503	165574.0	
פ3504	155500.0	
פ3505	150400.0	-4000.0
7%		
פ3521	152200.0	
פ3522	144700.0	
פ3523	138900.0	
פ3524	139600.0	
פ3525	136500.0	
פ3526	140000.0	-3000.0
פ3527	138300.0	
פ3528	134170.0	-2500.0
פ3529	133080.0	-3058.0
פ3530	129900.0	-3050.0
פ3531	129500.0	-3000.0
פ3532	125600.0	-3000.0
פ3533	128200.0	
פ3534	118400.0	-600.0
פ3535	119850.0	-1000.0
פ3536	120400.0	-400.0
פ3537	118400.0	-400.0
פ3538	112300.0	-1400.0
פ3539	113430.0	
פ3540	113000.0	-300.0
פ3541	107500.0	-1250.0
פ3542	108150.0	-1000.0
פ3543	102550.0	-200.0
פ3544	102600.0	+300.0
ק-701 תשואה 1.60%		
פ3545	101383.0	+174.0
פ3549	95875.0	+163.0
פ3552	88105.0	+147.0
פ3554	88057.0	+133.0
פ3555	88057.0	+133.0
ק-702 תשואה 1.55%		
פ3546	102840.0	+228.0
פ3547	101730.0	+228.0
פ3548	101575.0	+227.0
פ3550	96500.0	+216.0
פ3551	95988.0	+215.0
ק-703 תשואה 1.54%		
פ3553	87539.0	+185.0
ק-704 תשואה 1.63%		
פ3556	88813.0	+10.0
פ3558	87438.0	-21.0
פ3559	84315.0	+20.0
פ3560	79927.0	+13.0
ק-705 תשואה 1.60%		
פ3557	88429.0	-150.0
פ3572	80544.0	-165.0
ק-706 תשואה 1.66%		
פ3561	79572.0	+178.0
פ3571	79269.0	+178.0
ק-707 תשואה 1.58%		
פ3573	80106.0	+179.0
פ3574	73854.0	+165.0
פ3577	73932.0	+165.0
פ3578	68248.0	+153.0
ק-708 תשואה 1.66%		
פ3575	75263.0	+5.0
פ3576	72983.0	+4.0
פ3579	67434.0	-2.0
ק-709 תשואה 1.28%		
פ3580	63547.0	+142.0
פ3581	57892.0	+129.0
פ3582	53457.0	+119.0
ק-710 תשואה 1.66%		
פ3583	49270.0	+111.0
פ3584	46925.0	+105.0
פ3585	44521.0	+100.0
ק-711 תשואה 1.75%		
פ3586	40272.0	-171.0
פ3588	40275.0	-184.0
פ3589	36765.0	-168.0
ק-712 תשואה 1.60%		
פ3587	40667.0	+4.0
פ3591	38658.0	+9.0
פ3592	38600.0	+10.0
פ3593	38511.0	+9.0
ק-713 תשואה 1.40%		
פ3590	38485.0	+86.0
פ3595	36715.0	+82.0
ק-714 תשואה 1.69%		
פ3594	36631.0	-556.0
פ3596	35047.0	-549.0
פ3597	34887.0	-550.0
5% מלווה מירות המדינה (בחירת בסיס הצמדה)		
פ2001	148000.0	
פ2002	149500.0	
פ2003	142600.0	
פ2004	143800.0	
פ2005	136600.0	+1500.0
פ2006	135600.0	
פ2007	133244.0	
פ2008	135700.0	
פ2009	137900.0	
פ2010	136500.0	-1000.0
פ2011	134650.0	
פ2012	134300.0	
פ2013	134100.0	
פ2014	133100.0	
פ2015	130800.0	
פ2016	132400.0	
פ2017	128100.0	-900.0
פ2018	130000.0	
פ2019	126600.0	-600.0
פ2020	124200.0	+1400.0
פ2021	123400.0	
פ2022	115600.0	-800.0
פ2023	120900.0	
פ2024	109900.0	+700.0
פ2025	110850.0	+1000.0
פ2026	109350.0	-200.0
פ2027	105600.0	
פ2028	106600.0	
פ2029	100800.0	
פ2030	102700.0	
פ2031	97800.0	+300.0
ק-101 תשואה 0.90%		
פ2032	101234.0	+221.0
פ2034	95785.0	+210.0
ק-102 תשואה 1.46%		
פ2033	95815.0	+348.0
פ2035	86223.0	+326.0
ק-103 תשואה 1.69%		
פ2036	86712.0	+30.0
פ2038	85264.0	+39.0
פ2040	82167.0	+31.0
ק-104 תשואה 1.70%		
פ2037	81685.0	+8.0
פ2039	81263.0	+16.0
ק-105 תשואה 1.71%		
פ2041	77014.0	-317.0
פ2052	70958.0	-310.0
ק-106 תשואה 1.37%		
2051	78566.0	+174.0
ק-107 תשואה 1.60%		
פ2053	71853.0	+161.0
פ2055	66444.0	+150.0
ק-108 תשואה 1.40%		
פ2054	66026.0	+479.0
פ2056	61167.0	+454.0
ק-109 תשואה 1.23%		
פ2057	62095.0	+616.0
פ2059	56529.0	+675.0
ק-110 תשואה 1.35%		
פ2058	55787.0	+125.0

הסדרה	השער	השינוי בנקי
פ2060	51510.0	+114.0
ק-111 תשואה 1.69%		
פ2061	38940.0	+14.0
פ2062	36686.0	+18.0
פ2063	34990.0	+16.0
חלים		
ם 19	103.1	-.1
ם 20	100.0	-1.4
ם 21	100.8	-1.5
ם 22	100.0	
ם 23	96.4	+2.2
פ24	92.0	-.6
פ25	93.5	+.5
פ26	92.0	-1.8
פ27	91.3	-1.2
פ28	93.5	-1.0
פ29	93.0	+2.0
פ30	98.8	
פ31	100.9	+2.7
32	92.5	
33	ם 99.6	31/03/87
מר"ג 34	101.0	+1.5
מר"ג 35	99.2	
מר"ש 36	102.0	-3.2
מר"ג 1א	99.2	+1.8
לישט 1ב	104.0	
סלה 31	102.0	-.5
אגרות חוב בלתי מוגבלות בסס		
מב"ב 24 פ	86.1	28/12/86
מב"ב 25 פ	87.7	01/04/87
מב"ב 26 פ	85.1	26/01/87
מב"ב 28 פ	83.2	26/03/87
מב"ב 30 פ	86.8	01/04/87
אגרות חוב צמודות (70% הצמדה)		
פ6001	118038.0קו	02/04/87
פ6002	106000.0	29/03/87
פ6003	104800.0	22/03/87
פ6004	101610.0	23/03/87
אגרות חוב צמודות ריבית קבועה (אוצר)		
סד' 2501	172.6	+1.0
סד' 2502	169.0	+.5
סד' 2503	163.0	+.5
סד' 2504	162.0	+.4
סד' 2505	155.4	
סד' 2506	149.1	-1.0
סד' 2507	144.2	-.1
ק-604 תשואה 5.50%		
סד' 2508	109.5	+.3
צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 10.30%		
7001	244.0	-1.6
7002	236.4	-1.6
ק-902 תשואה 9.50%		
7003	230.1	-.2
7004	211.9	-.2
ק-903 תשואה 9.80%		
7005	196.6	+.9
ק-904 תשואה 10.05%		
7006	183.9	+.7
ק-905 תשואה 10.55%		
7007	170.0	-.6
7008	161.4	-.7
ק-906 תשואה 9.40%		
7009	160.0	+2.7
ק-907 תשואה 10.11%		
7010	153.9	
ק-908 תשואה 10.10%		
7011	145.4	
7012	140.2	
ק-909 תשואה 10.80%		
7013	131.7	-1.4
ק-910 תשואה 10.46%		
7014	114.8	-1.3
ק-911 תשואה 10.32%		
7015	94.9	
7016	93.9	
7017	96.8	
7018	95.8	
7019	96.2	
7020	96.0	
7021	95.1	
7022	94.7	
ק-951 תשואה 10.45%		
7201	91.8	-1.0
7202	89.9	-1.1
7203	89.6	-1.1
7204	90.0	-1.1
7205	90.1	-1.1
צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.90%		
פ6101	13058.0	+70.0
ק-802 תשואה 3.59%		
פ6102	7668.0	+68.0
ק-803 תשואה 3.57%		
פ6103	6929.0	+46.0
ק-804 תשואה 4.00%		
פ6104	6251.0	-49.0
פ6105	5921.0	-46.0
ק-805 תשואה 4.00%		
פ6106	5741.0	-60.0
פ6107	5529.0	-58.0
ק-806 תשואה 4.30%		
פ6108	3909.0	-23.0
פ6109	3715.0	-22.0
פ6110	3650.0	-22.0
ק-807 תשואה 3.80%		
פ6111	3136.0	+87.0
פ6112	3048.0	+83.0
ק-808 תשואה 4.30%		
פ6113	1992.0	+46.0
ק-821 תשואה 5.05%		
פ6151	774.5	-10.4
פ6152	741.6	-10.0
ק-822 תשואה 4.93%		
פ6153	653.8	+6.0
פ6154	641.8	+6.0
ק-823 תשואה 4.97%		
פ6155	413.1	-5.7
ק-824 תשואה 5.23%		
פ6156	328.0	-3.5
ק-825 תשואה 4.68%		
פ6157	253.0	+7.1
פ6158	239.6	+6.7
ק-826 תשואה 4.95%		
6159	199.8	+2.0
ק-827 תשואה 5.00%		
6160	186.8	+1.3
6161	180.4	+1.2
ק-828 תשואה 5.10%		
6162	161.7	
ק-829 תשואה 5.10%		
6163	150.1	-.1
6164	144.3	
ק-830 תשואה 5.00%		
6165	136.6	+1.0
ק-831 תשואה 5.00%		
6166	129.1	+.9
6167	126.2	+.8
6168	124.2	+.8
ק-832 תשואה 4.88%		
סר 6169	118.7	
ק-833 תשואה 4.89%		
6170	111.5	-.1
ק-834 תשואה 5.10%		
6171	77.4	-1.1
6172	76.8	-1.0
ק-851 תשואה 5.10%		
6801	86.4	-.1
אגח צמודות מט"ח - פרייס		
אל-אופ 86	1082.0	+11.0
אלביט 85	192.0	+2.8
אלרוא 85	1130.0	-25.0
אלסינט א'	1901.0	-4.0
אלסינט ב'	1250.0	+6.8
טאוקס 85	765.0	
תדיראן 84	97.8	+.5
תדיראן 85	380.0	-1.0

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5897.19	5816.56	דוכיפת	761.53	752.58	לפיד	482.87	473.54	ענבר	1188.85	1163.35
אביקה	585.57	574.19	דולב	223.09	218.35	לקס	1718.86	1684.36	עות	2955.27	2926.61
אגח	240.99	236.37	דוכן	256.17	251.17	לשם	971.83	966.68	עפרוני	676.31	661.65
אדיר	1593.85	1562.59	דליה	566.87	564.87	מבטר	1250.74	1226.96	ערמון	138.83	136.19
אדם	3151.62	3091.41	דרור	472.94	464.46	מכבית	3623.92	3591.24	פרא	1720.98	1709.19
אופיר	1821.7	1807.76	דקל	508.41	490.88	מגן	238.40	234.96	צבר	555.23	544.21
אור	419.85	410.52	הדס	475.63	471.58	מניף	3705.78	3671.29	צופית	771.61	756.65
אוריון	155.12	152.01	הדר	523.16	513.59	מגל	770.54	763.92	צוק	116.69	116.69
אורלי	261.41	259.50	זהבית	2805.94	2747.37	מור	2293.82	2261.68	צמיד	1012.30	991.17
אורן	791.01	775.82	זהר	20142.15	19848.70	מורן	1017.67	1015.76	צמיחה	572.69	564.62
אייל	3834.58	3759.21	זיו	18511.84	18241.32	מטח	27850.16	27334.06	צפורה	1753.36	1718.58
אירים	5335.64	5220.54	זמיר	1244.84	1221.26	מיתר	942.97	924.45	קלע	2401.30	2389.32
איתן	708.58	694.14	חוחית	149.86	146.54	מעוף	4951.59	4858.86	רגבית	20720.55	20518.33
אלון	573.89	562.08	חליפין	128.66	128.10	מעיין	767.60	755.05	רימון	119.41	119.16
אלמוג	659.02	650.99	חלמיש	618.28	615.31	מקשה	999.68	995.39	רקפת	791.15	776.97
ארז	815.97	800.38	חן	135.80	135.26	מרגלית	1609.38	1578.76	רשף	759.72	743.31
אש	208.05	207.00	טופז	1345.60	1314.77	מרווח	115.98	115.51	שביט	810.87	795.31
אשל	181.70	178.17	טל	5838.06	5758.55	מרום	1255.89	1212.24	שחם	931.86	922.56
אתרוג	252.97	250.77	יובל	829.05	813.53	נגה	28451.30	28043.09	שירה	457.65	454.33
בדולח	3016.85	2960.18	יהלום	2855.36	2802.06	נופך	1124.52	1119.84	שמיר	364.70	362.04
ברוש	560.62	549.98	יסודות	461.94	457.64	נטע	551.73	540.83	שנהב	1089.59	1084.92
ברק	582.84	571.62	יערה	668.50	653.97	נילי	7855.70	7745.18	שסק	1054.66	1029.40
ברקת	836.48	832.94	כוכב	1410.53	1383.48	סביון	680.17	677.65	שקד	178.06	174.54
גביש	1500.86	1490.94	כחל	131.59	129.01	סגולה	131.98	129.38	תאנה	261.88	259.50
גבע	1053.61	1038.47	כלנית	628.52	621.16	סלע	977.83	973.47	תדהר	630.12	626.98
גדון	738.32	727.13	כספית	717.57	713.94	סנונית	722.60	708.61	תירוש	508.53	506.32
גיא	9694.68	9550.87	כרמל	149.51	146.54	סער	887.18	870.76	תפח	217.26	213.13
גיל	3380.53	3317.82	כתר	1156.85	1134.28	ספיר	528.80	528.00	תפוח	181.87	180.55
גלית	612.57	605.37	לוחם	4755.25	4666.16	עידית	992.16	973.70	תרשיש	1415.19	1405.09
רובדבן	448.19	443.97	למשקיע	119166.58	116961.55	עדית	2829.03	2817.74	תשרי	494.58	487.67
						עידו	476.94	470.19			

שערי מטבע חוץ ביום 5.04.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.56	1.63	1.56	1.63	1.56	1.63	1.5950	1.6950	1.5946	1.6144	1.5950	1.6151	1.6067
1 מארק גרמני		0.86	0.90	0.86	0.90	0.86	0.90	0.8793	0.8903	0.8784	0.8894	0.8780	0.8691	0.8850
1 לישט		2.51	2.67	2.52	2.64	2.52	2.64	2.5680	2.6002	2.5640	2.5960	2.5672	2.5995	2.5827
1 פרנק צרפתי		0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2639	0.2673	0.2644	0.2676	0.2642	0.2675	0.2660
100 ינים יפאניים		1.07	1.12	1.07	1.12	1.07	1.12	1.0925	1.1062	1.0922	1.1058	1.0924	1.1062	1.1003
1 גולדן הולנדי		0.76	0.80	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7790	0.7888	0.7774	0.7872	0.7782	0.7880	0.7841
1 פרנק שוויצרי		1.03	1.08	1.04	1.09	1.03	1.08	1.0535	1.0667	1.0546	1.0678	1.0542	1.0674	1.0609
1 כתר שוודי		0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2518	0.2550	0.2517	0.2548	0.2519	0.2550	0.2536
1 כתר נורבגי		0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2340	0.2370	0.2340	0.2369	0.2340	0.2369	0.2358
1 כתר דני		0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2324	0.2353	0.2323	0.2352	0.2325	0.2354	0.2341
1 מארק פיני		0.35	0.37	0.35	0.37	0.35	0.37	0.3591	0.3636	0.3589	0.3634	0.3587	0.3632	0.3620
1 דולר קנדי		1.19	1.25	1.20	1.25	1.20	1.26	1.2218	1.2371	1.2191	1.2343	1.2207	1.2361	1.2302
1 דולר אוסטרלי		1.05	1.16	1.09	1.18	1.10	1.18	1.1325	1.1467	1.1324	1.1465	1.1308	1.1451	1.1406
1 ראנד דרא"פ		0.51	0.61	0.53	0.79	0.49	0.69	0.7831	0.7930	0.7832	0.7929	0.7615	0.7914	0.7891
10 פרנקים בלגיים		0.41	0.43	0.41	0.44	0.41	0.43	0.4227	0.4280	0.4248	0.4301	0.4244	0.4297	0.4273
10 שילינגים אוסטריים		1.22	1.28	1.23	1.29	1.22	1.29	1.2505	1.2662	1.2494	1.2650	1.2504	1.2661	1.2594
1 "סל" (ECU)		—	—	—	—	—	—	1.8228	1.8456	1.8226	1.8453	—	—	1.8361
1000 לירטות איטלקיות		1.20	1.27	1.21	1.28	1.20	1.29	1.2331	1.2486	1.2327	1.2481	1.2345	1.2500	1.2420
1 דינר ירדני		4.47	4.74	4.35	4.62	4.40	4.70	—	—	—	—	—	—	4.6835
10 לירות לבנוניות		—	—	0.13	0.14	0.12	0.16	—	—	—	—	—	—	0.1422
1 לירה מצרית		0.65	0.69	0.76	0.81	0.75	0.81	—	—	—	—	—	—	0.8034

יורחבו שטחי ענבים אבוקדו ומנגו ליצוא

מאת דויד מושיוב

שטחי הענבים־ללא־חרצנים, מטעי האבוקדו והמנגו יורחבו במגמה להגדיל את הייצוא החקלאי הטרי לאירופה.

סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז אמר לסופר "דבר", כי לענבים־ללא־חרצנים יש ביקוש טוב באירופה. כדי לפרוס את עונת השיווק מכאי עד ספטמבר, הוחלט להרחיב את שטח הנטיעות של הכרמים הללו ברמת־הגולן, בבקעת הירדן, בערבה, באיזור ניצנה ובדרום הארץ. השנה יורחבו שטחי ענבים־ללא־חרצנים ב־3,800 דונם. המגמה היא להגדיל את יצוא הענבים מ־25,000 טונות כיום לכדי 40,000 תוך ארבע שנים. גידול זה כדאי, למרות שבאירופה מוטל עליו מכס בשיעור של 22 אחוז. בבקעת הירדן מגדלים ענבים־ללא־חרצנים בחממות כדי שיגיעו לשוק האירופי כבר בראשית אפריל כאשר מחירם 5–6 דולר הקילוגרם.

גם השוק המקומי קולט ענבים־ללא־חרצנים במחירים גבוהים למדי.

ביצוא האבוקדו לאירופה יגדל השנה ב־80–90 אחוז. מניחים, כי יצוא האבוקדו יעלה על 100,000 טונות לעומת 62,000 אשתקד. בכוונת משרד־החקלאות להגדיל את יצוא האבוקדו עד אמצע העשור הבא לכדי 225,000 טונות. לשם כך אושרה השנה הרחבתם של מטעי האבוקדו ב־4,500 דונם. גם בשנה הבאה יטעו אבוקדו על שטח דומה. במקביל ינטעו מטעים קיימים בשטח של 2,000 דונם. בשנה שעברה היתה נטיעה חדשה של אבוקדו בהיקף 2,500 דונם. מטעי האבוקדו משתרעים כיום על 70,000 דונם והכוונה היא להגיע לשטח של 100,000.

כן הוחלט במשרד־החקלאות להגדיל את יצוא המנגו לכדי 45,000 טונות בשנה לעומת 12,000 טונות כיום. השנה אושר לטעת מנגו על שטח של 350 דונם.

מנוי ארצי לבריכות במלונות דן

רשת מלונות „דן" בישראל תנפיק כרטיס מנוי ארצי לבריכות השחיה בכל שבעת מלונותיה בארץ. כל מנוי יוכל להיכנס לכל אחת מהבריכות במלונות הרשת ואף לרכוש כרטיס־כניסה לאורח.

כל מי שיקנה את כרטיס המנוי עד 10 באפריל יזכה באירוח חינם באחד ממלונות החברה באמצע השבוע.

ארנס: ההקצאה ללביא אינה ניתנת להמרה

מאת דני גוב

השר משה ארנס אומר, כי מי שסבור שאפשר להמיר את כספי ה„לביא" למטרות אחרות כדי להמשיך ולקבל סיוע מארה"ב, אינו מבין דבר.

בהרצאה באוזני ידידי־מכון ויצמן אמר ארנס, כי „המתנגדים ל„לביא" אינם מדברים מנסיון ויש להם רק מעט מאוד ידע. כל ההצעות החלופיות ל„לביא", ובראשן אלה שהגיש דב זקהים, אינן טובות. אי־אפשר ליטול את האוויוניקה (האלקטרוניקה והמערכות החכמות במטוס. ד.ג.), שפותחה ל„לביא" ולשתול אותה באף־16. זו שטות, ומי שאומר כך אינו מבין דבר".

לדברי ארנס גם אלה הטוענים שאפשר לנצל את המהנדסים העובדים בפרויקט ה„לביא" לפרויקטים אחרים, טועים טעות חמורה. „אי־אפשר להפיק־ידע טכנולוגי ליצור מטוס כדי ליצור טכנולוגיות למיכשור רפואי. הקבלתי אנשים משום במוצר", אמר השר. האמריקאים יקבלו ידע

השר ארנס אומר, כי בשעתו, כשדובר עם האמריקאים על התועלת שתצמח להם מהמטוס הישראלי, הצליח הוא לשכנע את ראשי ארה"ב, כי ה„לביא" יהיה המטוס הטוב בעולם וכבוה יהיו בו מערכות, שאפילו האמריקאים יבקשו ללמוד מהן. „הבטחתי להם, שכל מה שנלמד ב„לביא", שהוא המטוס המתקדם בסוגו בעולם, יינתן לאמריקאים בתמורה להשקעה ולסיוע שלהם. מבחינתם זה יהיה ידע משובח שבו יוכלו לעשות שימוש בתעשיית המטוסים שלהם", מסביר ארנס.

לדברי השר, ה„לביא" הוא המטוס המתקדם בסוגו בעולם, ועל כך יש הסכמה. לדבריו גם האי־טי־אף, המטוס האמריקאי המתקדם ביותר, שאופיו המדוייק עדיין אינו ברור, לא יהיה מיבצעי אלא שש שנים לאחר שה„לביא" כבר יטוס. ארנס מטעים, שכל החלופות שהציע זקהים, אינן טובות: או שמדובר במטוסים שיכולתם המיבצעית פחותה מה„לביא" או שמחירם גבוה יותר.

„ישראל שייכת היום", מדגיש ארנס, „למועדון אקסקלוסיבי מצומצם ביותר של יצרניות מטוסים: 'מקדונל־דאגלס', 'פראט אנד ויטני', 'לוקהיד', 'סאאב', 'דאסו', הרוסים והתעשיה האווירית של ישראל".

חברת „אמקול" מפתח־תקווה, המייצגת את „דרסר אינטרשונל", הציגה באחרונה טרקטור זחלים חדש, שנועד למלא את החלל שנוצר עם הפסקת יצורם של דגמים פופולריים דומים על־ידי מתחרים. הטקטור החדש הוצג לפני קבלני־עפר בירושלים כדי להדגים את ביצועיו בשטחים, הנחשבים לקשים במיוחד. בחברת „אמקול" מתארים את הטרקטור החדש כבעל מבנה חזק, פשוט ואמין. החברה מציעה את המוצר החדש במחירי מיבצע.

שליש מכלל הצריכה – בידי במיגזר ההתנדבותי

מאת אריאלה זולטן

רנה שעשוע־חסון, מנכ"לית טריה.
צילום: אמנון שניידר

עמותה המאחדת בתוכה את האירגונים הוולנטריים ואת המוסדות ללא כוונת רווח הקימו 30 אנשי ציבור וראשי מוסדות כאוניברסיטאות, קופות־חולים, מוזיאונים, אירגוני־נשים, אגודות־ספורט ואירגונים מתחום הרווחה, בעידודו הפעיל של „ג'וינט־ישראל". ליו"ר העמותה נבחר פרופסור מנחם עמנואל רקמן, נגיד אוניברסיטת בר־אילן. רינה שעשוע־חסון מונתה למנכ"ל הארגון החדש.

בישראל יש פעילות ענפה של אירגוני מתנדבים ושל מוסדות ללא כוונת רווח (מלכ"רים). לפעילות זו השפעה ניכרת על חייה החברתיים והכלכליים והיקפה כפול ממה שקיים בבריטניה או בארה"ב, יחסית לגודל האוכלוסיה. הוצאות המיגזר הציבורי־התנדבותי מהוות 8 אחוזים מהתל"ג, כשליש מסך כל הצריכה הפרטית והציבורית. המיגזר הזה מעסיק בשכר 11 אחוז מכוח־העבודה במשק, או 40 אחוז מכלל המועסקים במיגזר הציבורי. המספרים גדלים בהרבה, אם מוסיפים את היקף העבודה בהתנדבות ללא תמורה כספית ואת שוויה. 47 אחוז מהפעילות בתחום החינוך נעשית במוסדות ללא כוונת רווח, 38 אחוז מהפעילות בתחום הבריאות ו־8 אחוזים בתחומי הסעד הדת.

העמותה רשמה לעצמה כשבוע שעבר הצלחה ראשונה, כאשר הצליחה להביא להפחתת המיסוי על הוצאות עודפות של מלכ"רים מ־100 אחוז ל־90.

ועדת־הכספים של הכנסת אישרה את השינוי בתקנות. יו"ר העמותה אומר, כי קידום המיגזר ההתנדבותי והמלכ"רים, יזום שיפורים במדיניות ובחקיקה הקשורים לפעולתם והקלת המיסוי החל עליהם הם בין המטרות העיקריות של העמותה החדשה.

אילת: אמנות ההרס העצמי

מאת דויד מושיוב

שר־התיירות אברהם שריר סיפר באחרונה, באחת מחופשות המולדת הקצרות שלו, כי סוכני־נסיעות זרים קבלו באוזניו, שאינם מצליחים להשיג מקומות באילת ללקוחותיהם, משום שמלונאי אילת מעדיפים ישראלים. כתוצאה מכך תיירים רבים אינם מגיעים לאילת. דברים אלה חייבים להדליק אור אדום.

אמנם חייב להיות איזון מתאים בין תיירות־חוץ ותיירות־פנים, אך אם האיזון זה ייפגע, עלולים מלונאי אילת לכרות את הענף שעליו הם יושבים. מוטב, שמלונאי אילת יזכרו את הימים, כאשר בוכו את מר גורלם, על שתיירי־חוץ הוקירו רגליהם מעירם ואינם באים למלא את מלונותיהם השוממים. שיווקה של אילת כעיר נופש אינה נעשית בן יום. הדבר מחייב עבודה רצופה ומתוכננת לאורך זמן. צריך לזכות באמונם של סיטונאי־התיירות ברחבי תבל, כי דיברתם של מלונאי אילת היא דיברה וכי אפשר לסמוך על מלונותיהם למען קבוצות התיירים שהם מארגנים. שכן סיטונאי תיירות אינם פועלים בשיטת ה„חפ" אלא מתכננים לטווח ארוך. אין הם בנויים לשינויים מהיום למחר.

העובדה שאילת מוצפת היום בזרים היא פרי עבודה מאומצת של כל הגורמים הנוגעים בדבר. אסור להרוס עמל של שנים בבקשת רווחים קלים ומהירים. העובדה שכעת מקבלים תמורה גבוהה יותר מישראלים בהשוואה לתיירים, אסור שתסנוור את עיני המלונאים. לא לעולם חוסן ומלונאי אילת לא יוכלו למלא את מלונותיהם בישראלים בלבד.

תיירות־הפנים נתונה לתנודות ואינה יציבה כתיירות־החוץ, שאף גדלה מדי שנה בשנה. בשנה שעברה באו לאילת בטיסות־שכר ישירות 63 אלף תיירים לעומת 49 אלף בשנה שלפני כן, גידול של 28 אחוז. מעריכים, כי הכנסות אילת מתיירות הסתכמו אשתקד ב־150 מיליון דולר, 90 מיליון דולר במטבע־חוץ, כלומר 60 אחוז. להשוואה, בשנה הקודמת הגיעה ההכנסה מתיירות ל־75 מיליון דולר. גם מבטעל התפצלות לינות התיירים באילת בין ישראלים וזרים מראה, כי ההכנסות מתיירות־חוץ גבוהה יותר. כלל הלינות של תיירים באילת הגיע אשתקד ל־2.4 מיליון, גידולשל 26 אחוז לעומת השנה הקודמת. לינות הישראלים הגיעו ל־1.4 מיליון ואילו לינות הזרים הסתכמו במיליון בלבד. מספרן של לינות הישראלים גדל אשתקד ב־40 אחוז בהשוואה לשנה הקודמת. מסתבר איפוא, שההכנסה מתיירי־חוץ גבוהה יותר אף על פי שמספר הלינות שלהם היה קטן משל הישראלים.

מכאן, שאסור למלונאי אילת לרחוק תיירים זרים. בלעדיהם לא יהיה עתיד לאילת, כלכלתה תדרדר ומלונותיה יהיו ריקים. התיירות הזרה משולה לתרנגולת, המטילה ביצי זהב, אותן אוספים תושבי אילת מלוא החופניים. פזיזות בהעדפת ישראלים עלולה לשחוט את התרנגולת ולהשאיר את תושבי אילת ללא ביצי הזהב שעליהן פרנסתם.

גידול של 14%

עליה של 14 אחוז במספר התיירים הנכנסים חלה בחודשים הראשונים של השנה ושר־התיירות צופה שנה טובה מן השנה האחרונה. גם בתי־הארחה של הקיבוצים צופים שנה טובה. מגמת הגידול נמשכה גם בחודש־מארס וחברות־התעופה הסיעו טיסות או הפעילו מטוסים גדולים מן המתקבל. בחודשים הראשונים של השנה באו לישראל 164 אלף תיירים לעומת 144 אלף באותם החודשים אשתקד. עיקר הגידול בתנועה חל בפברואר. לפי הערכת סוכנות „דיונהיר" שוהה תייר ממוצע שמונה ימים בארץ בתקציב יומי של 50 דולר.

מיליון גרמנים בשש שנים

מיליון תיירים באו לישראל מגרמניה בשש השנים האחרונות, אף על פי ששנים אלה היו בעייתיות מבחינת התיירות בשל פגעי הטרור ומלחמת לבנון.

לדעתו של המלונאי שמואל פרדמן מעיד הדבר, שישראל עלתה על המפה מבחינת התייר הגרמני, לאחר שכוח־הקניה של המארק עולה כיום ב־50 אחוז. מחיר הנופש בישראל נמוך, לדבריו, ממחירי תוניסיה, מארוקו, יוון, תורכיה וספרד.

מרכז תיירות ברמת רחל

בימים אלה הושלם בקיבוץ רמת רחל מרכז חדש לתיירות, הכולל אגף בן 79 חדרים, אולם קונגרסים, חדר־אוכל חדש. המרכז כולל כיום 108 חדרים ברמה של שלושה כוכבים, חלקם מצויידים במיזוג־אוויר מרכזי מלא. המרפסות פונות לנוף המרהיב של ירושלים. לכל החדרים באגף החדש יכולים להיכנס נכים עם עגלותיהם. יש בו חדרי־משפחה, דירת־גג, לובי מהודר, חנות מזכרות, חדר וידאו, כרי דשא גדולים.

המסעדה פועלת בשיטת השירות העצמי. היא יכולה לספק 500 ארוחות ללא הודעה מוקדמת.

במרכז החדש שני אולמות לקונגרסים כל אחד בתפוסה של 270 מושבים. יש גם חמישה אולמות קטנים לדיונים. באולמות אלה 50 עד 100 מושבים.

בית־ההארחה מציע לאורחיו ולבעלי מינויים שימוש במיתקני ספורט כמו בריכת שחיה מחוממת בחורף, סאונה, חדר־כושר, מגרשי־טניס. כן יש במקום מגלשת מים. נבחרת גרמניה שהתה שם בחורף לשם אימוני שחיה ובית־ההארחה מתכוון להרחיב פעילות זו.

בית־ההארחה ברמת רחל משמש גורם חשוב בכלכלת הקיבוץ. מבין 140 החברים עובדים בבית־ההארחה 35. כאשר יש צורך, החברים עושים תורנויות, נוסף על יום עבודתם הרגיל, שכן, להוציא ששה טבחים, אין מעסיקים עובדים שכירים.

הכנסות הקיבוץ מענף התיירות מסתכמות ב־2 מיליון דולר בשנה מתוך הכנסה כוללת של 3.5 מיליון, כלומר 60 אחוז. עם פתיחת המרכז החדש יגדלו ההכנסות מתיירות לכדי 3 מיליון דולר בשנה.

המלונאים מחפשים עובדים

ענף המלונאות הוא גורם חשוב במשק הישראלי. למלונות, המפוזרים ברחבי הארץ, משקל רב בתעסוקה, במיוחד בערי הקיט כמו אילת, טבריה, נתניה, אך מקומם לא נפקד גם בירושלים, ובתל־אביב. בעונת השפל מועסקים במלונות 16 אלף עובדים ואילו בשיא העונה עולה מספרם לכדי 24 אלף איש. מחזור המכירות של בתי־המלון נע בין 250 ו־300 מיליון דולר בשנה.

יש כמה בתי־ספר להכשרת עובדים לבתי־מלון וגם בבתי־ספר תיכוניים אחדים יש מגמת תיירות כדי לכוון תלמידים למקצוע זה לעתיד. באחרונה נעשה נסיון לגייס עובדים מקרב החיילים העומדים להשתחרר מצה"ל. התאחדות המלונות ו„במחנה" ערכו מאגל־תעסוקה טלפוני בו מסרו מידע על אפשרויות התעסוקה. 800 איש פנו בטלפון וביקשו מידע. רוב הפונים התעניינו בהכשרה מקצועית. בסקר, שנערך לקראת המאגל הטלפוני, נמצא כי לבתי־המלון חסרים כיום 1,000 עובדים: חדרניות, פעילי־קבלה, מלצרים, פקידי־קבלה, נגרים, חשמלאים, טכנאי קירור, טבחים.

מלונות שונים מגייסים עובדים בכוחות עצמם. רשת מלונות „דן" ומשרד־העבודה הכינו תכנית להסבת אקדמאים לעבודה ברשת. התכנית פונה לקצינים בכירים שפרשו מצה"ל ולאקדמאים במקצועות שונים, שלא השתלבו במקצוע שלמדו והמעוניינים למצוא מקומם במלונאות. מסתבר, כי התכנית זכתה בהצלחה רבה ומדי יום מבקשים רבים לקבל פרטים עליה.

קורס ראשון ובו 40 איש כבר החל. קורס נוסף ייפתח בקרוב. הקורס כולל לימוד נימוסים והליכות, שיפור ידיעת אנגלית, מינהל בתי־מלון ונושאים ספציפיים אחרים של הענף. לאחר הקורס העיוני משתלבים משתתפיו בעבודה המעשית במלונות הרשת ל־55 שבועות.

בדרך זו מקווה רשת „דן" להכשיר עובדים לרמות הניהול.

„מכבי פלוס" מועדון הצרכנים הגדול בארץ

מאת יפה אברמוביץ'

מועדון הצרכנים הגדול ביותר בישראל הוקם בימים אלה על־ידי קופת־חולים „מכבי". המועדון – „מכבי פלוס" – יאגד בתוכו את כל 380 אלף חברי הקופה ויתחתר להעניק להם שירותי החלמה ופנאי ברמה גבוהה ובמחירים מוזלים.

הכוונה היא, שהמועדון ינצל את הכח הכלכלי הטמון במספרם הגדול של חברי הקופה להשגת הנחות ולעריכת מיבצעים בתחומים הקרובים לבריאות, או שיש להם השלכה עליה. המועדון יעסוק בארגון שירותי נופש והבראה במחירים מוזלים, חברות במועדוני ספורט ופעילות גופנית, טיולים מאורגנים לאתרי מרפא, רכישת אביזרים רפואיים במחירים מוזלים, הנחות אצל אופטיקאים, הנחות בבתי־אבות.

הזכות ליהנות משירותי „מכבי פלוס" תינתן לכל חברי הקופה ולבני משפחותיהם.

אזהרה מרכישת מכונית בדרך של סחר בזכויות

מאת רחמים בן

סחר בזכויות לקבלת מכוניות חדשות עלול לגרום הפסדים של אלפי דולרים למתפתים לרכוש רכב בדרך זו, אומרים מקורות בענף.

המחסור ברכב חדש נובע מהשבתת מכירתן של מכוניות חדשות בשל מדיניות המחירים של הממשלה, ומכך שהיבואנים הזמינו רק את הכמות המיזערית ביותר של מכוניות, ההכרחית כדי שזכויותיהם אצל היצרנים לא ייפגעו. כתוצאה מהמחסור התפתח סחר בזכויות לקבלת מכוניות חדשות, כאשר המחיר הוא 2,000 דולר למכונית „אודי 80", למשל.

מקורות בענף הרכב, מזהירים, כי רכישת מכונית בדרך זו עלולה לא רק לגרום הפסדים אלא לסכן את עצם בעלותו של הקונה על רכבו. על־פי התקנות, יירשם ברשיון הרכב כבעלים מי שהזמין את המכונית מתחילה ואילו רוכש הזכויות עליה יירשם כ„יד שניה". אולם גם העברת הבעלות לרוכש האמיתי תיעשה רק כעבור חודשים מיום הוצאת הרשיון. עקיפתה של תקנה זו על־ידי היבואן עלולה לסכן גם את הקונה.

עצם רישומה של המכונית כ„יד שניה" מפחיתה את ערכה לקראת מכירתה בעתיד ב־10 אחוזים לפחות לעומת שוויה כ„יד ראשונה". אולם השיהוי של חודשים בהעברת הבעלות לקונה האמיתי עלול לסכן את עצם בעלותו, במקרה שמוכר הזכויות חייב כספים לגורם כלשהו והנושה יטיל עיקול על המכונית, שעדיין רשומה על שמו למרות שאינה שייכת לו. במקרה כזה עלול הקונה האמיתי להישאר בלי המכונית ובלי כספו. הואיל והמדובר בעקיפת חוק, יקשה למצוא דרך משפטית נאותה להבטחת בעלותו של הקונה האמיתי.

לפיכך מזהירים המקורות את הציבור מרכישת מכוניות חדשות בדרך של סחר בזכויות. בשוק מצויות היום מכוניות בנות שנה עם קילומטראז' נמוך מ„יד ראשונה" פרטית ומוטב לרכוש מכונית כזאת במחיר מתאים תוך העברת הבעלות עליה מיד לאחר הרכישה, מייעצים המקורות.

יריד הספרים הבינלאומי ה־13

בנייני־האומה, ירושלים

רבבות ספרים מכל קצווי תבל

בשבעים לשון ושפה — ספרי ילדים, אמנות, מדע, טכנולוגיה, מחשבים, ספרות יפה שירה ופרוזה.

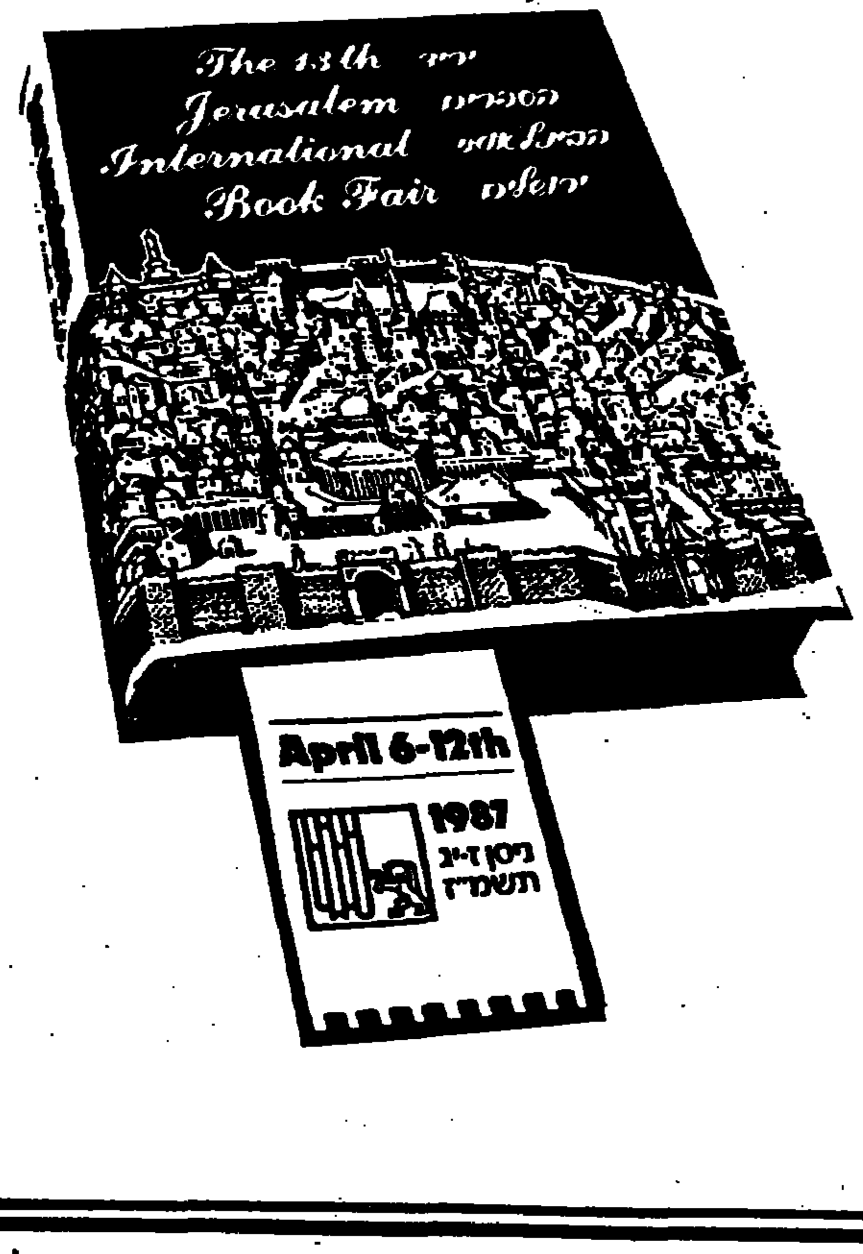

היריד פתוח לקהל בימים:

שלישי	7.4.87	15:00–22:30
רביעי	8.4.87	15:00–22:30
חמישי	9.4.87	15:00–22:30
שישי	10.4.87	9:00–13:00
מוצאי שבת	11.4.87	19:30–23:30
ראשון	12.4.87	9:00–12:00

כרטיסים בקופת בנייני האומה

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מאסר עולם לאורי דרור על רצח רעייתו ב־25 חבטות במוט ברזל

מאת יצחק מרידור, סופר "דבר" בעמק

בית המשפט המחוזי בנצרת גזר אתמול מאסר עולם על אורי דרור, בן 37, מדריך ותושב בבית ספר שדה "הר מירון", לאחר שהורשע ברצח אישתו נוגה, במאי לפני שנה. כן גזר בית המשפט על הנאשם שנת מאסר נוספת בגין טשטוש ראיות. עונש נוסף זה היה חופף.

שלושת השופטים, תאודור אור, מיכה לינדנשטראוס ואביגדור מישאלי דחו, בפסק דינם את רוב טענות הנאשם.

לפי קביעתם מותה של נוגה דרור בוצע בצורה אכזרית: הנאשם חבט בה כ־25 פעם במוט ברזל ומשפרפרה בין החיים והמוות, לא עשה אורי דרור (שהיה חובש בצה"ל), שום נסיון להציל את חייה. טענתו שהיה בכוונתו להסיע את אשתו הגוססת לבית החולים רמב"ם בחיפה לא התקבלה על דעת השופטים שציינו שלו רצה אורי להחיש את נוגה אל בית חולים, היה שם פעמיו אל בית החולים בצפת, שהיה קרוב אליו.

השופטים גם הצביעו על כך שהנאשם לא שכח, לאחר המוות, להכניס למכונית את תיק המסמכים – ורק לאחר מכן הסיע אותה לוהארי, סמוך לכפר חורפש, שם דירדר את המכונית.

"מעשיו אלה של הנאשם, נאמר בפסק הדין, "היו חלק משורת מעשים נוספים שנועדו לטשטש את הפשע שהוא ביצע".

בנין מגורים, מבנה מסחרי וחניון גדול יוקמו בכיכר "הבימה"

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

חברת "עזרה ובצרון" יוזמת הקמת בנין למגורים ומבנה מסחרי בכיכר הבימה־היכל התרבות וחניון ציבורי גדול מתחת לכיכר כולל מעברים תת־קרקעיים משדרות חן לשדרות רוטשילד ולשדרות בן־ציון מתחוור מדו"ח רשמי של החברה שהוגש ללשכת החברות בעירייה.

בחברה נמצאים בהכנה גם 25 פרוייקטים, בהם: מבנה למשרדים וחניון ציבורי ברחוב דובנוב, מרכז קניות וחניון בשוק הכרמל, חניונים בגן מאיר, כיכר מיכאליס וברחוב יגאל אלון.

כן הכינה החברה תוכנית מתאר, הנמצאת בשלבי אישור, לכרם התימנים.

בעת האחרונה סוכם, על דעת ראש העירייה, ובתיאום עם מהנדס העירייה על "מבצע הוצת" לעידוד שיפוץ 2000 דירות בכמה איזורים בעיר.

כץ־עוז מתריע על סטגנציה במגזר החקלאי בקיבוצים

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז מתריע, כי הקיבוצים אינם קוראים נכון את ההתפתחות החקלאית לקראת העשור הבא ואינם נערכים לו כראוי. "בעוד שהמגזר החקלאי הקיבוצי קופא על שמריו, מתפתחת בארץ תעשיה ענפה, מתוחכמת וגדולה של יצוא חקלאי, המבוססת בעיקר על פירות וירקות וכן על גידולים חדשניים אחרים, שרובם אינו מצוי במגזר הקיבוצי", אומר סגן השר.

במפגש עם מרכזי משק קרא כץ־עוז לקיבוצים להרחיב לאלתר את שטחי החקלאות, משום שההכנסות ממנה באות בטווח של ששה חודשים ועשויות לסייע להם להתגבר על המשבר הכלכלי בהם.

עובדי הרכבת מתחילים במחאות – נדחה דיון במיזוג

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה, ראובן בן־עמי, הודיע אתמול על תמיכת הסתדרות עובדי המדינה במאבק עובדי הרכבת למיזוג הרכבת עם רשות הנמלים ויצירת גוף משולב בעל אינטרסים מאוחדים.

בן־עמי אמר שבשל דחיית שר האוצר, משה נסים עריכת דיון בממשלה אתמול באיחור זה, החליטו עובדי הרכבת לפתוח בפעולות מחאה. "רק אינטרסים צרים ובלתי מובנים של שר האוצר מונעים־קיום הדיון במיזוג בממשלה", אמר בן־עמי.

לוי ימליץ לוועדת התיאום לשקם שכונות ביפו הערבית

מאת נתן רועי, סופר "דבר" בתל־אביב

שר הבינוי והשיכון, דוד לוי, ימליץ בפני ועדת התיאום של הממשלה הממונה על פרוייקט שיקום השכונות, להכריז על חלק מיפו הערבית כאיזור שיקום – כך סוכם בפגישה שנערכה בסוף השבוע בין ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, לבין השר בלשכתו בירושלים.

המדובר באיזור שבו מתגוררים ערבים ויהודים, סמוך לשכונת עג'מי, איזור החוף ואיזור תוכנית מדרון יפו. במקביל לסיכום זה ייעוד תכנון מקיף של כל האתר לבניה חדשה, לשיפוץ של המגורים הקיימים ולהקמת מוסדות ציבור. התכנון ייעשה תוך כדי שילוב התכנון האורבאני של יפו. בשטחים הריקים יוקמו בניינים חדשים ובמשרד השיכון צופים כי האוכלוסיה באזורים אלה תגדל בשנים הקרובות.

קבוצת אמהות אקדמאיות פטורות משירות מילואים חזרה לשרת בהם

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר" בנגב

קצינת ח"ן ראשית, תא"ל אמירה דותן, גילתה אתמול כי קבוצה ראשונה של אמהות אקדמאיות הפטורות משירות מילואים פעיל הצטרפה באחרונה למערך המילואים והשתלבה במגורים השונים בצה"ל.

תא"ל דותן, שדיברה ביום עיון בנושא "נשים וגברים בחברה לא שוויונית", שנערך באוניברסיטת בן גוריון, ציינה כי במסגרת זו נהנות המתגייסות ממלוא הזכויות המוענקות של כל חייל מילואים. דותן פנתה אתמול בקריאה לנשים להתגייס לשירות מילואים ולתרום מהמטען והמידע שרכשו בחיים האזרחיים. לדבריה, מדובר בגרעין ראשון שהיא מקווה שיתרחב.

בהתייחסה לאופיין של החיילות המתגייסות לצה"ל בשנים האחרונות, אמרה תא"ל דותן, שרובן בוגרות בתי ספר תיכוניים ובעלות הערכה עצמית גבוהה. לדבריה, בצה"ל מתקבלות כיום יותר תלונות על יחס בוטה של חיילות כלפי מפקדיהן, מאשר להיפך.

בהתייחסה לנושא של השוויוניות בצבא ציינה כי החיילות מנסות לחקות את החיילים והדבר בא לידי ביטוי בחספוס הקול אצל חיילות בתפקידים פיקודיים או לבישת בגדים גדולים ורחבים.

יוגשו אישומים נגד יוסף חכמי מת.ל.ב. וארבעה עו"ד ירושלמים

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לעניני משטרה

פרקליט מחוז ירושלים יגיש בשבועות הקרובים כתב אישום נגד יוסף חכמי, מנהל בחברת ת.ל.ב. מקרקעין, החשוד בקבלת דבר במרמה וגניבה בידי מנהל בעת שנטל לעצמו ארבעה מיליון דולר מהחברה שניהל.

היחידה הארצית לחקירות הונאה סיימה בימים האחרונים חקירה שהחלה באוגוסט 1986 ונסבה סביב מעשי הונאה שנעשו, על פי החשד, על ידי חכמי. הוא חשוד בכך, כאמור שנטל לעצמו ארבעה מיליון דולר בעת שערך פעולות של רכישת נכס במרכז ירושלים הנושא את השם "בית פיינגולד". כן הוא חשוד בהעלמת העיסקה ממס שבח ובביצוע הסכמי קניה־מכירה מדומים.

בהקשר לכך נחקרו בשעתם עורכי הדין הירושלמים זאב טפרברג מירושלים, יוסף קוקיה, יוסף הילבריך, ואברהם רוזיצקי, שנחשדו בעבירות של סיוע למנהל ת.ל.ב. הם נעצרו לפני חודשיים ושלושה על ידי חוקרי היחידה הארצית לחקירות הונאה, ושוחררו בערבות. עתה מכינה הפרקליטות כתבי־אישום נגדם בעבירות של סיוע לחכמי. החקירה כולה לוותה על ידי האגף יהושע, מפרקליטות מחוז ירושלים, והיא בוצעה על ידי רב פקד שמעון מרילי, רב פקד מישה שאולי, ומפקח אורי בראלי.

נער מהתנחלות עתניאל נפצע בעת הכנת מטען

נער מהתנחלות עתניאל בדרום הר חברון נפצע מרסיסים בכל חלקי גופו בשבת בשעת הכנת מטען חבלה. לחוקרי המשטרה סיפר שקרא על הכנת מטעני חבלה באנציקלופדיה וניסה להכין מטען על פי מידע זה.

לדבריו קיבל 20 כדורי רובה אם־16 מאיש מילואים המשמש כשומר בישוב והכין מזה את המטען שהתפוצץ בעת שחימם את חומר הנפץ.

21 נפצעו בתאונה

(ע). – 21 אנשים נפצעו, רובם קל, בתאונה שאירעה אתמול באשקלון. בהתנגש אוטובוס במשאית בצומת הכניסה לאיזור התעשיה במזרח העיר. 19 פצועים שוחררו לאחר שנבדקו על ידי הרופא ונחבשו. שני הנותרים נשארו בבית החולים "ברזילי" ואושפזו במחלקה הכירורגית. אחד מהם הוא אורח שעמד בצד הכביש ונפגע על ידי האוטובוס. מצבו הוגדר כ"אנוש" ולא נמצאו על גופו תעודות זהוי כלשהן. השני הוא אילן גבצ'ו, חייל בן 19, שמצבו הוגדר כבינוני עד קשה.

גידול של 28% ברווחי חברת ההשקעות של בנק הפועלים

מאת אריה אריך, סופר "דבר"

גידול ריאלי של 28 אחוז חל ברווחי חברת ההשקעות של בנק הפועלים בשנה שעברה. בולטת העליה בהשקעות החברה בתעשיות טכנולוגיות עתירות ידע.

הרווח הנקי המותאם להשפעת האינפלציה הסתכם אשתקד ב־2.4 מיליון שקל, בהשוואה ל־11.9 מיליון בשנה הקודמת. ההון העצמי המותאם של החברה גדל במלוא סכום הרווח והגיע ל־39.4 מיליון שקל. מנכ"ל החברה, אורי לויט, מסר שהיא עומדת לגייס בקרוב 11 מיליון שקל כדי לממן פעולתן של חברות־בנות וחברות המסונפות לחברת ההשקעות של הבנק. לשם כך ינפקו אגרות־חוב באמצעות "הפועלים הנפקות".

יבקשו כונס לרסקו אם ייסגר "מבט"

מאת דני צדיקוני, סופר "דבר" בדרום

אם בית הדין האזורי לעבודה יפסוק מחר כי פיטורי העובדים במפעל "מבט" לבנייה טרומית בשדרות תקפים, הם יגישו בקשה לבית המשפט למנות כונס לחברת "ארסקו" בעלת המפעל. בית הדין כבר הוציא צו המחייב את החברה לשלם לעובדים שכר חודשיים עבור מארס (שבתחילתו פוטרו) ואפריל.

פרקליטו של אהרון מאיר דורש הפרדה בכתב האישום שתאפשר עיכוב הליכים נגדו

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לעניני משטרה

פרקליטו של מנכ"ל בנק המזרחי לשעבר אהרון מאיר, עו"ד יגאל ארנון, אמר אתמול בעת העלאת הטענות המקדמיות בבית המשפט המחוזי בתל־אביב כי הפרקליטות היתה צריכה להפריד בכתב האישום נגד מאיר בין האישומים המתייחסים להבטחה שניתנה לבדוק משה לביא לבין אלה הנוגעים להלוואות שעובדי הבנק העבירו לחברת "שירותי ציוד". "אם תהיה הפרדה כזאת אפשר יהיה לפנות ליועץ המשפטי לממשלה ולבקש עיכוב הליכים נגד מאיר בנימוק שנענש די על פי מסקנות ועדת בייסקי", אמר ארנון בבית המשפט. התובעת, עו"ד ליה לבאון, בקשה לדחות את מתן תגובתה ויתכן שתתקן את כתב האישום נגד אהרון מאיר ושניים מן הבכירים בבנק: אלי אונגר וירדה ניסן. המשפט נדחה ל־3 במאי השנה.

התביעה טוענת בכתב האישום, שהוגש לפני כחודשיים, כי מאיר הבטיח ללביא, עוד בפברואר 1983, לרכוש מניות בנק מזרחי בהתאם לשער של יום קודם לכן. ב־7 באוקטובר 1983 ביקש לביא לממש את ההבטחה ואכן ניתנה הוראה לרכוש ממנו את המניות. אחרי ביצוע רכישה זו קיבל הבנק הלוואות מלקוחות שונים והעבירים לחברת "שירותי ציוד" שרכשה את המניות שנרכשו מלביא. אתמול טענה התובעת בבית המשפט כי סכומי המכירה הקניה של המניות היו צריכים להירשם בדו"חות הכוללות של הבנק והמשנה למנכ"ל אונגר והמנכ"ל ניסן, המואשמים בתיק זה, היו צריכים לדווח על העסקה הללו לבנק ישראל ולרשות לניירות ערך, אך לא עשו כן.

עו"ד משה קפלנסקי, פרקליטו של אונגר, אמר כי כתב האישום פגום ומנוסח כך שהנאשם רב בו מן הגלוי. הוא טען שיש למחוק ארבע מהוראות החוק המופיעות בסעיפי האישום שכן אפילו היו העובדות בכתב אישום זה מתקבלות כנכונות – ושמרשו כופר בהן – גם אז עולה כי ארבעה אישומים אינם קשורים לאונגר.

עו"ד יעקב וינרוט, פרקליטו של ניסן מנהל "שירותי ציוד", טען כי מרשו היה מנהל של תאגיד בבנק המזרחי ולכן אם העסקות נרשמו בחברת "שירותי ציוד" ולא בבנק המזרחי, גם אז הפעולה כשירה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
איגוד העובדים הסוציאליים

העובדים הסוציאליים בלשכות לשרותים חברתיים נקראים לאסיפות הסברה מחוזיות

ביום ג' 7.4.87

בחיפה – האסיפה תתקיים בשעה 11.00 במועדון פועלי הבנק (ע"י מועצת פועלי חיפה) רח' דבורה 2.

בתל־אביב – האסיפה תתקיים בשעה 11.00 במועצת פועלי ת"א בית ברנר, רח' ברנר 5.

בבאר־שבע – האסיפה תתקיים בשעה 10.00 במועצת פועלי ב"ש.

בירושלים – האסיפה תתקיים בשעה 11.00 במועצת פועלי ירושלים רח' שטראוס 17.

השתתפות העובדים חובה

ותיקי תנועת העבודה הציונית
בשתוף עם
המועצה הציונית בישראל
כנס פעילים מרכזי
שייערך ביום ג' ח' ניסן 7.4.87 שעה 17.00 במכון שרת רח' אלחריזי 9 ירושלים.
הנושא: **הציונות על פרשת דרכים**
אורח הכנס: מר **יעקב צור** שר הקליטה
דברי ברכה:
יחיאל לקט יו"ר תנועת העבודה הציונית
ניסן הרפז יו"ר המועצה הציונית בישראל
עמנואל זיסמן מזכיר מחוז ירושלים של מפלגת העבודה
יפתח וינחה:
יצחק קורן יו"ר ותיקי תנועת העבודה הציונית העולמית
כנס זה מהווה פתיחה לסידרת אירועים לכל חבלי הארץ לקראת הקונגרס הציוני הל"א מטעם ותיקי תנועת העבודה.

הופיע הספר
בכבלי משבר לאומי
מאת **אליהו בילצקי**
הנושא: **העם היהודי והחברה בישראל**
520 עמודים, כריכת בד קשה.
להזמין רק אצל המחבר טלפון 03-748942

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל – המרכז לתרבות ולחינוך
עצרת חגיגית לציון 35 שנה לעליית יהודי בבל
תתקיים היום, יום שני ז' בניסן תשמ"ז, 6.4.87 בשעה 20.00 באולם בית החייל רח' ויצמן 60 תל־אביב
בהשתתפות:
ח"כ **ישראל קיסר** – מזכ"ל ההסתדרות
ח"כ **שלמה הלל** – יו"ר הכנסת.
דברי פתיחה: **נזהרת קצב** – חברת הועדה המרכזת
בתכנית: **ראיונות בהנחיית מני פאר ותכנית אמנותית**
הכניסה למוזמנים בלבד.
הדלתות תנעלנה בשעה 19.45

לעמירם סיון והמשפחה

משתתפים בצערכם הכבד במות

האם

[illegible]

בית סולל בונה

להברנו **עמירם סיון ומשפחתו**

משתתפים באבלכם הכבד במות

האם

פרידה ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברנו **עמירם סיון**
יו"ר הנהלת בנק הפועלים

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

חברה להשקעות של בנק הפועלים

אנו מודיעים בצער על פטירתה של אמנו וסבתנו

פרידה סמנדויב ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום ב', ז' בניסן תשמ"ז (6.4.87)
בשעה 14.00 מבית העלמין בחולון, השער החדש.
יושבים שבעה בבית סיון רח' משעול היערה 33, רמות 02, ירושלים.

בנה: **עמירם סיון**
כלתה: **עליזה סיון**
נכדיה: **עופר, ענבל ועידן**

לעמירם סיון מנכ"ל בנק הפועלים

משתתפים באבלך הכבד

במות **אמך** ז"ל

הנהלת אגד

לחברנו **עמירם סיון**
יו"ר הנהלת בנק הפועלים

אתך באבלך במות

אמך ז"ל

קרן השקעות
של חברת העובדים

לעמירם סיון
יו"ר הנהלת בנק הפועלים

אתך באבלך על מות אמך

פרידה סמנדויב

דני רחוליז
וחבריך בחברת העובדים

לחברנו לעבודה
משה אשכנזי

משתתפים בצערך על מות

אחיך ז"ל

הנהלת מבטחים והעובדים

לטובה ספי
ולכל המשפחה
אתכם באבלכם במות

האב ז"ל

בית מלכיה

עם חברנו **ארנון מרומי ומשפחתו**

אתכם באבלכם
על מות

האם

בית עין חרוד מאוחד

אנו משתתפים באבלם של
חנה שלו והמשפחה
על מות האב

משה שטרנג ז"ל

חברי בית קשת

למשפחה
ולחברי קיבוץ ארז
קבלו נא את השתתפותנו בצערכם במות חברכם

שלמה אלגביש ז"ל

החברים בקיבוץ דורות

מודיעים בצער על פטירתו של בעלי אבינו וסבנו היקר

איסר ויטס ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שני ז' ניסן תשמ"ז 6.4.87
בשעה 1.00 בצהרים מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א
לבית העלמין הדרום גבול חולון בת־ים.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

אשתו: **בתיה ויטס**
בנותיו וב"ב: **מינה, ראובן, תמר, ניר ורן שטינהרץ**
ורדה, יצחק, אלון, ארז, נורית ודגנית פרפל

נא להימנע מביקורי תנחומים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת חברנו

אשר גולדשמידט

הלויה היום, יום שני ז' ניסן תשמ"ז
6.4.87 בשעה 15.30 בבית העלמין בנען

המשפחה וקיבוץ נען

למר ראובן קשאני ומשפחתו
משתתף בצערכם הכבד על מות האב

יעקב ע"ה

המביע תנחומים

זבולון קדם

הננו מודיעים בצער על פטירתו של
אבינו וסבנו היקר

יעקב בלשן ז"ל

המשפחה

ההלויה תתקיים בשעה 14.00 יום ג' ח' ניסן (7.4.87)
בבית הקברות סגולה בפ"ת.

מצרים: אל הקלפיות – במפלגות

מאת דן אבידן

השפעתו הכבדה של המנגנון השלטוני מורגשת בבחירות הנערכות היום במדינה השכנה מדרום. אבל עצם קיומן, בהשתתפות מפלגות אופוזיציה, מעיד על רצון מובארק להעמיק את הדמוקראטיזציה בארצו

כ־14 מיליון מצרים בעלי זכות־בחירה זכאים להשתתף היום בבחירות לפרלמנט החדש במצרים. היוזמה לעריכת הבחירות הללו יצאה מהנשיא מובארק עצמו. לפני כחודשיים פיזר הנשיא את הפארלמנט, שמפלגות האופוזיציה הטילו דופי בחוקיותו. טענתן היתה כי הפארלמנט נבחר על יסוד חוק בחירות המנוגד לחוקה המצרית והמפלה לרעה את מפלגות האופוזיציה. הבחירות היום מתקיימות על יסוד חוק בחירות מתוקן ומובארק מקווה שהפארלמנט החדש יבחר בו, באוגוסט השנה, לקאדנציה שניה בנשיאות.

בבחירות הפעם מתחרים כ־3,500 מועמדים על 448 מושבים בפארלמנט, מהם 2000 מתחרים על 48 מושבים שהוקצו, בהתאם לחוק הבחירות החדש, למועמדים עצמאיים ב־48 מחוזות הבחירה. כ־1500 מועמדים מתחרים על 400 מושבים במסגרת שש רשימות מפלגתיות: רשימת „המפלגה הלאומית הדמוקראטית" השלטת, רשימת הקואליציה המשולשת של מפלגת העבודה הסוציאליסטית (מפלגת „אל־עמל", מפלגת „אל־אחראר" הליבראלית ותנועת „האחים המוסלמים") וכן רשימת מפלגת השמאל המארקסיסטית „ארנג'מוע", רשימת מפלגת „אל־אומה" האיסלאמית ורשימת מפלגת ה„ואפד". לנשיא זכות למנות 10 צירים נוספים בפארלמנט ויחד איתם יגיע מספר חברי הבית ל־458.

התופעה הבולטת ביותר במערכת הבחירות הנוכחית היא, ללא ספק, הברית המשולשת בין שתי מפלגות האופוזיציה – „אל־עמל" השמאלית ו„אל אחראר" הימנית – ותנועת „האחים המוסלמים". „אל־עמל" ו„אל אחראר" הגיעו למסקנה, שאם ייצאו ברשימה נפרדת יקשה עליהן לעבור את אחוז החסימה הגבוה – שמונה אחוזים מכלל הקולות – והן ייכשלו כפי שנכשלו בבחירות ב־1984. הן החליטו איפוא לכונן ביניהן ברית ולצרף אליה את תנועת „האחים". התנועה נהנית מפופולאריות רבה ברחוב המצרי והיא נשענת על מערכת ממוסדת־למחצה של גופים דתיים וסוציאליים, הפרושה ברחבי מצרים. „אל עמל" ו„אל אחראר" מקוות, כי בעזרת הברית עם „האחים" יעברו בנקל את אחוז החסימה.

תנועת „האחים", מצידה, היתה מעוניינת בברית הזו מפני שהיא תנועה דתית ועל־פי החוק איננה מוכרת כמפלגה פוליטית. הברית מאפשרת לה לרוץ לבחירות כמפלגה פוליטית, כפי שעשתה בשנת 1984, במסגרת בריתה עם מפלגת ה„ופד". כדי לממש את הברית הסכימו מנהיג מפלגת „אל עמל" אבראהים שוכרי, ומנהיג מפלגת „אל אחראר" מוסטפא מוראד, להקצות ל„אחים" ארבעים אחוז מהמקומות ברשימה המפלגתית המשותפת וברשימת המועמדים העצמאיים בבחירות האזוריות. עוד ארבעים אחוז הוקצו למועמדי „אל עמל" ועשרים האחוזים הנותרים – למפלגת „אל־אחראר" הקטנה.

במערכת הבחירות שניהלה הקואליציה המשותפת של „אל־אחראר", „אל עמל" ו„האחים" נתנו האחרונים את הטון. מנהיג „האחים" חאמיד אבו אל־נצר ואישים אחרים בתנועה, הנהנים מפופולאריות רבה ברחוב המצרי, כגון מאמון אל־הודייבי וסיף אל־אסלאם (בנו של חסן אל בנא, מייסד תנועת „האחים"), חרשו את מצרים כדי לגייס תומכים בקואליציה החדשה. מצע הקואליציה המשותפת עמד בסימן התביעה של תנועת „האחים" ליישם את חוקי האיסלאם („אל שריעה"). במצרים ולראות באיסלאם את הפתרון לכל בעיותיה. שלוש הקבוצות גם חרתו על דגלן את סיסמת ביטול הסכם השלום הישראלי־מצרי והצטרפות מצרים מחדש לקואליציה הערבית נגד ישראל.

התביעה לביטול הסכם השלום הישראלי־מצרי תפסה מקום חשוב גם במצעיהן של שאר מפלגות האופוזיציה: „אל־וופד", „אל־תג'מוע" ומפלגת „אל אומה" האיסלאמית. זו האחרונה תובעת להפוך את מצרים לרפובליקה איסלאמית ולמוטט את אושיות משטרו החילוני של הנשיא מובארק. „אל־תג'מוע" ו„אל ופד" יצאו במצע בחירות מגוון, המכיל הצעות לרפורמות במדיניות הכלכלית והחברתית במדינה. מפלגת „אל־תג'מוע" השמאלנית קיצונית קלטה לשורותיה אישים המזוהים עם התנועה הנאצריסטית, ששקעה בינתיים. במצעה קראה להפיכת המשק המצרי למשק סוציאליסטי טהור ולניתוק הברית בין מצרים לארה"ב (מעניין כי עאדל עבד אל־נאצר, אחיו של הנשיא גמאל עבד אל־נאצר, התייצב בבחירות הנוכחיות דווקא כמועמד של מפלגת „אל־אומה" האיסלאמית).

לעומתה הדגישה מפלגת „אל ופד" הימנית במצעה את הצורך בהרחבת חירויות האזרח במצרים, תבעה להפוך את כלכלת מצרים לכלכלה קפיטאליסטית טהורה ולהגביר את הסובלנות בין הרוב המוסלמי למיעוט הקופטי. מצע זה משך קופטים רבים לשורות ה„ופד", בעיקר לאחר גל המהומות העדתיות שפקד את מצרים ערב הבחירות ובעקבות התנתקות ה„ופד" מבריתו הקודמת עם תנועת „האחים המוסלמים".

נוכח התארגנותן היעילה של חמש מפלגות האופוזיציה ותנועת „האחים המוסלמים", נקטה מפלגת השלטון – „המפלגה הלאומית הדמוקראטית", בהנהגת הנשיא מובארק – כמה אמצעי זהירות. ביזמתו של יושב־ראש המפלגה יוסף ואלי (כוכב עולה בשמי הפוליטיקה המצרית, המכהן כשר החקלאות וכסגן ראש הממשלה), הוחלפו כמחצית מועמדי המפלגה הוותיקים לפארלמנט במועמדים חדשים, צעירים יותר. כמו כן הציבה „המפלגה הלאומית הדמוקראטית" בראש מועמדיה לבחירות – הן ברשימה המפלגתית והן ברשימת ה„עצמאיים" – אישים בולטים בצמרת המצרית בעבר ובהווה. המפלגה גם קלטה לשורותיה אישים המזוהים עם הזרם האיסלאמי המתון, במטרה לקזז מההשפעה הגוברת של תנועת „האחים המוסלמים". בוטרוס גאלי, תת־שר החוץ המצרי ובן העדה הקופטית, משתתף אף הוא לראשונה במערכת הבחירות מטעם מפלגת השלטון. הכוונה היתה למנוע נהירת מצביעים קופטים לשורות ה„ופד" ולהדגיש את אופיה הסובלני של מפלגת הנשיא כלפי המיעוט הקופטי. לקראת הבחירות הירבה הנשיא מובארק לבקר במחוזות שונים במצרים ולחנוך מפעלים כלכליים ופרוייקטים תשתיתיים חדשים, כדי להמחיש לציבור את הישגי משטרו.

בשבוע שעבר, כמה ימים לפני פתיחת הקלפיות, התריעו מנהיגי מפלגות האופוזיציה על כוונת נציגי מפלגת השלטון לפגוע בהגינות הבחירות. במסיבת עתונאים משותפת בקאהיר הצביעו, בין היתר, על כוונת מפלגת השלטון למנוע את נציגי מפלגות האופוזיציה מלהשתתף בוועדות הקלפי, מה שיאפשר את זיוף תוצאות הבחירות, או להפעיל לחצים על הבוחרים כדי שיצביעו בעד אנשיה. כן האשימו מנהיגי מפלגות האופוזיציה את ראשי המשטר, כי לקראת הבחירות חילקו טובות־הנאה לאזרחים רבים כדי לזכות בקולותיהם.

אף כי יתכן שטענות האופוזיציה מוגזמות, אין ספק שהבחירות הנוכחיות, בדומה לבחירות קודמות שנערכו במצרים, יתנהלו תחת השפעתה הכבדה של מפלגת השלטון, הנעזרת במנגנון מפלגתי וממלכתי אדיר. עם זאת, עצם קיום הבחירות, שמשתתפות בהן מפלגות אופוזיציה רבות, מעיד על רצונו של הנשיא מובארק להעמיק את תהליך הדמוקראטיזציה במצרים ולסלול את הדרך לבחירתו לכהונת נשיאות נוספת בשלהי השנה על בסיס תמיכה ציבורית רחבה ככל האפשר.

דבר היום

מסע לעבר העתיד

ביקורו של הנשיא חיים הרצוג ברפובליקה הפדראלית הגרמנית, המתחיל היום, איננו בבחינת פתיחת פרק חדש ביחסים המיוחדים במינם בין שתי המדינות, לאור השואה. זהו רק אישור מחדש של הכוונות להוסיף ללכת בדרך שישראל עלתה עליה בעקבות הכרעתה ההיסטורית בשנות ה־50, ואשר ביסודה היה מאמץ לגייס את תמיכת הכוחות הידידותיים בגרמניה הדמוקראטית שלאחר המלחמה לחיזוקה של מדינת ישראל, שכושר גידולה נפגע כה קשה על־ידי השמדת הרזרבואר של יהדי אירופה בידי הרייך הנאצי.

המציאות היהודית החדשה וכינון מדינה ריבונית בנסיבות קשות אחרי הקזת הדם הגדולה חייבת תגובה שונה מזו של הגולה היהודית אחרי גירוש ספרד, שהיה יחסית אסון קטן בהרבה מחורבנה של יהדות אירופה. הויכוח הממושך אצלנו לגבי צדקתה של דרך זו, פרט לנסיון „חרות" מינואר 1952 להפר את סמכות הכנסת, היה ויכוח לגיטימי. הוא עדיין לא תם, גם אם בפועל התקדמה הנורמליזציה של היחסים במישורים שונים ורבים. זהו ויכוח הנוגע לכל אזרחי ישראל היהודים ולא לשארית הפליטה בלבד. כולנו בני עם אחד, וגם רבים שהגיעו לארץ לפני השואה איבדו שם את בני משפחותיהם. סיכום־ביניים, 35 שנה אחרי הסכם השילומים, מעיד שהדרך שבה בחרה אז ישראל היתה מוצדקת. לא קשה לתאר מה היה מעמדנו ביחסים עם הקהילה האירופית, לו התמדנו בחרם על המדינה החשובה ביותר באירופה הלא־קומוניסטית, ומחובתנו להוסיף וללכת בדרך זו.

ביקור הנשיא נפתח בברגן־בלזן, ותחנה זו מסמלת יותר מכל את הקשר בין השואה לתקומה. מימוש הציונות בוודאי לא היה מותנה בשואה, אך החששות האסטרטגיים של בריטניה מפני הציר ומדינות ערב הביאו בשעתם לנסיגה מתכנית החלוקה הראשונה מ־1937, ואילו רישומה של השואה הכשיר את הקרקע להחלטת החלוקה השניה בעצרת או"ם ב־1947, ששימשה גושפנקא בין־לאומית להקמת המדינה במאי 1948. נוכחותם של שני הנשיאים הרצוג ווייצזקר בברגן־בלזן היום היא תזכורת, שהענותנו ליד הגרמנית המושטת מותנית גם להבא בקבלת האחריות המוסרית וההיסטורית למה שעוללו ליהודים שליטי גרמניה הנאצית בעבר הלא־רחוק. אין אנו דוגלים באשמה קיבוצית גרמנית, בוודאי לא לגבי הדור הנוכחי והדורות הבאים. אך שום השוואה ושום „היסטוריזציה" אינה יכולה לגרוע מייחוד הפשע המשווע באותן שנות רצח עם, שהתבצע על פי תכנון קר ובהשראת אידיאולוגיה שטנית. רק הכרה זו עשויה לערוב להמשך ולקידום יחסי ישראל והעם היהודי עם גרמניה החדשה. בנסיבות אלה ביקורו של הנשיא הרצוג לא פחות מכפי שהוא מסע יזכור, הוא גם מסע כלפי העתיד.

בן־אהרן, לשרי העבודה ולח"כיה

את הקיבוצים שלחתם לבורסה

אבל „גוש אמונים" ו„אמנה", קרית־ארבע והעמנואלים ועם העיר בית"ר, יישארו ברשותם ובאחריותם של העם והמדינה

(מכתב גלוי)

בהיסח הדעת ומרוב שהרה קיבלתם את צו האוצר ויועציו המלומדים ושילחתם את ההתיישבות העובדת אל שוק ההון התאב־בצע. ההתיישבות הושחתה לפירמות עסקיות גדולות שבלא־רחוק מעורבות בעסקי הבורסה; מעצם טבען הפעילות במניות שלהן היא חלק בלתי־נפרד מפעולתן העסקית ואמצעי מובהק להפקת רווחים.

הטיעון, שהאוצר נאלץ להפסיק את ייבוש שוק ההון על ידי הנפקות ישירות משלו ושמעתה עליו להפנות הנפקות אלה אל גורמי המשק, טיעון כתוב זה נבלע, על טרפיו הרעילים, על ידיכם ואחר כך גם על־ידי ההנהלות הכלכליות של התנועות הקיבוציות והמושבים.

אולם, צאו וראו: לא כל העוסקים בהתיישבות – וליתר דיוק, כל אלה העוסקים בבניין מעונות לילה ופיתוח שכונות פאר בסמוך לקו הירוק – לא נשלחו למצוא את הון ההשקעות הדרוש להם בבורסה. „גוש אמונים" ו„אמנה" שלו, קריית־ארבע והעמנואלים למיניהם, ועתה גם העיר החדשה בית"ר, כלומר כל מערכת השיכונים העירוניים שאוצר המדינה והסוכנות היהודית השקיעו בהם כבר עד עתה מיליארדים, אלה לא יזוקקו לחברות הנפקה. בעצם הימים האלה, ימים של צימצום תקציבים ומחיקת כל תקציבים ומענקים להתיישבות החלוצית בכפר, ימשיכו האוצר והסוכנות להשקיע בכל השיכונים ההרפתקניים האלה מאות מיליוני דולרים, והם ימשיכו – בניגוד לדעתם של כל היועצים המלומדים – להתפטם ממקורות ההון הלאומי.

רבותי המלומדים וחברי המיוסרים, עליהם בעיניים פקוחות על מלכודת שהוטמנה ברוב עורמה להתיישבות העובדת ולמפעלה החלוצי של תנועת העבודה והציונות המגשימה. מעתה הקיבוץ והמושב הם, איפוא, במעלת כבודן של פירמות רכושניות ומכאן שאין מצפים מהן, מהיום ואילך, להמשיך ולמלא תפקידים חלוצים ביישוב הארץ ובפיתוחה מרחבי הספר, בקליטת עליה, בחינוך נוער בארץ ובחו"ל ובמילוי שליחותם בבטחון ובצה"ל. ישמחו, לפיכך, כל „ידידינו"; תם מעמדה של החברה הציונית־השוויונית, הפועלת לה לא רק לשם השגת רווחיות. ובכך ניטל בעצם טעם קיומה היהודי העצמאי.

מעתה, חייבים הקיבוץ והמושב פשוט לחדול מפועלם – לא עוד תנועות מיישבות לפי סולם ערכים לאומי, היסטורי, ארוך טווח; מעתה יידרשו לפעול כדי להשביע את רצונם של בעלי ההשקעות והמניות, אם הללו אמנם יואילו לרכוש את ההנפקות המוצעות להם ברוב ענווה והתרפסות על־ידי תנועות ההתיישבות. הקיבוץ והמושב נדרשים, מעתה ואילך, לחדול מלהיות „חמורי המשיח", לזנוח את שליחותם ההיסטורית, הלאומית והחברתית ולהפוך עצמם לפירמות שינפיקו תשקיפים מפתים לשוק ההון.

מעתה ייאמר ויתקע בשופר גדול: גזירה זו חלה רק על ההתיישבות העובדת: כל היזמות הספסריות למיניהן יישארו חבוקות בהון הלאומי, הציוני והממלכתי ולא יידרשו להציג מאזנים ותשקיפים זוהרים לבורסה; חברי הקיבוצים והמושבים ייאלצו מעתה לקיים את מפעלם לפי שיקולי רווח וטעמי מס.

לא ארע את נפשי. כולכם, חברים לדרך, כולכם עד אחד, נתתם יד לסתימת הגולל על הקיבוץ והמושב כחלוצי בנין החברה החדשה. מעתה, רק קריית ארבע וביתר הם ברשותם ובאחריותם של העם והמדינה.

בינתי נסתלקה מן הסתם, כאשר קראתי את תרועת הגבורה של הקיבוץ הארצי של השומר הצעיר על אשר בחרו שלא להזדקק לאוצר המדינה, אשר הוא כידוע וכמובן וכמוסכם אוצרם הפרטי של הקופמנים והאריבים למיניהם. הקיבוץ הארצי הרים בכך ראשון את דגל „העצמאות והגאווה" ונחפז לכונן חברת השקעות. מה לה ולעצמאות רעיונית וחברתית?

אין כוחי אלא במלה העלובה: אנא עצרו, קנו נשימה עמוקה, הביטו נכוחה והתייצבו להגן על נפשה של הציונות המגשימה, כי מבלעדי זאת, מה עוד ישרוד מטעם החיים ומסירות הנפש?

וראש לכל, אני חייב להרים קול אזהרה לכתובת קברניטי התנועות הקיבוציות: סורו לכם מן התירוצים הטפלים, שמדובר, לכאורה, רק בטכניקה של השגת הון. אדרבא, מדובר בהמתת ההתיישבות העובדת כזרוע המרכזית של ההגשמה הציונית. זכרו, עוד חזון למועד, טרם תמנו לגווע, עוד לא אפסו המנו־עם, אשר לא נמכרו לאלילי הבורסה והם יעמדו אתנו יחד נגד המיסחור של ערכי היסוד של קיומנו הלאומי והאנושי.

בברכה,
יצחק בן־אהרן,
גבעת חיים מאוחד

הנציב מול ה„בטחוניים"

מאת דני רובינשטיין

החלטתו של גונדר דוד מימון לפרק את המשטר הפנימי של האסירים הבטחוניים השואף למתכונת מחנות שבויים – היא הסיבה העיקרית לשביתת הרעב בבתי הכלא בשטחים

מאז 25 במארס – כלומר זה 12 יום – שובתים שביתת רעב בבתי הכלא בשטחים קרוב ל־2,000 אסירים בטחוניים. כ־1,300 מתוכם כלואים בשני בתי הסוהר הגדולים בשכם (הכלא המרכזי ג'ניד ובית הסוהר הישן) והשאר בבתי הכלא של חברון וג'נין. הם אינם אוכלים, אבל שותים מים ואם תימשך השביתה מעבר ל־14 יום, יתחילו השלטונות בבתי הכלא להכניס למים ויטאמינים ותמיסות אחרות.

זו אחת השביתות הגדולות והמאורגנות של אסירים בטחוניים וקבוצות נוספות של אסירים עצירים מבתי כלא אחרים מצטרפות לשורותיה לשובתים, לאות סולידאריות. שביתת רעב גדולה אחרונה היתה בבתי הסוהר ב־1980 ואז מתו שני אסירים ערבים מכלא נפחא (מצפה רמון) בשעה שניסו להאכילם בכוח.

סמיכותה של שביתת רעב זו ל„יום האדמה" (30 במארס) נותנת יסוד להנחה כי שביתה זו אורגנה על רקע פוליטי. בתי משפחות האסירים הערבים העורכים מדי יום אסיפות מחאה במשרדי הצלב האדום בירושלים, שכם, חברון ורמאללה, טוענים כי הפעם אין זו שביתה פוליטית אלא מאבק בשלטונות בתי הסוהר, שהרעו את תנאי הכלא.

ככל שבדקתי אכן חל שינוי בתנאי המאסר של האסירים הבטחוניים. את השינוי הנהיג הנציב החדש של בתי הסוהר דוד מימון שגישתו נוקשה ומחמירה מזו של קודמו רפי סוויסה. הנושא העיקרי שברקע שביתת הרעב הגדולה, הוא סוגיית ההכרה בנציגות של האסירים. בבתי הסוהר בארץ יש הפרדה וקיימים הבדלים ניכרים בין האסירים הערבים לבין האסירים הפליליים, שרובם יהודים. אצל האסירים הבטחוניים קיימות רמת ארגון ומשמעת פנימית גבוהה ביותר, אין אצלם לקיחת סמים, משכבי זכר ובעיות דומות של החברה העבריינית בכלא. זה שנים משוכנים האסירים הבטחוניים לפי השתייכותם הפוליטית לארגוני אש"ף – כלואי „פתח" בנפרד מכלואי „החזית העממית" וכך הלאה. יש להם ועדים בתאים וועדות תיאום המונעות, בדרך כלל, מגעים ישירים בין האסיר לבין הנהלת הכלא. אם יש לאסיר בעיה כל שהיא, הוא מביא אותה לוועד התא שלו ונציג נבחר של התא פונה להנהלה. האסירים הבטחוניים הנהיגו גם שיתוף ברכישת מצרכים בקנטינה ובשורה של פעילויות בכלא. מבחינות רבות הצליחו האסירים הבטחוניים להנהיג בכלא משהו דומה למשטר מחנה שבויים. מבחינה פוליטית אין זה נוח לשלטונות הכלא ולמדינת ישראל שאינה מכירה בהם, כמובן, כשבויי מלחמה. מהבחינה המעשית, זה סידור נוח למדי ומקל על שני הצדדים. בתקופת כהונתו של רפי סוויסה נהגה בנציבות בתי הסוהר גישה ליבראלית ומתחשבת, וההכרה בנציגויות של האסירים הבטחוניים – אף כי לא התמסדה פורמלית – הפכה לנוהג רגיל.

הנציב החדש דוד מימון שינה את הקו. יש לו עבר של טיפול באוכלוסיה הערבית ברצועת עזה ושל זו בדרום לבנון בזמן המלחמה (במיוחד בלבנון נודע בגישה נוקשה). על פי ההודעות הרשמיות מטעם הנציב החדש, אין ולא תהיה עוד הכרה בנציגויות של האסירים הבטחוניים, משום שזהו מעמד של שבויי מלחמה ומדינת ישראל לא תסכים לכך. מימון אף אינו מסכים לחלוקת האסירים לפי ארגוניהם באש"ף ובמספר מקרים החליט לחלק את האסירים לפי גילם – צעירים ומבוגרים – ולא חלוקה פוליטית. כמה אסירים ערבים ששוחררו לאחרונה אומרים שכוונת המדיניות החדשה היא לא רק לשבור את האסירים ולהשפילם, אלא גם לפצלם.

לאסירים הבטחוניים שורה ארוכה של תלונות גם על תנאי המאסר הקשים. הצפיפות גדולה, לוחות אזבסט על החלונות מונעים כניסת אור ואויר לתאים, שעות הטיול בחצר קצרות, הטיפול הרפואי לא טוב ועוד. לאחרונה הגישה עורכת־הדין לאה צמל, המייצגת אסירים רבים, עתירה לבג"ץ על כך שבכלא חברון אין נייר טואלט ואין די חומרי ניקוי. אולם השביתה הנוכחית מתרכזת דווקא בתלונה אחת יוצאת דופן: הפשטת אסירים וחיפושים עליהם במערומיהם.

בתחילת השביתה ניסו שלטונות בתי הסוהר להעניש את האסירים הערבים והודיעו להם, למשל, שלא יוכלו להיפגש עם עורכי דינם. משפטנים ישראלים, שאינם קשורים לאסירים הללו, נדהמו מהודעה וזו בוטלה מיד. בינתיים נמשכת השביתה בהיקפה הגדול, כאשר הנציב החדש דוד מימון ואנשיו נחושים לסלק את מה שנותר מגישתו הרכה של הנציב הקודם ובמיוחד את הסדרי הייצוג והארגון החברתי של האסירים הבטחוניים.

טכנולוגיה של מנהיגות

מאת שלמה גינוסר

מפחידה המחשבה, שעכשיו יש מקום לדאגה לא רק בגלל ה"מצויינות" הפוחתת בהנהגה הלאומית, אלא גם בגלל אובדן חוש־המידה בהנהגה האוניברסיטאית

אם יש משהו המצוי בשפע במדינה העניה הזאת, זה אבסורדים.

בשבת, בעודי שואב במבט לאה ובשמץ של פיזור־נפש את אבק „פרשת פולארד" מעתוני סוף השבוע (נמאס כבר), קולטת אוזני שיחה ביומן השבוע של „קול ישראל". כמו נענתה תפילה־פעיה של צאן ללא רועה, אני שומע שניים מדברים על מנהיגות ו„מצויינות". האחד זהו פרופסור משה מני, נשיא אוניברסיטת תל־אביב, השני – אלחנן אילת שהוא, כמדומני, מומחה ל„הנדסת חינוך והוראה". כמו כולנו, גם שני המכובדים הללו כואבים את הדלדול והרפיון בשורות ההנהגה הפוליטית. אלא שלהם, בניגוד לנו, אובדי העצות ואכולי החרדות, יש פתרון. השניים מפנים אותנו למאגר תלמידי המדעים המדוייקים. לאוכלוסיה זאת, הם אומרים, סיכוי להצליח במקצועות רבים. תשאלו, מדוע? אין שאלה קלה מזאת. האוכלוסיה הטכנולוגית, אנשי המדעים המדוייקים, מומחי המחשבים למיניהם – אלה אמונים על גישה תחרותית, וכיוון שהעולם המודרני הוא עולם תחרותי, הרי מובן מאליו שהמנהיגות צריכה לצאת מאוכלוסיית האיכות התחרותית.

פרופסור מני שואל מדוע לא יישבו „מצויינים" בכל עמדות המפתח, ומיד הוא מספק את התשובה. יש, לדעתו, שתי בעיות שעומדות בדרכם של „המצויינים" לעמדות ההנהגה. האחת: שכר נמוך. אבל בעיה זאת תיפתר עם הזמן, מבטיח לנו פרופסור מני. איך? סימכו על מומחי המחשב. הם כבר יבשלו משהו. סולם שכר חדש עם „בונוסים" מיוחדים ל„מצויינים". הבעיה השניה המפריעה ל„מצויינים" להגיע לעמדות ההנהגה הפוליטית היא, על־פי מני, העובדה ש„מצויינים" אינם אוהבים להידחף, כדבריו. שימו לב: להתחרות עם „בני מינם" – כן. אך לא עם אנשים שהציון היחיד העומד לזכותם הוא ציון מפלגתי, כהגדרתו של פרופסור מני. אלא שמשה מני הוא, כנראה, אופטימיסט ללא תקנה, שכן אף־על־פי ש„המצויינים" לא יתלכלכו בתחרות עם מי שאינם „בני מינם" ואין לצפות מהם שיכתתו את רגליהם מסניף־מפלגה לסניף־מפלגה בדרכם לצמרת, סבור מני שבכל־זאת יש להשקיע ב„מצויינים" הכל וגם לחייב את כל היתר להדביק אותם.

מה שמפחיד אותי זו לא הנימה האליטיסטית שבתיאוריה הזו. עם זה אני מסוגל לחיות. מפחידה אותי המחשבה, שעכשיו צריך, אולי, לדאוג לא רק בגלל ה„מצויינות" ההולכת ונסוגה בהנהגה

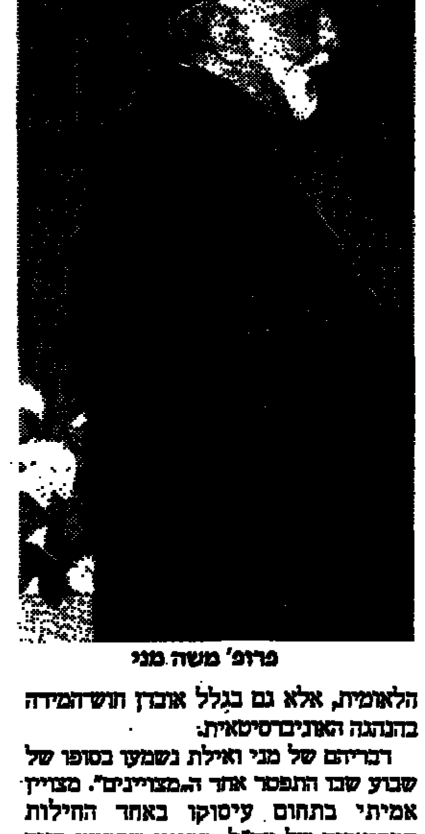

פרופ' משה מני

הלאומית, אלא גם בגלל אובדן חוש־המידה בהנהגה האוניברסיטאית.

דבריהם של מני ואילת נשמעו בסופו של שבוע שבו התפטר אחד ה„מצויינים". מצויין אמיתי בתחום עיסוקו באחד החילות המפוארים של צה"ל, מצויין שכמעט סיים דוקטוראט במחשבים בשנה וחצי. אלא שכל מצויינותו והשכלתו במינהל ובמחשבים לא עמדו לו ברגע אחד של חייו, כשהיה צריך להיות מצוייד בקצת יותר מזה. באותה תכנית רדיו שמעתי גם את הגיגיו של תרנגול צעיר, פרי הילולים של הנדסאי החינוך אילת, שהצהיר, בצניעות הראויה למנהיגי העתיד: „הידע הוא הכוח". והידע, לדידו, הוא לא בספרות או בתנ"ך, אלא במדעים המדוייקים. „כאן, כאשר אתה יודע – הידע הוא מוחלט", נאום התרנגול. ליתר דיוק: לא תרנגול, אלא סוס. כי אלחנן אילת אמר: „אנחנו מדברים על סוסי מירוץ. לא סוסי עגלה. לא סוסי רכיבה. לא סוסים פראיים". הבעיה עם סוס מירוץ היא, כמובן, שגם אם הוא מגיע ראשון – הוא נשאר סוס. אפילו יעניקו לו תואר „קונסול". אבל שום מומחה־מחשבים לא יבין זאת, אם לא ילמד היסטוריה.

מול הנדסאי־המנהיגות של אוניברסיטת תל־אביב, כמה מרענן לקרוא דברים שאמר בניו־יורק הפיסיקאי הדגול רוברט אופנהיימר, לפני כחצי יובל שנים. אופנהיימר שיבח את ההתפתחות במדע ובטכנולוגיה ואפילו התפעל מהגידול העצום בכתבי־עת מדעיים (שאם ימשיכו להתרבות בקצב כזה, משקלם במאה הבאה יהיה כבד יותר ממשקלו של כדור הארץ, כפי שהעיד בחיוך). יחד עם זאת העלה על נס את הידע הגדול והולך בהיסטוריה של האנושות בכל תחום – האמנות, המדע, הכל. „אנחנו יודעים יותר על העבר האנושי ואנחנו כשירים כיום לתקן מה שאנחנו לומדים על משמעות העבר יותר משהיינו קודם", אמר אופנהיימר. הוא גם הבהיר שהוא מצפה, כדבריו, שמחקרים היסטוריים חדשים יספקו קשרים חדשים במה שהגדיר „אחדות הידע" ויחזקו את יכולתו של האדם להבין את עולמו.

שימו לב, פטרוני ה„מצויינים", למושג „אחדות הידע". הגישה הערכית המובהקת של הפיסיקאי הגדול הזה (שדיבר גם על הידע של „הרגע הפנימי בתוכנו" ועל התמודדות עם הרגע הזה, שמקרבת אותנו אל מרכז החיים) מנגדת את האליטיזם העקר של „המצויינים", המשתחצים בידע טכנולוגי כקריטריון למנהיגות לאומית ומתייחסים לערכים כמו אל מכוניות משומשות: להחליף. העיקר שההנהגה יישאר בידיים.

וינסטון צ'רצ'יל (שהיה, אגב, מאוד לא „מצויין" בנעוריו) אמר פעם: אם אתה רוצה להרוס משהו – כל מה שעליך לעשות הוא להצמיד לו בצעירותו את התואר „מבטיח". אלוהים ישמור אותנו מהנדסאי־חינוך, המבקשים לתכנת לנו את ההנהגה הלאומית באמצעות „מצויינים"!

יש להם לא פחות בעיות

מאת שלמה שפיר

מאבקים במגמות אנטי־פועליות בשלטון, ברפורמה במסים ובנדידת פועלים לעבר הימין, אלה כמה מן הבעיות המעסיקות את האיגודים המקצועיים בגרמניה ואת האיגוד המקצועי בישראל גם יחד – כפי שהועלו בסמינר משותף שנערך בימים אלה בארץ

האיגודים המקצועיים במערב־גרמניה מברכים מקרב לב על ביקורו של נשיא ישראל בארצם – אמר גוסטאב פהרנבך, סגן־נשיא האיגודים הגרמניים, בסמינר משותף של נציגי הנהגת ברית האיגודים המקצועיים המערב־גרמניים ושל חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות. נשיא ברית האיגודים הגרמניים, ארנסט בריית, שהשתתף בסמינר, הביע תקווה שהיחסים ההדוקים בין שני ארגוני העובדים הגדולים עוד יתרחבו בעתיד.

הסמינר התקיים בתל־אביב ימים ספורים לפני תחילת הביקור הממלכתי של הנשיא חיים הרצוג במערב־גרמניה והוקדש לדיון בשורה של בעיות דומות המעסיקות את שתי תנועות העבודה, על אף ההבדל הגדול בין הכלכלות של ארצותיהן. בשתי הארצות נאלצים האיגודים להתמודד עם מגמות אנטי־פועליות הבאות לידי ביטוי במדיניותן של הממשלות: בשתי הארצות לוחמים האיגודים נגד רפורמה של המסים, המכוונת להקל העומס על השכבות האמידות; בשתיהן מתעוררת הבעיה כיצד לגונן על השכבות החלשות ויחד עם זאת להבטיח סולידריות בין עובדים מבוססים וחלשים יותר; גם במערב־גרמניה וגם בישראל יש צורך למנוע נדידת עובדים לעבר הימין ולחזק את המודעות הפוליטית של חברי האיגודים: גם שם וגם כאן נאלצים האיגודים, על־אף ההבדלים ברמת ההתפתחות ובהיקף המשק הלאומי בשתי הארצות, להיערך לשינויים בעקבות המהפכה הטכנולוגית.

האבטלה במערב־גרמניה פוגעת כיום בעשרה אחוזים מכלל המועסקים – כלומר, בכחמישה מיליון נפשות – ואין תימה שבעייתם העיקרית של האיגודים שם היא מציאת דרכים לצימצום נגע זה. ארנסט בריית חזר ומדגיש, בשיחה, את חשיבות צימצום שעות העבודה. בזכות המאבק המקצועי הגדול שהתנהל במערב־גרמניה ב־1984, הוא מזכיר, זכו כמחצית העובדים שם בשבוע עבודה של 38.5 שעות. המאבק לצימצום נוסף של שבוע העבודה יימשך, הוא מבטיח ומוסיף, כי הודות לקיצור שעות העבודה והוצאת 60,000 עד 70,000 עובדים לפנסיה מוקדמת הובטחו 200,000 מקומות עבודה חדשים. כמובן, זה רק צד אחד של קיצור שעות העבודה: אין להתעלם גם מתרומת הקיצור להומאניזציה של תהליך העבודה.

האם אפשר להבטיח שקיצור נוסף של שעות העבודה לא יהיה כרוך בקיצוץ יחסי של השכר? עמדת האיגודים המקצועיים היא שאין לעשות ויתורים בתחום השכר. חלק מקיצור שעות העבודה „נאכל" על־ידי ראציונליזציה ושינויים ארגוניים בתהליך הייצור ורק חלק מביא ליצירת מקומות־עבודה חדשים. כל העניין הזה הוא נושא למשא־ומתן בין העובדים למעבידים, אך בריית מסביר, שאם קיצור שעות העבודה יהיה מלווה בהקטנת השכר, יצטמצם כלל מרכיב השכר במשק, מה שעלול לפגוע בצמצום הביקוש ולהשפיע השפעה שלילית על המאמצים לדירבון הכלכלה המערב־גרמנית.

אחת התוצאות של השינויים הטכנולוגיים בעשור האחרון היא ריבוי המועסקים הזמניים והחלקיים, בצד גרעין של עובדים קבועים, הנהנים ממלוא הזכויות הסוציאליות. תוצאה אחרת היא הצטמצמות מספרם של עובדי „הצווארון הכחול" וגידול אחוז הפקידים ועובדי השירותים. התנועה המקצועית חייבת להסתגל לשינויים האלה ולהבטיח סולידאריות בין הקבוצות השונות. כמו כל הארצות התעשייתיות סובלת גם מערב־גרמניה מאבטלה גבוהה יותר בקרב הדור הצעיר. הצעירים מכירים אמנם בחשיבות האיגודים המקצועיים אך הצרה היא שלא תמיד הם מסיקים את המסקנה המתבקשת – הצטרפות אליהם. אף־על־פי־כן חל בשנה האחרונה גידול מסויים במספר חברי האיגודים המקצועיים, שהוא כשמונה מיליון.

מה יחסו של בריית לתנועת השלום, לתנועת הנשים ולתנועה האקולוגית, המוגדרות בז'ארגון הפוליטי המערב־גרמני והאירופי „התנועות הסוציאליות החדשות"? בריית איננו סבור שתנועות אלה חדשות כל־כך. האיגודים המקצועיים יזמו את החוקים האקולוגיים הראשונים בראשית שנות השבעים, עוד לפני שהיתה קיימת מפלגת „הירוקים". מאז ומתמיד הם תומכים בחיזוק השלום ובפירוק הנשק ואף נאבקים לקידום זכויות הנשים ולהבטחת שוויונן. אשר לאנרגיה הגרעינית, האיגודים המקצועיים המערב־גרמנים מחייבים פרישה הדרגתית ממנה, תוך פיתוח מקורות אנרגיה חלופיים.

ברית האיגודים המקצועיים בגרמניה, המושתתת על עקרון של ארגון עובדים אחיד, שלא על־פי זיקה מפלגתית, נמצאת עם זאת בעימות חריף מאוד עם מגמות ועמדות בתחום הכלכלי שנוקטת המפלגה הליבראלית הימנית, שהתחזקה בקואליציה הממשלתית בעקבות הבחירות הכלליות האחרונות. בנסיבות אלה רואה בריית משום הישג בכך שהודות ל„ועדים הסוציאליים" של המפלגה הנוצרית־דמוקראטית הובטח משך ההסדר הפאריטטי בייצוג העובדים במועצות המנהלים („מיטבשטמונג") בתעשיית הפחם והפלדה, אם כי יש עוד שורה של הצעות לגרוע ממעמד האיגודים בייצוג העובדים במועצות המנהלים. גוסטב פהרנבך, הנמנה עם המפלגה הנוצרית־דמוקראטית, אינו חוסך את שבט ביקורתו מרפורמת־המיסים שסוכמה בשיחות על כינונה מחדש של הקואליציה הממשלתית בבון. רפורמה זו פירושה ויתור על הכנסה ממסים בסך 55 מיליארד מארק. מן הוויתור נהנות בעיקר השכבות בעלות היכולת, בשעה שההוצאות הכרוכות באבטלה הרחבה מסתכמות גם הן ב־54 מיליארד מארק.

בעת ביקור קצר של פחות משלושה ימים בארץ נמנע בריית – שהוא עצמו סוציאל־דמוקראט – מלחוות דעה על ההתפתחויות המדיניות. בשולחן עגול עם נציגים פלשתינאים בעת הסמינר, שמע דעות שונות. הפעם, שלא כבביקורו הקודם ב־1983, יכול היה להיוועד עם חבר קאבינט בכיר ממפלגת העבודה (שר הבטחון יצחק רבין). הוא מברך בהקשר זה על החלטתו של שר החוץ שמעון פרס, לחדש, אחרי שנתיים, את תפקיד נספח העבודה הישראלי בשגרירות ישראל בבון. השגריר הנוכחי יצחק בן־ארי עושה אמנם כל אשר לאל ידו כדי לטפח קשרים הדוקים עם האיגודים המקצועיים, אך אין בכך תחליף לפעילות השיטתית והשיגרתית של נספח עבודה.

מכתבים למערכת דבר

עתיד הסטודנט – עתיד המדינה

בימים אלה, כאשר מהומות הסטודנטים עולות לכותרות העיתונים, מתעוררים להם הציניקנים ושואלים בתמימות מעושה: מדוע מתעורר הסטודנט רק כאשר נוגע הדבר לכיסו? מדוע אין הוא נלחם למען מטרות נעלות יותר?

ובאמת, כיצד יוכל, כאשר כבר היום הוא משקיע יותר זמן ומאמץ בכיסוי הוצאות הלימוד (שלא לדבר על קיום) מאשר בלימודים עצמם? אם מצאו הסטודנטים זמן להפגין, אין זה משום שיש להם פנאי בשפע, אלא מכיוון שכבר הגיעו מים עד נפש: כבר בשנה שעברה הוכפל שכר הלימוד (ריאלית) והסטודנטים שתקו, והוויכוח הוא האם להכפיל אותו שנית.

הסטודנטים הם המגזר היחידי במשק, שלא נלחם על זכותו לקבל יותר, אלא לשלם פחות. אותם דמגוגים מציגים את ציבור הסטודנטים כפרזיטים, שאת לימודיהם ממנן משלם המיסים המסכן. לאמיתו של דבר, המצב הוא הפוך: כבר היום משלם הסטודנט, בנוסף לכיסוי הוצאות הלימוד (וגרעונות האוניברסיטאות) גם היטל – אגרה (תוספת של כחמישים אחוז) – לקופת האוצר: מס על הזכות ללמוד!

הזכות ללמוד איננה בגדר מותרות. הלימודים הם שמאפשרים לאדם להתקדם ולהתפתח בחיים על פי כישוריו ונטיותיו ולאו דווקא על פי יכולתם הכלכלית של הוריו. אין לנו צורך בבני עשירים. יש לנו צורך נואש (כן, נואש) בצעירים מוכשרים ובעלי השכלה. כאשר מעמדנו בעולם המדע והטכנולוגיה הולך ומתערער, הסיבה הראשונה במעלה היא התמעטות בעלי ההשכלה הגבוהה, גם ביחס לשאר העולם, וגם באופן מוחלט.

ולכן, רבותי, עתיד הסטודנט, עליו אנו נלחמים, הוא עתידה של המדינה.

יצחק הימן
(עדיין לא סטודנט)
תל־אביב

פולקס דויטשע מיהו?

דחיתי כתיבת השורות הבאות עד אשר נסתיימה עדותה של הגב' הלגה גרביץ, התובעת מהמבורג. בחקירה הנגדית על־ידי הסניגור האמריקאי, אוקונור, הסבירה העדה הנ"ל, שהיא הופיעה כעדה מטעם התביעה, את המושג „פולקס דויטשע". היא אמרה שפולקס דויטשע הוא גרמני היושב על אדמת נכר והשומר על השפה ועל התרבות הגרמנית. ולא כן המצב.

המשמעות הממשית של המושג הזה תורגם מרחק רב ממשמעותו המילולית. המשמעות הפשוטה של המלה הזאת הוא איש העם הגרמני. הפולקס דויטשע נפוצו בכל ארצות תבל, לרבות ארץ־ישראל. הם היו הגיס החמישי של הרייך הגרמני. הם קיבלו הדרכה ממרכזי התעמולה הגרמניים. כל בית של פולקס דויטשע בכל אתר ואתר היה בבחינת מבצר של הרעל הגרמני. הם לא התבוללו בין העמים שבתוכם ישבו. הדוגמה הקלאסית של פולקס דויטשע יכול לשמש ראש ממשלת נורווגיה, קויזלינג. השם הזה הפך לשם דבר של בוגד בעמו לטובת הנאצים בעת מלחמת העולם השניה.

דוגמה אחרת הם תושבי המושבות הגרמניות שרונה (כיום הקריה ליד תל־אביב) ווילהלמה. צעירי שתי המושבות הללו התגייסו עם פרוץ מלחמת העולם השניה לצבא הגרמני ונסעו לגרמניה. אוכלוסיהן הקשישים של שתי המושבות הללו פונו על־ידי הבריטים ממקומותיהם והוכנו במחנה סגור. ממשלת בריטניה העריכה אל נכון, כי הגרמנים הללו הם גיס חמישי ובוגדים מסוכנים. ולכן התייחסה אליהם כאל כאלה.

עם פרוץ מלחמת העולם השניה השתלטו הגרמנים בקלות רבה על הסודטים, על אוסטריה ואל אותם חלקי פולין, שהיו מיושבים על־ידי הפולקס דויטשע. הבוגדים הללו איפשרו לגרמנים לכבוש ולהשתלט על הארצות הנ"ל. בעלי התעשיה הגרמנים בערי פולין (לודז', בילסקו) השתלבו במהרה במכונת המלחמה הגרמנית וסיפקו תוצרתם לצבא הגרמני. הניהול של התעשיה הגרמנית בפולין היה אך ורק בידי גרמנים טהורים. תפקידים שוליים ובלתי־חשובים נמסרו בידי תושבי המקום.

שלמה גוראל
תל־אביב

צאצאי המתבוללים והמשומדים

קרל מארכס, ממוצא רבנים ומשומד בילדותו, ביקש להביא גאולה לגויי מערב־אירופה במאה ה־19, וכדי להוכיח את ריחוקו מבני עמו לשעבר, הכריז כי האמנסיפציה החברתית של אירופה לא תבוא כל עוד לא תהיה אמנסיפציה של החברה מן היהדות. שנאתו ליהודים וליהדות נמשכה עד מותו, ב־1883, ורק אז הגיעה בתו לפועלים היהודים שחיו במצוקה בלונדון, כדי לעודדם ולסייעם והיא פנתה אליהם: עלינו היהודים להתאחד למען המאבק המשותף.

ליב טרוצקי, המתבולל, ביקש להביא גאולה לגויי מזרח־אירופה במאה ה־20. כאשר תוך כדי סערת המהפכה הבולשביסטית נערכו פוגרומים ונטבחו אלפי יהודים בעיירות אוקראינה, פנו נכבדי הקהילות לטרוצקי, אז שר הצבא האדום, בבקשת עזרה. תשובתו היתה שאין לו עניין ביהודים ובגורלם. אפילו את אביו שמת אז, לא הביא לקבר ישראל אלא קבר בגינת ביתו, שלא יחשדוהו חלילה בקיום טקסים דתיים של היהודים. עוד לפני רציחתו במקסיקו, ב־1940, חזר טרוצקי לעמו ואף הזהיר מפני השואה שעלולה להגיע ליהודי אירופה. עתה השלים נינו את המעגל וחזר לחיות עם בני עמו במולדת, בחבלון החדשה.

בימינו חי צאצא משומדים וגם הוא שר הצבא בגלות החדשה, בארצות־הברית, הלא הוא קספר ויינברגר. בעל החזות היהודית המובהקת, כמו קודמיו גם הוא מבקש להוכיח את ריחוקו מבני גזעו ומכאן מכתבו המרשיע כלפי יהודי אמריקאי בצרה, פולארד. אין לנו אלא לקוות, כי יבוא יום וגם צאצא משומד זה ימצא אי־פעם בעתיד את דרכו חזרה לעמו ולארצו כדי לכפר על מעשי האבות.

שמחה הרובי
חיפה

מתי יפוגו החוזים?

לאחר שנים רבות בהן זרמו כמויות עצומות של נשק וציוד צבאי מישראל לדרום אפריקה התבשרנו, כי ממשלת ישראל החליטה סוף־סוף, „להוקיע את האפרטהייד", כלומר, לא להתגנב. חוזים חדשים עם משטר האפרטהייד הגזעני, אך להמשיך לספק נשק על פי החוזים הקיימים.

מה הם „החוזים הקיימים"? אילו מצריימות מתוצרת ישראל נמסרים על פיהם לידי הגזענים? כמה זמן נותר עד שיפוגו חוזים אלה? שנה? שנתיים? עשר שנים? עשרים שנה? כל זה נותר בלתי־ידוע. הכל סודי, חשאי, סוד בטחוני, שמור מאסור, סורג ובריח וצנזורה.

מעתה והלאה, כאשר ייהרגו ילדים בעיירות השחורים בדרא"פ מכדורים תוצרת כחול־לבן הנפלטים מרובה גליל, תהיה להם נחמה אחת: את הרובה והכדורים סיפקה ישראל בתוקף חוזה קיים שאסור להפר אותו. הלא ישראל היא מדינה מכובדת, שאינה מפרה התחייבויות וחוזים מסחריים. רק את מחוייבותה המוסרית לעזור לקורבנות הגזענות היא מפרה; אך את מי מעניין המוסר בימינו?

מאיה טרכטנברג
גבעת שמואל

אולי יש יד מכוונת?

לאחרונה אנו עדים להחמרה במצבם של כמה מושבים השייכים לתנועת המושבים. למרות הדיונים המשוכים בוועדות הכנסת ולמרות כמה החלטות חשובות שלצערנו טרם הוגשמו, אנו עדים לנטישת משבים או לסגירת שערי המושבים או לצווי עיקול אשר נושים מטילים עליהם בלא יכולת המושבים לעמוד בהם. כל זאת מדובר במושבים היושבים על גבולות המדינה ואשר המדינה שלחה אותם לשמור על גבולותיה, והכוונה היא למשקי עמק הירדן אשר בגבול הירדן או במושב זרעית אשר בגבול לבנון או במושבים אשר ברמת הגולן.

עד מתי יחכו המושבים? עד שאי־אפשר יהיה לעזור להם? ומה יהיה על נקודות הגבול ועל המפעל החלוצי הגדול של ההתיישבות המושבית. אינני רוצה להוכיח את המצב הקשה שבו נתונה התנועה הקיבוצית שגם בקשר אליה כותבות ועדות הכנסת מים.

אני חושש, שיש יד מכוונת שמעוניינת, אולי, לחסל או להמעיט בכוחה של כל תנועת ההתיישבות. מנהיגי תנועת העבודה חייבים לעמוד בפרץ ולעזור לתנועת המושבים ולכל תנועת ההתיישבות החלוצית לעמוד איתן על רגליה.

יעקב זרחי
אזור

פתיחת הצומת תקל עומס התנועה

בתגובה לידיעה מאת כתבכם עמרם גבאי „תבורי נגד פתיחת צומת בכביש חוצה שומרון" („דבר" 3.3.87), אני מבקש להעיר:

פתיחת הקטע שבין צומת קסם לצומת ירקון (בדרך מס' 5) תקל להערכתנו את עומס התנועה החוצה את פ"ת.

לא היתה שום התחייבות מצידנו – ואף לא נדרשנו לכך על־ידי ועדת התיכנון – להשלים את סלילת המסלול השני בדרך פ"ת–רמתיים, לפני פתיחת הקטע הנ"ל.

אני מוצא לנכון להדגיש, שאנו נותנים לכביש פ"ת–רמתיים עדיפות גבוהה והדבר מוצא את ביטויו בשטח.

בכוונת מ.ע.צ. לפתוח בקרוב קטע מדרך מס' 5 – בין צומת ירקון לצומת קסם – כחלק מפתיחת כל הציר בין צומת מורשה לצומת קסם, שתיעשה בקיץ 1987.

ט. שניידר
מנהל אגף הכבישים

העובדות הנכונות

הרי תגובתי למאמר הביקורת של מירי פז מ־19.3.87 על הצגת „על במה אחת". אינני בא להלין על המאמר כולו אך ברצוני להעיר את תשומת ליבה של המבקרת הנכבדה ושל הקוראים לכמה עובדות־מפתח:

א. המנהל האמנותי החדש של תיאטרון החאן, עמית גזית, וכלשון המאמר (ואני מצטט) „המקצוען שמאחורי רשימת השגים באה", לא שימש כמנהל אמנותי של התיאטרון בתקופה בה הוחלט להעלות את ההצגה „על במה אחת", ואפילו לא חלם אז לשמש כמנהל אמנותי של התיאטרון.

ב. ההחלטה להעלות את ההצגה היתה של יוסי יזרעאלי המנהל האמנותי היוצא והוא זה אשר גם ליווה את ההפקה לכל אורך הדרך.

דני אלטר
מנכ"ל

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

מטרה נעלה

העמותה המפעילה את „מכון איתן" בנהריה ונושאת את שמו של איתן לבב ז"ל, בנו של ראש עיריית נהריה חיים לבב, שנפל במלחמת שלום הגליל, הציעה לתרום לעיריית נהריה סכום של כ־5000 דולר להקמת קרן מילגות על שמו של איתן לבב ז"ל. מטרת הקרן, לחלק מילגות לחיילים משוחררים יוצאי יחידות קרביות לרכישת מקצוע אזרחי או לימודים. המילגות יחולקו סמוך ליום נפילתו של סגן איתן ז"ל בכ"ז בסיון. העמותה ביקשה כי העירייה תטפל ותפקח על השקעת כספי הקרן ותחלק מפירותיה את המילגות. כשהוקם „מכון איתן" התפטרה אמו של איתן, הובה לבב, מורה ותיקה להוראת החשבון, מעבודתה והחליטה להקדיש את כל זמנה ומרצה לטובת ילדים נזקקים המתקשים בלימוד חשבון. משפחת לבב הקימה מכספה הפרטי בחצר ביתה מבנה בעל שני חדרים ומשרד ושילמה את הוצאות האחזקה. היום מלמדת הובה לבב ילדים מכל בתי הספר בנהריה.

יוסי ליבוביץ

מפגשים מהסוג הסיני

מעטה החשאיות האופף את יחסי ישראל־סין הולך ומפשיר בהדרגה וחודר גם לתחום העיתונות. יורם בר־יוסף, חבר הנהלת איגוד העורכים והעיתונאים של כתבי־העת בישראל, הוזמן בימים אלה ע"י השלטונות הסיניים הרשמיים להשתתף בדיוני הקונגרס הבינלאומי לעיתונות ולפרסום שיערך בפקין בחודש יוני הקרוב. להזמנה הרשמית צורפה איגרתו האישית של ראש ממשלת סין, צ'או ציאנג, אשר פרש את חסותו על האירוע ובו הוא מקדם בברכה את כל באי הקונגרס תוך־שהוא־מדגיש את הכנסת האורחים המכובדת לה יזכו משתתפי האירוע, כמיטב המסורת הסינית.

עודד בר־מאיר

לתפוס יוזמה

„מדינת־ישראל היא מדינה קטנה שאינה יכולה להרשות לעצמה לחיות במצב מלחמה לאורך זמן עם שכנותיה". כך טען חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת יצחק פרץ, ממפלגת העבודה בהופיעו בסוף השבוע בפני ציר ועידת מחוז הדרום של תנועת הנוער העובד והלומד שהתקיימה במרכז השילוב האזורי שבבית־דגן. „לנו יש עניין להוביל את מהלכי השלום", ציין ח"כ פרץ, ולכן עלינו לקחת את היוזמה בידינו ולא להמתין לקריאת טלפון מהעבר השני". במסגרת דיוני ועידת מחוז הדרום השתתף גם מזכיר מועצת פועלי נס־ציונה מני וייצמן, שהוא אף צעיר חברי הוועדה המרכזת בהסתדרות, ובדבריו קרא לבני התנועה הקיבוצית לבוא ולהשתלב בעשייה התנועתית של תנועת הנוער.

עודד בר־מאיר

פרס בינלאומי

„הפרס הבינלאומי לשלום" מוענק מטעם קרן קוהל הבינלאומית אחת לשנה על תכנית לימודים מיוחדת המעודדת יצירת יחסי הבנה ושלום בין העמים. פרס השנה יוענק לתכנית לימודים מיוחדת „אנחנו ושכנינו" שנכתבה בידי מורה ערבי ישראלי ומורה יהודיה ישראלית. ועדת הפרס קבעה כי המחנך סליב נחאס (בתמונה), מתרשיחא וגב' שמחה מרום מירושלים ראויים לפרס על יצירתם המשותפת במסגרת הכנת תכנית לימודים בנושא „מולדת וחברה". התכנית „אנחנו ושכנינו" עובדה, עוצבה ומופעלת מטעם משרד החינוך והתרבות ומכון ואן ליר. מגמתה להפגיש תלמידי בתי ספר יהודיים וערביים לדיון בתפישות עולם וערכים שונים. בתפישות סטריאוטיפיות מעוותות בד בבד עם יצירת מערכת קשרים אישית וחברתית. התכנית, שכתיבתה ארכה כשנתיים, דנה בסוגיית הזהות העצמית שלנו ושל שכנינו, תוך התאמתה לשלוש הדתות – נוצרים, מוסלמים ויהודים. הפרס הוא בסך 2,500 דולארים, והתגיז מוזמנים לסדרת מפגשים עם אנשי חינוך בשיקגו בד בבד עם הופעות לפני מעצבי דעת קהל וכלי התקשורת האמריקאים.

חילופין

ח"כ יוסי שריד (בתמונה) מר"ץ מציע לשלוח את שמעון פרס עם פזמון הועידה הבינלאומית שלו ל„אירוויזיון" בבריסל ואת נתן דטנר ואבי קושניר, עם פזמון „הבטלנים" שלהם לפגישות המדיניות במדריד וברומא. שריד מסביר כי רק בחילוף אחד אפשר יהיה להפיס גם את דעתו של יצחק שמיר, המודאג מאוד ממסע פרס ומאחל לו אי הצלחה, וגם את דעתו של גדעון פת המודאג לא פחות ממסע דטנר קושניר.

מפגש ספורטיבי

מפקד הגדנ"ע, אל"מ אדרי מגנס, יעניק היום אחר הצהריים את הפרסים והגביע לזוכים מקרב 500 צעירים וצעירות מעולי אתיופיה שישתתפו לראשונה ביום ספורט ארצי שמארגן מינהל הסטודנטים בשיתוף עם פיקוד הגדנ"ע. יום הספורט יתקיים במגרשי ה„ספורטק" בפארק הירקון בתל־אביב ובמהלכו תתקיימנה תחרויות בענפי הספורט השונים לגברים ולנשים כגון: כדורסל, כדורעף, קט־רגל, מרוצי שליחים וריצות ארוכות. ביום הספורט ישתתפו צעירים וצעירות בני 18–28 הלומדים בפרוייקט הכשרה מקצועית והשלמת הכנסה לצעירים עולי אתיופיה, ומטרתו להיות מפגש חברתי לרגל סיום הפרוייקט ומפגש ספורטיבי שעיקרו פיתוח הכושר הגופני לקראת ההתגייסות לצה"ל. בין הצופים באירוע יהיה גם שר הקליטה יעקב צור.

יקיר צור

צעירים ומבטיחים

חמישה נגנים צעירים מחיפה זכו בתחרות לטיפוח כשרונות צעירים בתחרות שערכה התזמורת הסימפונית של חיפה. בפרס ראשון זכה טל ויסמן, בן 15, הלומד נגינה על פסנתר אצל אסתר בלשה, מהקונסרבטוריון ע"ש רובין בחיפה. בפרס השני מתחלקים שניים: לובה לבל, בן 14 הלומד פסנתר אצל יבגניה ריבזן, מהקונסרבטוריון ע"ש דונה ויצמן ויאיר בן נעים, הלומד כינור אצל אילונה פחר. גם בפרס השלישי מתחלקים שני נגנים צעירים: ברק רוניר, בן 14 תלמידה של אראלה הירבובסקי־בק ועינת רוזנשטיין בת 14 הלומדת פסנתר אצל ולריה ברוסקין, מהקונסרבטוריון ע"ש רובין בחיפה. הזוכים ינגנו כסולנים בקונצרט הסיום במוצאי יום העצמאות בחיפה עם התזמורת הסימפונית של חיפה. הם גם יזכו בפרסים מטעם קרן קלמן גינצבורג, בשיתוף עם עיריית חיפה ומפעלות של בנק דיסקונט. לתחרות שהתנהלה בשני שלבים ניגשו 19 מועמדים, כולם מחיפה או הלומדים בקונסרבטוריונים בעיר, בתזמורת הסימפוניה הצעירה או אצל מורים בעיר. בועדת השופטים ישבו נפתלי ספרבר (יו"ר), פרופ' אריה ורדי ואליהו מורגר.

אריאלה ראובני

הנסיכה קארולין ממונאקו ואחותה הנסיכה סטפאני הגיעו בשבת, לבושות במיטב מחלצותיהן, למועדון „ספורטינג קלאב" שבמונאקו על מנת להשתתף ב„נשף הוורד" השנתי.

תגבורת ספרותית

„תגבורת" ספרותית משמעותית תגיע בחג הפסח לקיבוץ מעין ברוך שבגליל העליון, מקום מגוריו של הסופר אמנון שמוש („מישל עזרא ספרא ובניו.") בליל הסדר יסב עם חברי המשק, הסופר הדרום־אפריקאי, ג'ון קוטזי, שעומד לקבל השבוע את פרס ירושלים לחירות האדם בחברה. קוטזי, לבן עור, ידוע כלוחם עיקש באפרטהייד, ושניים מספריו הידועים, „מחכים לברברים" ו„חייו וזמנו של מיכאל ק.", תורגמו לעברית. עשרה ימים לאחר הביקור במשק יגיע למעין ברוך הסופר האמריקאי, סול בלו, חתן פרס נובל שיהיה אורחה של אוניברסיטת חיפה המקיימת סימפוזיון על יצירותיו. שני הסופרים יתארחו אצל עמיתם הקיבוצניק ויכירו מקרוב את החצר הקיבוצית ואת יישובי הגליל הגבול.

שמעון וייס

מעמד רם – וסמים

עאקל האשמיה, המפקד הצבאי של כוחות המיליציה השיעית „אמל" במערב ביירות, איבד בסוף השבוע את אחיו חוסיין האשמיה, שנהרג בהתקלות עם כנופיית פושעים. אח נוסף של עאקל האשמיה נהרג לא מכבר בקרבות שניטשו במערב ביירות בין הלוחמים השיעים לפלשתינאים. עאקל האשמיה נחשב למנהיג צבאי קשה הנוטר איבה עמוקה לפלשתינאים. רא עקא מעמדו הרם בהירארכיה הצבאית של תנועת „אמל" איננו מונע ממנו לנהל עיסקי סחר בסמים אפילו עם פלשתינאים וגורמים אחרים בלבנון העויינים את העדה השיעית.

דן אבידן

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

בולים

בול ואלנברג – בשוודיה

מאת אריה לינדנבאום

הדיפלומט השוודי שהציל יהודים במלחמת העולם השניה, שנעלם בשבי רוסי, הודיעה ממשלת שוודיה על הנפקת בול דואר לזכרו.

ואלנברג צויין במספר מדינות בקריאת רחובות על שמו, ישראל הנפיקה בול דואר לזכרו והקונגרס האמריקאי הביע הכרתו רשמית. שוודיה, מולדתו, התעלמה עד כה מכל הכרה או הנצחה ותמיד היו לכך הנמקות, אדיבות לא משכנעות. הם סרבו להנפיק בול דואר, למשל, בטענה שאין מוציאים בשוודיה בולים לאנשים שעדיין בחיים וקיים סיכוי שאכן ואלנברג חי. כך גם לגבי הנצחות אחרות.

פה ושם היו חריגות במדיניות השוודית לגבי הנצחות בבול־דואר ונאמני ואלנברג נצלו זאת ו„הכריחו" את ממשלת שוודיה להנפיק בול־דואר לזכרו. עוד ב־1974 הוציא הדואר השוודי בולים עם אלופי סקי וכולם היו בחיים. נימוקי הדואר השוודי היו שאלה חריגים, המעניקים לשוודים חשובים ביותר כמו המשפחה המלכותית או שוודים שזכו בהישגים מיוחדים.

אשתקד, למשל, הוציא הדואר של שוודיה קונטרס בולים עם דמויות בעלי פרס נובל לשלום, ביניהם האחות תרזה שעודנה בחיים. איש לא מצא הסבר מדוע התעקש הדואר השוודי לגבי ואלנברג: הוא סירב אפילו לוועדים הציבוריים, השוודי והישראלי, שפעלו למען בול ואלנברג. אבל, כאמור, עתה נתקבלה שם החלטה להנפיק בול דיוקן לואלנברג בלי להתחייב לאפשרות שעודנו בחיים. הבול יופיע באוגוסט 1987, לפי ציור, שאושר על ידי משפחת ואלנברג. מיודענו יוסף הפמן משוודיה, כתב לנו שציור שהוצע לראשונה, הציג את ואלנברג עומד על פסי רכבת ומשוחח עם קצין נאצי בזמן שמשלוח של יהודים עמד לצאת למחנות ההשמדה. לציור זה התנגדה משפחת ואלנברג (במיוחד אחותו, ניטה לאגרגרן) שטענה שדמותו של ואלנברג בבול מטושטשת ודרשה שדיוקנו יהיה הדומיננטי בבול. משום כך שונה ציור הבול. קצין הס.ס. הוצא מן התמונה ואילו תמונתו של ואלנברג הובלטה על רקע אסירים יהודים.

בול ואלנברג הוא אחד מתוך סדרה בת שלושה בולים שהוקדשה על־ידי הדואר השוודי ל„אישים בשרות ההומניטריות". בול אחר בסדרה הוקדש לרוזן פולקה ברנדוט שהיה יו"ר הצלב האדום השוודי ולקראת סוף מלחמת העולם השניה (1945) הציל 30,000 שבויים ביניהם כ־10,000 יהודים ממחנות הריכוז הגרמניים במבצע „האוטובוסים הלבנים". ולזכר מבצע זה הטביע

דואר שוודיה חותמת מיוחדת ב־1985, במלאות 40 שנה למאורע. הרוזן ברנדוט מונה מאוחר יותר כמתווך באיזורנו מטעם האו"ם ונרצח בירושלים. הבול השלישי בסדרה מראה את דיוקנו של דאג האמרשלד, שהיה מזכיר האו"ם בין 1961 ל־1953.

משחקי הפועל

בול זיכרון למשחקי הפועל בכינוס ה־13 יופיע יחד עם בול יום הזיכרון לחללי צה"ל וגליון של תערוכת „חיפה 87". יום ההופעה 16.4.87.

בלבד בסניף הדואר ברח' 21 יפו בירושלים.

אגב, מדריך הדואר, המתיחס למתן שירותי הדואר, יוסיף להיות תקף עד לפרסום מדריך דואר חדש על־ידי רשות הדואר.

רפואה מסורתית

בבוטסואנה שבאפריקה פועלת שיטת הרפואה המסורתית ואיש

אינו כוש בה. בימים אלה הופיעה שם סדרה בת ארבעה בולים המדגימה כמה מן השיטות הקשורות ברפואה אלילית ואמונות טפלות. הבולים מתארים פציינט מול רופא אליל, עצירת ברקים, תפילה לגשם והקזת דם.

חותמת מיוחדת לרשות הדואר

בשבוע שעבר, ב־1 באפריל 1987, נמסר על כינון רשות הדואר, שתפקידה יהיה לספק לקהל את כל שירותי הדואר ושירותים נלווים.

המאורע צויין בחותמת דואר מיוחדת שהוטבעה במשך יום אחד

מארסל דאסו – בגיניאה

לרשימת הבולים עם דיוקנאות יהודים בתוספת השבוע בול חדש וראשון לזכרו של המהנדס־יצרן המטוסים הצרפתי־יהודי מארסל דאסו.

דאסו הופיע בגליון מזכרת בולאי מיוחד ברפובליקה של גיניאה באפריקה. גיניאה היא כידוע, מדינה מוסלמית אך נסתבר שאין שם התנגדות להנפקות בנושאים יהודיים ולא מזמן הופיע שם גליון־מזכרת לזכרו של הרמב"ם והוא מראה במרכזו ילד יהודי עולה לתורה.

בול אחר שנוסף לנו בימים אלה בנושא „יודאיקה" הופיע בצ'כוסלובקיה. צייר הבולים הצ'כי, שצייר כמה מבולי ארצו, הופיע עתה בבול מיוחד לזכרו – הכוונה לוולאדיסלב הגנו בדונר.

בול יהודי נוסף הופיע בבלגיה. יעקב ויינר, אף הוא צייר בולים ולזכותו מספר בולי בלגיה, הופיע עתה בבול דיוקן מיוחד לזכרו.

לאלה מצטרף בול עם דיוקן יהודי, שהופיע באנטילים ההולנדיים. באיים אלה, המנפיקים בולי דואר עצמאיים, הופיע בול מיוחד לזכרו של סלומון לוי מדרוף. מדרוף הוא יהודי, בעל חברה מקומית להשקעות.

את רשימת בולי „יודאיקה" שקיבלנו בימים אלה, חותמת ג'ודי רזניק, האסטרונאוטית האמריקאית היהודיה שנספתה באסון החללית „צ'לנג'ר" שהתפוצצה אשתקד בעת ההמראה. דיוקנה מופיע במרכז אפריקה. בארה"ב הופיעה רזניק פעמיים בחותמות דואר. בהונגריה הופיע גליון מזכרת עם שמה ועתה, כאמור, במרכז אפריקה – בול דיוקן.

השמטה – חברה לשירותי רווחה ותרבות בע"מ
רח' בן פרוק 8 ת"א מיקוד: 62969
מתבקשות הצעות
להספקת במות של ערכת משרד ארוחה בקופסא
פרטים במשרדי החברה טלפון: 260211
הצעות תתקבלנה עד 15.4.87
אין השמטה מתחייבת לקבל הצעה כלשהי

חברה להשקעות של בנק הפועלים בע"מ
מודיעה
כי הדו"ח הכספי של החברה ליום 31.12.86 והדו"ח הכספי המאוחד של החברה והחברות הבנות שלה לתאריך האמור, עומדים לעיון הציבור החל מהיום במשרדי החברה, ברחוב יהודה הלוי 147 ת"א, במשרדי הבורסה לניירות ערך בת"א בע"מ ברחוב אחד־העם 54 ת"א ובמשרדי חברי הבורסה הנ"ל.
מועצת המנהלים

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
הבימה – דיזנגוף 17 – 288465
למד – בראלי 18, תכנית ל' – 423869
ירושלים
מרפאת רוממה המ"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
סופרפארם – שפירא 43 – 909030
בני־ברק – רמת־גן
פרינץ – ר' עקיבא 162 בני־ברק – 796324
קופת חולים כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים
מוזר – חביבה רייך 20 בת־ים – 583360
רעננה – כפר־סבא – הוד השרון
שואף – אחוזה 78, רעננה

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא – 03-284649
בימים א' – ה' מ־21.00 עד 23.00
בימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה
הנמל 26 קומה ב' 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת ומוצאי חגים מ־20.00 עד 23.00

ער"ן – עזרה ראשונה נפשית

תל־אביב
קו למבוגרים 03-261111
קו לילדים ונוער 03-261113
בירושלים 02-227171
בחיפה 04-672222/3

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

מוקד מידע טלפוני

של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות העובדות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל אביב
בימים א' – עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' ובערב חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

רכוש ספר מספרית דבר

מינהל מקרקעי ישראל
מינהל מקרקעי ישראל מחוז ירושלים | עיריית אשדוד | החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ
„בנה ביתך" באשדוד רובע ט"ו
מינהל מקרקעי ישראל בשיתוף עם העירייה והחברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ מציעים 100 מגרשים בהתאם לפירוט להלן:
א. 86 מגרשים לבנית 86 יח"ד חד־משפחתיות.
ב. 14 מגרשים דו־משפחתיים לבנית 28 יח"ד דו־משפחתיות בקיר משותף.
ההרשמה להגרלה תתקיים במשרדי החברה העירונית לפיתוח אשדוד בע"מ, נתה"ב השור 15 אשדוד בימים א'–ה' בין השעות 08.00–16.00 (בחוה"מ פסח בין השעות 08.00–12.00).
ההרשמה תחל ביום שני 6.4.87 בשעה 8.00 ותסתיים ביום חמישי 30.4.87 שעה 12.00. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי החברה העירונית לפיתוח אשדוד, בכתובת הנ"ל.

מנת דם חיים לאדם
זכרו! תרומת דם אחת מקנה ביטוח דם שנתי למשפחתך ולך.

לפני 60 שנה

אוקראינים באמריקה ומשפט שוורצבורד

לונדון. כתוצאה של המו"מ שהתנהל בין עסקנים יהודים ובין מנהיגי אוקראינים באמריקה, החליטו אלה להשפיע על האוקראינים שלא ישתמשו במשפט שוורצבורד (הנאשם ברצח המנהיג האוקראיני פטלורה) לשם תעמולה אנטי־יהודית.

נסיון להבריא את הציונות הפולנית

לונדון. בוורשה נתקיימה פגישה של חברי הועד הפועל הציוני הנמצאים בפולין, בהשתתפותו של שמריה הלוי. הוחלט לארגן פעולת תעמולה גדולה כדי לאחד ולבצר את התנועה הציונית בפולין, ולהזמין לשם כך ציר מיוחד של העה"פ הציוני.

דם אחד לתושב ולגר

שלש שנים רצופות בדק רופא בגרמניה, פריץ שיף, את הדם היהודי ואחרי 1700 בדיקות כאלה העלה כי דם אחד ליהודים ולשאינם יהודים היושבים בארץ אחרת.

לפני 40 שנה

לא כמתגוננים אלא כמאשימים

„לא כמתגוננים אלא כמאשימים וקוראי תגר נופיע לפני ארגון האומות" – אמר אתמול יו"ר הנהלת הסוכנות ד. בן־גוריון, בישיבת המליאה של הועד הלאומי עם נציגי הרשויות המקומיות, בהרצאתו המקיפה על הפרשה המדינית. בן־גוריון הדגיש כי „גם עתה, בהגיע שאלת ארץ־ישראל לפורום בינלאומי, מוסיפים כוח הישוב וכוח ההעפלה להיות הגורמים המכריעים לגורל העם ולמפעל תחייתו. תחת שני אלה חותרות כנופיות הטרור הנפשעות, בנות הברית הנאמנות של זוממי חיסול הציונות. מלוא הכוח המאורגן של הישוב" – הזהיר בן־גוריון „יוטל, אם יהיה הכרח בכך, נגד פורקי־עול המרות הלאומית המכשילים את מאבקנו המדיני ומהלכים אימים על הרחוב היהודי."

פיינשטיין ואזולאי נידונו למיתה

מאיר פיינשטיין ודניאל אזולאי נידונו אתמול למיתה בבית הדין הצבאי בירושלים לאחר שנמצאו חייבים בשלש האשמות הקשורות בהתקפה על תחנת הרכבת ב־30 באוקטובר אשתקד.

לבשל בעזרת ארבעה חושים בלבד

ספר בישול בכתב ברייל ב„בית חינוך לעיוורים" בירושלים הוציאו לאור

עמית כהן חותך ירקות בהדרכתה של תמר חברוני, מורה לכלכלת בית

איציק לוי מוציא את המאפה שהכין מן התנור

מאת ניצה גורביץ'

ספר בישול בכתב ברייל הוא אחד הלהיטים החדשים שהומצאו ב„בית־חינוך לעיוורים" בירושלים. זהו הספר „ילדים מבשלים" של רות סירקיס שתורגם לכתב ברייל, ומתוכו בוחר הילד העיוור מתכון, פשוט או מורכב, ומכין אותו להנאתו בצורה עצמאית, זאת – לאחר שכבר למד בשיעורי כלכלת הבית בבית־הספר.

„בית־חינוך לעיוורים", בהנהלתו של חיים רשלבך, הוא מוסד ותיק בירושלים ושמו הולך לפניו. יש בו בית־ספר עם פנימיה, לילדים בני 16־6 והוא משמש גם כמרכז קהילתי לעיוורים בני כל הגילים, לרבות בוגרי המוסד.

במקום נמצאים גם ילדים, שלבד מהעיוורון סובלים מבעיות אחרות, כמו: סוכרת־נעורים, -אפילפסיה כתוצאה מגידולים במוח ועוד. יש במוסד גם ילדה שנולדה „וקנה".

בכיתת לימודי „כלכלת־הבית", מתקיימים שיעורים -לכל -ילדי המוסד. כאן הם לומדים לבשל, לאפות, להבחין בריחות, להשתמש בכלי הבישול והאפיה, ונהנים מהתוצאות הטעימות, שבמשך הזמן הם יכולים להשיג באופן עצמאי.

על המדפים בכיתה מסודרים כלים מיוחדים המתאימים לצרכי העיוורים: כוסות בנפחים שונים על־פי מידות בישול מדוייקות: חצי, רבע, שליש. כפות בגדלים שונים: כף גדולה, כפית, רבע כפית, ועד לדיוק המירבי. סכינים מיוחדים, שאפשר לחתוך בהם בביזון לרוחב. מכשיר שעוזר להפריד בין חלבון לחלמון – פעולה שגם אנשים רואים מתקשים בה. על צנצנות התבלינים מצויין שמו של כל תבלין בכתב ברייל הצוק על־דופן הכלי.

הילדים לומדים להשתמש בחוש הריח ולפתח אותו, כך שזיהוי התבלינים נעשה להם פשוט. לגבי טיגון־למשל, ההדרכה היא להבחין רק על־ידי חוש הריח בכל הדרגות: בצל שמוזהב, משחים, או במקרה ביש – נשרף. על תנור האפיה אין סימון מיוחד, אך הילדים לומדים לכוון את דרגות החום ולשנותן לפי מספר הסיבובים של הכפתור.

שיעורי כלכלת הבית מתחלקים לשני שלבים: השלב העיוני, הראשון, בו מסבירים לילדים את הצד התזונתי וצורת ההכנה, והשלב המעשי, השני: עריכת שולחן בירור, סידור וניקיון. כל אחד מהילדים עובר את כל השלבים הללו במשך חודש.

דורון חדד, בן 18, עיוור כתוצאה מסוכרת נעורים, מבשל ואופה להנאתו. את המתכונים קורא לנו דורון ומתרגם מכתב הברייל במהירות ובמיומנות. „אני בעיקר אוהב להכין כדורי שוקולד עם סוכרזית, צ'יפסים, ועוגות של אפיכל", אומר דורון. יותר מכל הוא אוהב להכין את מתכון הטחינה מתוך הספר. מתכון זה הוא פשוט מאוד וקל להכינו, אך דורון מתנדד יפה גם עם מתכון מסובך יותר, כמו „ביצים מחייכות", שכדי להכינן צריך לחתוך ירקות וזיתים וחומרי קישוט אחרים בעדינות וגם לשים אותם על הביצים הפרוסות בצורות עליזות. „גם כשאני בבית אני מבשל ואופה. כשספר המתכונים אינו נמצא לידי אני מבשל מהזכרון".

במקום להגעיל את הכלים לפסח

אפשר לקנות כלי חרסינה ופורצלן חדשים, במיגוון דגמים, לכל הטעמים ולפי יכולתם של בעלי הכיסים

הסל של מרתה

מאת מרתה מיילס

השוק המקומי, שגם בנסיבות הטובות ביותר איננו מתנהג בשפיות, נכנס להיסטריה בתקופה שבין פורים ופסח. חברות כימיקלים מנסות לשכנע אותנו שהמוצרים שלהן הם הטובים ביותר; יצרני מזון – ששלהם הטעימים ביותר, הזולים ביותר, או האמינים ביותר מבחינת הכשרות לפסח; יצרנים ויבואנים של כלי בית ומתנות מתחרים על תשומת הלב של הציבור ושל העיתונות. בערב אחד של מסיבות עיתונאים פגשתי סייקון מדאלאס, מעצב איטלקי של כלי אוכל, וברון אמיתי מלוקסמבורג – את כולם, פה, בשם קידום המוצר.

חוץ מחומרי הניקוי, הלהיט הבוער של העונה הם כלי אוכל. בכל שיש יותר כלים חדשים במטבח הכשר, כן צריך פחות לטרוח ולשלוף את הכלים המאוחסנים. שני זרמים עיקריים שולטים השנה בעצוב כלי האוכל, שניהם מעוצבים בצורה אלגנטית ומנסים לפלס את דרכם ולכבוש את שמם במשק הבית הישראלי: האחד הוא "וילרוי אנד בוך", השני "סייטו". שניהם מיובאים ומעט יקרים, אך לא למעלה מהשגתו של המעמד הבינוני ומעלה.

היה לי "חור" בהשכלתי התרבותית. לא הכרתי את החרסינה המשובחת של "וילרוי אנד בוך", חברה הממוקמת בלוקסמבורג, ומוצריה שווי־ערך לרוזנטל וארזנברג הגרמניים, או לווג'ווד האנגלית. תחילת היבוא והשיווק בקנה מידה גדול לוותה בביקורו של הברון אנטואן דה־שורלמר, נצר לאחת ממשפחות מייסדי הפירמה ב־1748. היבואן הוא דקל מרמת גן. עד כה היה יבוא בלתי סדיר והתוצרת כונתה בפי הישראלים "בוש".

תקראו לי סנובית אם אתם רוצים, אך אני מעדיפה לראות את הכתובת "מתוצרת ממלכת לוקסמבורג" בציבה בתחתון של הצלחת. [illegible] „ארמניה" המופיעה בגב חלק גדול מהכלים הטובים הנמכרים בארץ, הנמצאות בשימוש חלק גדול ממשקי הבית המסודרות בישראל. בוודאי יש עוניין כמה ישראלים המעוניינים להימנע משימוש במוצרים מתוצרת גרמנית.

לכן הייתי מאוכזבת לגלות שמוצרי וילרוי־בוך היקרים ביותר נושאים תוויות של מפעל המשנה, היינריך בגרמניה. וילרוי־בוך מודים שזוהי החברה היחידה של כלי אוכל ביבשת המציעים „בונךצ'יינה", עשויה עם אחוז מועט של חומר המקנה עמידות וחוזקית־יתר נגד סדקים. "בונךצ'יינה" יותר פופולרית בבריטניה מאשר ביבשת, והמשובחים ביותר הם כלים מתוצרת ווג'ווד.

רוב הכלים של וילרוי־בוך מסומנים "היטרו־פורצלן", לסמן תכונות דומות לזכוכית של חוזק וחלקות. רוב הדגמים המיובאים ארצה מקורם בלוקסמבורג, ולא בגרמניה. אחד מסימני הקידמה הוא שהרבה מהדגמים מסומנים "עמידים למדיח כלים". זה אומר שהחברה נותנת אחריות לכל החיים שהציורים והצבעים לא יינזקו מהשימוש במדיח. הדגמים שאינם עמידים עלולים לאבד את הברק של פס הזהב או של צבעים מבריקים אחרים אם ישטפו במדיח, כך הסביר לי הברון דה־שורלמר.

חברה זו איננה היחידה המציעה כיום כלים עמידים לשימוש במדיח או למיקרו־גל. רוב כלי הפורצלן טובים לשימוש במיקרוגל – אך עדיף לברר זאת מראש בכל קניה. הקטלוג של החברה מספק מידע זה במידה וזה אינו מסומן על גב הכלי. ישנם כלי פורצלן העמידים גם לשימוש בתנור רגיל. אלו הם, בעיקר, כלי הגשה לשולחן, ושוב: חיוני לבדוק כל כלי לגופו.

רוב הכלים מתוצרת וילרוי־בוך מעוטרים בדוגמאות מסורתיות כמו פרחים עדינים על רקע לבן. אך ישנן כמה דוגמאות המפתיעות במודרניות שבהן, כולל דגם מקסיקני, ואחד המבוסס על ליטוגרפיה (שניהם אינם עמידים למדיח). דגם מאד פופולרי, עמיד למדיח, נקרא "נאיף" ונראה כמו סצינות צרפתיות פרובינציאליות כמו שצויירו בידי סבתא מוזס, למרות שהאמן הוא צרפתי בן זמננו.

חברת היבואנים דקל טוענת שמחיר מערכת לקפה או לאוכל מתוצרת וילרוי־בוך, זול משמעותית ממערכות דומות תוצרת רוזנטל או ארזברג, ולפעמים גם מתוצרת "נעמן". השוואת מחירי כלים היא קצת מסובכת כיון שכמה מן החנויות מוכרות -את הכלים כמערכות שלמות, ואחרות מוכרות בתפזורת, הלקוח מרכיב את המערכת לפי צרכיו.

למטרות המאמר הזה, אשתית את כל ההשוואות על מערכת של חמישה חלקים לשישה אנשים. כלומר, צלחת למנה ראשונה, צלחת מרק, צלחת למנה עיקרית, ספל וצלחת לקפה או תה, סך הכל 30 חלקים. זה המינימום הדרוש – ומומלץ לרכוש מערכת ל־12, לצרכי אירוח. כלי הגשה יהיו כמובן בנוסף. מצד שני, ישנן משפחות המסתדרות בלי מערכת הקפה, במיוחד אם הן אינן נוהגות להגיש קפה או תה לאחר הארוחה. במקרה זה, רכישת מערכת נפרדת תהיה הגיונית יותר.

יבואני וילרוי־בוך אומרים שמערכת כמו זו שתיארתי קודם צריכה לעלות בין 200 ל־300 ש"ח לדגמי הפורצלן, ו־400 או יותר ל"בונךצ'יינה". אפשר להשיגם בתפזורת, ולרוב הדגמים יש אחריות להישארות בשוק לפחות עד 1995, למקרה שיש צורך בהשלמות. הכלים נמצאים בחנויות היוקרה ובחנויות המתנות, אך לא ברשתות השיווק. אפשר להשיג את היבואן בטלפון: 03-7510450 (רמת־גן).

„אינטרמצו" – ולא שוקולד

למען בעלי הטעם האלגנטי הלא־מסורתי, הציגו לאחרונה חנויות "טולמנס" בתל אביב, ירושלים וחיפה – תוצרת חדשה ומיוחדת של כלי אוכל. הכלים הם תוצאה של ת ל ת ־ פ ר ו ד ו ק צ י ה איטלקית־אמריקאית־יפנית, והשם הוא "סייטו". הפורצלן מאיכות טובה מאד, רובם בצבעים בהירים ובדוגמאות מודרניות. המחיר למערכת של חמישה חלקים לשישה איש נע בין 300 ל־350 ש"ח. [illegible] הוא למערכת לבנה. הצבעונית מתחילה ב־400 ש"ח)

החברה היא אמריקנית, מקום הייצור בגרמניה, והמעצב הוא איטלקי, אמיליו ברגאמין. העיצובים שלו נחשבים כפריצת דרך במודרניות, ואחת המערכות שלו – "אינטרמצו" (חצי שחור, חצי לבן, מופרד באמצע הצלחת) מוצגת קבע כמוזיאון לאמנות מודרנית בניו־יורק.

סייטו היה שמה של המלכה האתיופית, סבתו של הקיסר היילה סילאסי, אשר היתה ידועה לשמצה בדרישותיה למתנות יקרות־ערך מאירופה. היום, נמכרים מוצרי סייטו ברוב חנויות היוקרה בארה"ב – ופאריז. המחירים בארץ גבוהים רק בעשרה אחוזים מאלו שבארה"ב ובפאריז, כיון שהמכס המוטל על יבוא פורצלן הוא נמוך יחסית.

סייטו טוענת לייחודיות בהשגת צבע "אדום אמיתי" בכלי אוכל מפורצלן. יש, כידוע, כמה ציפויים מבהיקים, במיוחד הבהירים, שיש בהם עופרת או קדמיום, העלולים להיות רעילים בבואם במגע עם סוגים מסויימים של מזון. הובטח לי על ידי דובר החברה ש"סייטו" עונה לדרישות התקן המחמירות בעניין זה, הן בארה"ב, והן בישראל.

כל החלקים של סייטו נמכרים בתפזורת, במטרה לערבם יחד ולהתאים דוגמאות וצבעים שונים – בשילוב כלי בית קיימים. יש להם תריסר צבעי יסוד, מבוססים על אלו הנמצאים בכלים עתיקים מתקופת שושלת מינג הסינית.

התוצאות הדרמטיות ביותר בשילוב הכלים מושגות על ידי שימוש בצלחות הגדולות – "צלחות שירות" – 31 ס"מ, המשמשות בעיקר לקישוט, וכבסיס להצגת צלחות האוכל וחלקים נוספים. בארוחה רישמית, נאמר לנו, השולחן נערך בתחילה עם צלחות השירות, אשר נשארות במשך הגשת המנה הראשונה והמרק, מסולקות בעת הגשת המנה העיקרית, ומופיעות שוב תחת המנה האחרונה. רכישת צלחות השירות מעלה בצורה משמעותית את מחיר המערכת והן גדולות מדי מכדי להתאים לרוב מדיחי הכלים. (כל כלי סייטו עמידים לשימוש במדיח ובמיקרו־גל, חוץ מהדגם הדרמטי ביותר, שחור עם פס זהב, הנקרא "סאן־מרקו"). המזון ומשחררות את היד השניה להחזקת כוס שתיה.

הצבע הנמכר ביותר בארה"ב, בכלי סייטו, הוא שחור חלק, מפני שהוא כה יוצא־דופן. דוגמה פופולרית נוספת היא ציור של עיגת ברווזים שוחים משני צידי הצלחת. כאשר צלחת כזו מונחת על תחתית הגשה (פלייסמט) מבהיקות, מתקבל הרושם של ברווזים שוחים במים.

חנות טולמנס, בה ניתן להשיג את הכלים, נמצאת בכיכר המדינה מס. 72 בתל אביב, ברח' הסורג 2, ירושלים, ובסניף החדש של טולמנס בחיפה, רח' מוריה 12.

עלי ורד

כיון שנהוג בארץ להשוות את כלי הפורצלן המיובאים לרוזנטל, ערכתי ביקור בחברה המייבאת, הנקראת "טייבלטופ קולקשן" („אוסף כיסויי שולחן"). חדר התצוגה הראשי שלה נמצא בכיכר המדינה 22 בתל אביב, כמעט מול טולמנס, שבה נמכרים מוצרי סייטו, ו"דניש פלוס", המוכרת חרסינת ארזברג. החברה המשפחתית מנוהלת על ידי יהונתן לוי, היא היבואנית הרישמית לציבור הרחב. החברה אינה מוצאת בארץ התנגדות למוצרים מתוצרת גרמנית, יכול להיות שהמתנגדים אינם מבקרים בחנויות רוזנטל. מלבד בחדר התצוגה המרכזי, נמצאת חרסינת רוזנטל למכירה בחנויות יוקרה לכלי בית וברשת שיווק בשם "דומסטיק".

לתוצרת רוזנטל שלושה קווים מרכזיים עם מחירים שונים. הזול ה"צעיר" ביותר נקרא "תומס". 30 חלקים, בצבע לבן עם שולי זהב פשוטים, נמכר במחיר של בערך 300 ש"ח. כל המוצרים בסידרה זו עמידים להדחה במכונה ולשימוש במיקרוגל. בדגמים היותר יקרים, צריך לבדוק בקטלוג לגבי כל פריט בנפרד.

נאמר לי על ידי היבואן, שניתן להשיג בארץ כ־50 דגמים של רוזנטל, אך ניתן להזמין כל אחד מ־500 הדגמים בהזמנה מיוחדת לפי קטלוג. זמן ההספקה הוא חודשיים שלושה.

מערכת „ריביירה" של וילרוי־בוך

הקו השני של רוזנטל הוא "הוורד הקלאסי" (קלאסיק רוז), הוא כולל את־כל הדגמים הקלאסיים מלפני מלחמת העולם הראשונה: דוגמא – מוצעת לקו זה תגיע למחיר של 600 ל־30 חלקים, בלי כלי הגשה. נמסר לי על ידי היבואן שמערכת בצבע כחול עם קישוט זהב הורה השנה לאופנה בארץ.

חנויות כלי הבית מוכרות בדרך כלל את תוצרת רוזנטל במערכות שלמות. אפשר להשיג את הכלים בתפזורת בסוכנות הראשית בכיכר המדינה, או ברשת חנויות דומסטיק.

הקטגוריה היקרה ביותר ברוזנטל היא ה"סטודיו־ליינייה" (קו סטודיו). היא נמכרת בארץ רק באולם התצוגה המרכזי בכיכר המדינה ובחנות הפטורה ממכס במלון הילטון. מחירה של מערכת לשישה אנשים מתחיל ב־700 ש"ח, ועולה כמעט בלי הגבלה. לדוגמא, המערכת היקרה ביותר בארץ תגיע ל־4600 ש"ח ל־56 חלקים, ל־12 אנשים, כולל כלי הגשה.

תוצרת הארץ

כדי שיהיו ברשותך כלי חרסינה מאיכות טובה, אין צורך לקנות מוצרים מיובאים. מפעל נעמן, מתשלובת כור, מייצר כלי אוכל מפורצלן ואילו מפעל־האת, לפיד, מייצר כלים מקרמיקה שהם טובים לשימוש בתנור. נעמן אינו מגיע ברמתו לתוצרת האירופית המשובחת ולכן גם מחירו בהתאם. ההסתייגות שלי לגבי תוצרת נעמן ולפיד אינה נעוצה באיכותה שהיא בהחלט מתקבלת על הדעת, אלא במבחר המוגבל של הדגמים שמובן מסיבת השוק המוגבל.

כיון שלפיד ונעמן הן חברות מקומיות, קיימת אפשרות לקנות את תוצרתן במחירים מוזלים בחנויות החברה, כמו גם ברשתות השיווק, המציעות אותה במחירים מוזלים מיוחדים לכבוד החג. יתרון נוסף, לצרכן המבקש לרכוש כלים במיוחד לכבוד החג, היא היכולת לקנות תוצרת סוג ב' במחיר זול מאד בחנויות סיטונאות ברחבי הארץ.

ביפו, לדוגמא, ברחוב אילת מס' 6 (המשכה של דרך יפו־תל אביב במורד רח' אלנבי), ישנן שתי חנויות צמודות לכלי נעמן ולפיד – אחת לסוג א', השניה לסוג ב'. בנימול יכולים למצוא את הדגם הנראה בעיניהם ולהרכיב מערכת של 18 חלקים בפחות מ־50 ש"ח, עם פגמים קלים ביותר. מערכות אחרות, שלמות, מוצעות למכירה במחירים של לפני־חג. חנויות אלו נמצאות מול בית החרושת לפיד, ברח' אילת 11, מקום בו אפשר לסייר בפס הייצור בכל בוקר של אחד מימי השבוע, על ידי תיאום מראש בטלפון 652765. במספר הטלפון הזה ניתן גם להשיג את כתובות חנויות לפיד ברחבי הארץ. רשת חנויות "קלאס", השייכת גם היא לקונצרן כור, מציעה מבחר טוב של מוצרי לפיד־נעמן.

המשביר לצרכן הודיע לי שהצעות של לפני החג כוללות מערכות של 18 חלקים, במחיר מועט של 22.90 ש"ח – אך איני יודעת מאיזו תוצרת.

מקומן „על המפה"

הכדורסלניות הישראליות יוצאות למאבק על מעמד כדורסל הנשים: לפני בשנה הקימו עמותה בשם ל.ב.ן לקידום כדורסל נשים. הן טוענות לאפליה וקיפוח ולחוסר תשומת לב למשחק כדורסל נשים בארץ. „הקרן החדשה לישראל" מספקת תמיכה. השבוע משחק הגמר, האם תושג המטרה?

מאת נעה גל

לאה מלמד יו"ר העמותה החדשה, היתה בעבר שחקנית בקבוצת הפועל תל אביב. את לימודי השיקום של נכים דרך פעילות ספורטיבית עשתה באוניברסיטת „קמפבל" בפילדלפיה הם שם שיחקה בנבחרת האוניברסיטה. היא מפרטת את בעיותיהן של הנשים הכדורסלניות בענף, שלדבריה נמצא בתהליכי דעיכה:

[illegible] משחקי הגברים, למשל, עוד לפני שריקת הסיום למשחק הנשים, עולים הגברים על המגרש, מכדררים ומתחממים לקראת משחקם. עד כדי כך רב הזלזול.

„למשחק נשים שולחים שופטים ברמה שאינה מתאימה למשחקי ליגה לאומית. שופט מעדיף לשפוט במשחקי גברים, מטעמי יוקרה, מה שמוריד את רמת השיפוט במשחקי הנשים. העיתונות מפרסמת את משחקי הגברים ואין כמעט כיסוי למשחקי הנשים. מאמנים עובדים עם קבוצות נשים רק בלית־ברירה, כשאינם זוכים לאמן קבוצות גברים".

אולם הקש ששבר את גב הגמל, לפי דבריה של לאה, היה על רקע סירובה של נבחרת הנשים לשחק באולם צרדי במשחקי המכביה. איגוד הכדורסל ביטל את השתתפות הנבחרת בטורניר קדם־אליפות אירופה. כיון שאירועים בין־לאומיים מתקיימים רק פעמים ספורות בשנה ראו הבנות בביטול השתתפותן משום עוול חמור במיוחד.

הבנות החליטו להתארגן ולנהל מאבק לתיקון העיוותים המתמשכים. [illegible] שריקתי נבחרת שלמה, ללא דין משמעתי. טענו כי האיגוד היה צריך להעניש את בנות הקבוצה שסירבה לשחק ולא את הנבחרת כולה. במסגרת הנסיון לשנות את דעת ראשי איגוד הכדורסל ניסו גם להיפגש עם נציגי האיגוד ונתקלו בסירוב. ואז פנו לבית המשפט באמצעות עו"ד יוסי גייד. עניינן עדיין מתברר שם.

העמותה החליטה שיש להרחיב את תשתית כדורסל הנשים ונקטה כמה צעדים מעשיים: לגייס כספים, לפתוח חוגים לכדורסל ועוד. במסגרת זו נפתחו כבר בשלושה בתי ספר ברמת השרון חוגים כאלה ובתכנון חוגים נוספים ברחבי הארץ.

את משאביה הכספיים משיגה העמותה בעיקר מ„הקרן החדשה לישראל". הקרן היא גוף התומך במסגרות ישראליות הפועלות לשיפור פני החברה בארץ.

בעמותת ל.ב.ן. רואה הקרן אמצעי לשיפור מעמד האשה הישראלית, ועל־פי קריטריון זה היא נאותה לתמוך בה.

„נכון שלא עשינו הרבה עד היום בנושא כדורסל נשים", מודה לאה, [illegible] של משחקי נשים באליפות לוס־אנג'לס, למשל, [illegible] לרשות הטלוויזיה ולזכות בשעות שידור שיקדמו את עניננו. אנחנו מבקשות סקירות משחקי ליגות נרחבת יותר בעיתונות". לשאלה האם לא תלוי הדבר גם ברמת המשחק וביכולתן המקצועית של הבנות, עונה מלמד כי זהו כדור שלג.

„אם הרמה נמוכה, זה אומר שצריך לשבת ולחשוב מה עושים כדי לשפר, לא לגרום לנו לחדול מפעילות. צריך לעודד גוף כשלנו. אין לנו יומרות פוליטיות או אחרות, העניין שלנו הוא מקצועי בלבד ואנחנו מקוות לשינוי בגישה".

מאת אבי טנא

גידול ילדים
לאחות הגדולה

101 דברים שאפשר לעשות עם תינוק / מאת יאן אורמרוד / תרגמה מאנגלית אתי תמרי / מודן / בלי מספרי עמודים

מי יעשה את הדברים הללו עם התינוק? בראש ובראשונה האח או האחות הגדולים ממנו במקצת, שאולי אחז בהם זעם־מה על הופעתו של היצור החדש. הם יוכלו לעיין בספר הזה, שעיקרו ציורים צבעוניים ולראות שיש בכוחם לעזור בכביסה וברחצה, בטיול ובטיפול ובכל מיני שעשועים – עד בוא הרגע הגדול, כשהוא נרדם ואפשר להשתלט על שני ההורים בצורה בלעדית, מנוקזת.

בריאות
נעלים ומרחצאות

מדריך למחלות מיפרקים/ מאת אברהם וגנברגר/ כנה/ 116 ע'

[illegible] במחבר, [illegible] הרימטולוגית וראש החטיבה הפנימית במרכז הרפואי בילינסון: „מעבודתי הממושכת עם חולים בסוגים שונים של מחלות מיפרקים התברר לי, כי קיים הצורך בספר ...בשפה העברית, שישים דגש בבעיות המציקות לחולים. לדוגמה, חולים רבים שואלים, היכן ניתן לרכוש ציוד הדרוש לתפקוד היום־יומי ...מי הוא המתקין נעלים מיוחדות ובאיזה מקום אפשר לקבל טיפול והדרכה פיסיותרפיים, או בריפוי בעיסוק... נוסף לכך קיימת אי־בהירות בנוגע לאפשרויות הטיפול במרחצאות מרפא... בספר זה יושם גם דגש מיוחד בהתעמלות מתאימה ובהתנהגות יום־יומית של החולה במחלת מיפרקים". ואם לא די בכל אלה, הנה לנו גם שלושה נספחים: על אגודות למלחמה במחלות רומטיות, שאלות של חולים ותשובות עליהן ומילון מונחים ומושגים.

ספרי עזר
איך לנקות

איך לנקות הכל/ מאת אלמה מוד/ תרגמה מאנגלית אביבה אגמון/מודן/ 240 ע'

אוסף של 1,000 עצות בערך בכל הנוגע לניקוי ולהסרת כתמים. לידתו בדאגה לעקרת־הבית האמריקאית. לכן מופיעים בחלקו הראשון מדריכים לנושאים מיוחדים שהותאמו לתנאי השוק הישראלי. חלקו השני, ועיקרו, הוא לקסיקון אלף־ביתי לסוגי לכלוך ולחומרים ולכלים טעוני־ניקוי. חלקו השלישי מוקדש להסרת כתמים מעל אריגים. כן יש בו אינדקס אלף־ביתי מיוחד שחובר לצרכי [illegible] כזכיר שהספר הזה מלמד איך להסיר [illegible] קוביית קרח.

גידול ילדים
קצה גבול היכולת

בנן הילדים כבר מאוחר מדי / מאת מסרו איבוקה /מודן / תרגמה מאנגלית יעל לוין / מודן / 141 ע'

מדוע מאוחר מדי? משום שלדעת המחבר „גם מוצרט וגם מיל לא נולדו גאונים" אלא „הוכשרו בקפידה על־ידי אבות בעלי תודעה כדירה לחינוך בניהם... לכל אחד מהם הוענקו משחר ילדותו, החינוך והסביבה הדרושים למיצוי כשרונו עד קצה גבול היכולת". מכאן ברור שהמחבר מציע לעשות בדיוק כדבר הזה גם לילדים אחרים. בין ההצעות המעשיות שמצאנו בדפדוף ראשון: אין לשקר לפעוט בנושא המין בגלל גילו, רצוי לחשוף את הפעוט לתשדירי פרסומת בטלוויזיה, לימוד הנגינה בכינור מסייע לפיתוח מנהיגות אצל הפעוט, אימון גופני מדרבן את התפתחות הכושר השכלי. המחבר, כמסתבר משמו, הוא יפאני. בין שאר מעלליו הוא אחד ממייסדי חברת „סוני" ומנהל בפועל של האגודה להתפתחות מוקדמת בטוקיו.

דוחות ולקחים

ילקוט פורים (ב')/ ערכו אריה בר־גוריון ואהרון חפץ/ בית התנועה הקיבוצית/ 302 ע'

חלקו השני של ילקוט פורים מוכתר בתואר „שימושי ומיועד „לפעילי תרבות, לצוותי פורים, לארכיוני קיבוצים". ראשיתו בהודעה שחג הפורים הוא צורך חיוני ביותר לתנועה הקיבוצית שתבריח [illegible] השלטון [illegible] מסיר הלחץ האישי והחברתי". אמנם כן הוא שולחן ערוך לתנועות פורים המלמד איך מארגנים (מחומרי איפור עד מזנון ופרסומת) ובעקבותיו שורה ארוכה של תוויות, תיאורים ולקחים ממאות נשפי פורים שנערכו בקיבוצי הארץ הזאת, בין אלה, למשל, „העיירה שלנו" של בית־השיטה, „קרקס הפלאים בא לקיבוץ" (ושמו אפק), ו„חג משותף עם מושב העולים" (שנערך בברעם). עוד בילקוט תגובות, סיכומים ולקחים, על מחסני תחפושות ועל עלונים מחופשים, על מוסיקה, פזמונים ומשלוחי־מנות ועל מקרא מגילה. אחרית דבר, הבטחה לעוד ילקוט.

מראה סולידי ושלם

מאת ורדה צימרמן

מירי שפיר לעצמה עכשיו. במשך שנים עיצבה קולקציות ל„כלבו שלום", ל„ביתך" ול„פולגת". עכשיו בית עסק עצמאי (יחד עם יהודית ארנון) בתל־אביב. חנות ומתפרה תחת קורת גג אחת. קולקציה ראשונה, לאביב ולקיץ – מוכנה. הקו המנחה: לבוש בסגנון סולידי ושלם (כולל נעלים מאריג הבגד ותכשיטים מותאמים במיוחד).

מירי שפיר מנבאה לנו קיץ חם מאוד ועל כן, שמלות עם כתפיות צרות לרוב. כאשר יהיה קריר יותר, אפשר להוסיף להן מקטורנים תואמים (רובם ללא צווארון). לשעות היום – צבעים פאסטליים במשחקי משבצות ופסים מאריגי כותנה, פישתן וויסקוזה. הרבה מאוד חולצות מחוץ, חצאיות קלוש ומיני. וולאנים וג'ינס־כותנה יפהפה באפור עם תיפורי שחור־אדום־לבן. הכל בקווים המדגישים את המותנים. את סגנון הספארי מייעדת שפיר לשעות אחר־הצהרים דווקא: מכותנה מבהיקה בשחור וחאקי וכותנה בציורי יד (גבי צור), כיפתור־לחצניות לכל אורך הבגד וכיסים גדולים. עוד לשעות הערב המוקדמות: פיקה לבן, פשתן עם סיום רקמה מחוררת ובן חולצות ושמלות משי. ולערב – משי ומשי טבעי. כותנה משולבת בפשתן, תחרה ורקמות. למערכות הערב – רקמות חרוזים ופאייטים עדינים (רקמה המופיעה גם בנעלים...) ואבזמי מקטורנים שהם כתכשיטים בפני עצמם.

לבית האופנה החדש גם מחלקה לבגדי כלה. והמחירים: לשמלות בקר בין 150 ל־220 ש"ח; לבגדי לשעות אחה"צ מעלה את המחיר עד 600 ש"ח. ולשמלות הערב יש רק מחיר מינימום – 450 ש"ח, השאר תלוי באריג, ברקמה וכד'.

זוג תרנגולי יין לשמח לבב אנוש

מה עושה אדם שעומד בראש חברת יבוא ליבוא יינות, מביא לארץ את ה„בוסקה", זוכה להצלחה מסחרית ואוכל אותה ברגע שהממשלה, מסיבות השמורות עמה ועם המקורבים לה, אוסרת על יבוא הבוסקה? מה אדם כזה עושה?

הוא הולך (וזה הכל אמת), מתקשר עם מר בוסקה בכבודו ובעצמו ובעזרתו, כלומר בעזרת מומחה לייצור יין שהוא מעמיד לרשות הישראלי, הוא פותח קו ייצור של יין חדש משני סוגים: „תרנגול לבן" (סמיון) ותרנגול ירוק (פרנץ' קולמבאר) וכך, עם כעס על הממשלה מצד אחד ועם הגל של היין הלבן שהתחיל ברמת הגולן מן הצד השני הרוויחו גומעי היין והגבורקונטורים בישראל עוד יין כדי להתווכח עליו בערבי שישי ולהשוות אותו עם אלה שהיו לפניו ואלה שיבואו אחריו.

טעמתי מן היין ואני גם אהבתי אותו, ביחוד את הפרנץ' קולמבאר, אבל אני, כמו שאומרת אשתי, לא רק שאינני דוגמה אני אפילו דוגמה רעה.

אבל בקבוק חוזר בו. את היין מייצרים בחברון ובגלל כשרות חסידי בעלז המתנוססת על הבקבוקים נאסר על המומחה שהגיע מאיטליה אפילו להבנס ליקב ואחריותו על ייצור היין התבצעה בשלט רחוק.

אז מי שאוהב יין לבן בסגנון איטלקי עם אישור לשתותו לפי המסורת של עיירה בפולניה (שטעטעלע בעלז) שיקנה וישתה ויחג שמח וכשר שיהיה לו.

נ.ב. היין מבוקבק בבקבוקים מתוצרת איטליה, שצבעם כהה (במקום לאחסן במקום אפל) ועיצובם מיוחד. ובזמן הייצור הוכנס בו שמץ שבשמץ בו CO_2, דבר שאיננו מורגש, בצורה טעימה ומעוררת תיאבון.

המחיר: 15 ש"ח לבקבוק ומובן שהיין כשר לפסח.

אורי לוב

עוד פעם ניקוי

„כימגת" מיצרת כבר 22 שנה חומרי ניקוי, הדברה, ומוצרים כימקליים לתעשיה, אבל בפעם הראשונה היא נחשפת לציבור במסע פרסום למוצרים חדשים מתוצרתה.

ששה מוצרי נקוי נוזליים במכלים של ליטר: מרכך כביסה, ואקס לרצפות, שמפו שטיחים, נוזל לניקוי כלים, נוזל לניקוי כללי (חלונות, ארונות) שאפשר להשתמש בו גם לכביסה ביד, ונוזל לניקוי רצפות המתאים גם למשטחי פורמייקה. הנוזלים נתונים במכלי פלסטיק בעלי צבעים חריפים ובולטים, המעוררים אסוציאציה נכונה של חומר רעיל.

ארבעה תרסיסים לניקוי חלונות (כשהתנור חם או קר) להיטים ולאריגים מוכתמים בזפת, דיו או שומן, ובן ששה מטהרי אויר מוצקים בריחות עזים במיוחד כמו לימון, שולב, לוונדר.

כל המוצרים אינם חדשים בשוק הישראלי ומיוצרים גם על ידי חברות אחרות. מנכ"ל ניכר בחוברת „כימגת" שהשתדלה לרענן את מראה המיכלים והאריזות. מנכ"ל החברה, רפי פרידלנדר, אומר שגם בחומרים עצמם הוכנסו שיפורים בהתאם לנסיון מצטבר.

ובאשר למחירים: על פי טבלת מחירי היצרן, בהשוואה למחירי מוצרים דומים של חברות אחרות, ניכר המחיר הזול של מוצרי כימגת. מחיר נוזל כלים 3.09 ש"ח (לבקבוק של ליטר); חומר לניקוי רב־שימושי „קלירול" 2.95 ש"ח (בקבוק ליטר); תרסיס תנורים 3.10 ש"ח; שמפו שטיחים „קרפטן" 5.38 ש"ח.

לקראת חג הפסח מתקיים מבצע מכירות של החברה ברשתות השווק. אגב, בחנויות למוצרי נקיון זולים מוצרי כימגת ב־15 אחוז.

נעה גל

על הדשא

בעריכת ארנון מן

פואמה פדגוגית נוסח עין־חרוד

נערים "חריגים" שנקלטו בקיבוץ נוטלים חלק בקליטת עולים מאתיופיה

מאת יצחק מרידור

"יש לנו מסורת ארוכה של קליטת חברות נוער. תמיד היינו מה שנקרא 'קיבוץ מחנך'. היו שנים מועטות שבהן לא היו אצלנו חברות נוער, ואז היתה לחברים שלנו הרגשה שמשהו חסר. זה כבר חלק מהתדמית העצמית של כולנו".

כך מתאר צביקי שמעוני, המזכיר של עין־חרוד מאוחד, את המניע העיקרי להסכמת קיבוצו בקיץ שעבר לקלוט קבוצת נערים "חריגים", בני 16–17, קומץ קטן מתוך אלפים שכמותם, הנפלטים כל שנה ממסגרות חינוכיות פורמליות בארץ כולה, חלק מאותם מעטים שמטפלת בהם עמותת "מנוף", עליה עוד יסופר להלן.

"האמת היא", מספר צביקי, "שעל אף הרצון העז שלנו לקלוט חברות נוער היו לנו התלבטויות קשות, איך להתייחס להצעת 'מנוף': הם דרשו מאיתנו החלטה מהירה מאוד והיערכות לקליטה מיידית. הפניה הראשונה שלהם הגיעה אלינו במאי. 86 הנערים הגיעו כבר ביוני. מה שהיה לנו להציע להם למגורים היו צריפים אחדים, רעועים מאוד, הממוקמים רחוק ממרכז המשק, ששימשו בעבר את הנח"ל. החלטנו לעשות מעשה לא שגרתי: שיפצנו במהירות את הצריפים ושיכנו בהם את... בני משק, תלמידי י"ב, ואת נערי 'מנוף' שיכנו בדירות הבנים שהתפנו. רצינו שהנערים שאנו קולטים יגורו במרכז המשק, ממש בינינו, ולא 'רחוק מהעין ורחוק מהלב'. אחר־כך בחרנו גם צוות מטפלים טוב ומסור ויצאנו לדרך, עם הרבה חששות אך גם עם הרבה אמונה, ולא התאכזבנו: שני הצדדים שבעי רצון וההצלחה היא מעבר לכל מה שהעזנו לחלום".

נימוסים טובים, רצון לעבוד

שני המטפלים, סאלה ואזה, בעצמו בוגר חברת נוער, שהגיע לעין־חרוד לפני 37 שנים, ונעמי אגמון, מחנכת ומטפלת בעלת נסיון, שעבדה שנים בתק"ם וחזרה לא מזמן לקיבוצה, היו שותפים מלאים לחששות ולפחדים שקדמו להחלטת האסיפה הכללית של עין־חרוד לקלוט את החבר'ה מ"מנוף": "ידענו שמדובר בצעירים הבאים מבתים הרוסים, נערים שאמנם אין להם תיקים פליליים, אך לפני שהגיעו ל'מנוף' הם היו בטיפולם של עובדים סוציאליים וקציני ביקור סדיר (קב"סים). ידענו שהם באים אלינו עם יחס שלילי לכל מה שהתנועה הקיבוצית מסמלת. שאלנו את עצמנו: איך מטפלים בזה? אבל כל המשק החליט לקחת סיכון ולנסות. ידענו שמה שחסר לנערים אלה, יותר מכול, זה בית של ממש, אהבה, פתיחות של מבוגרים, נכונות לשמוע, להקשיב. את אלה יכולנו להציע – לא רק אנחנו, הצוות המטפל, אלא חברי עין־חרוד כולם", אומר סאלה.

"למען האמת, התכוננו שהחבר'ה יביאו איתם גניבות, סמים, התנהגות שהיא זרה לנו. זה לא קרה. ההיפך: היינו אפילו קצת נבוכים מהנימוסים הטובים שלהם, מרצונם לעבוד, להשתלב בענפים. בחרנו בקפידה רבה משפחות מאמצות. בחרנו דווקא משפחות צעירות יחסית ומשפחות שאין להן ילדים בגיל של נערי 'מנוף', והנערים נהפכו תוך זמן קצר לחלק מן המשפחות".

סאלה מדבר בהתפעלות רבה על חברויות שנוצרו בין נערי "מנוף" ובין בנות המשק: "החברים שלנו הם אנשים פתוחים מאוד. אין להם דעות קדומות וזה לא מפריע להם, שבתם יוצאת עם בחור שהגיע אלינו כ'נער חריג'. הם מקבלים אותו כמות שהוא".

נסיון מוצלח ראשון בקיבוץ

"מנוף" היא עמותה השואבת את תקציבה מקרן רוטשילד. בניהולה שותפים עליית הנוער, משרד העבודה והרווחה ומשרד החינוך. בראשה עומד פרופ' אדלר, מבית־הספר להורים באוניברסיטה העברית בירושלים. העמותה מטפלת מדי שנה ב־60 עד 70 בני נוער. "מנוף" מקיימת שני מסלולי טיפול: האחד לנוער אקדמי, השני לנוער בגילאים שלפני הגיוס לצה"ל, במטרה להביאו "בשלום" אל יום הגיוס ולהבטיח לו ככל האפשר בית חם גם בזמן השירות, אליו יוכל לבוא בחופשותיו.

אומר שמואל רובינשטיין, המדריך הצמוד מטעם עמותת "מנוף", המתגורר עתה דרך קבע בעין־חרוד–מאוחד יחד עם חניכיו: "העמותה פעילה מעל עשר שנים. האמת היא שעד עתה לא כל־כך הצלחנו בקשר שלנו עם התנועה הקיבוצית. ההצלחה השנה בעין־חרוד היא ממש מדהימה: נוצר כאן קשר אמיתי בין חברי הקיבוץ ובין נערי 'מנוף', קשר המתבטא ביחסים עם המשפחות המאמצות, בקליטה הטובה בענפים, ביחסים עם בני המקום. הלוואי שהמודל של עין־חרוד יחזור על עצמו גם בקיבוצים אחרים".

נזכר המדריך סאלה: "אחת השאלות הראשונות ששאלו בני 'מנוף', עוד בפגישה הראשונה איתנו, היתה: 'האם יש פה גם בני עדות המזרח?' – 'יש', עניתי, 'אני למשל, וכמוני יש עוד רבים מאוד בעין־חרוד'... כמעט כל בני החבורה היו משוכנעים, שכל חברי הקיבוץ הם אשכנזים, מתנשאים, נצלנים, כאלה שרוצים לנצל את כוח העבודה שלהם, כאלה שאי־אפשר לדבר איתם".

האסיפה בעין־חרוד החליטה בזמנו לקלוט את חברת הנוער של "מנוף" למשך שנה אחת, עד התגייסותם לצה"ל. עכשיו, לאור ההצלחה, סוכם עם צה"ל על תאריך גיוס משותף לכולם, יחד עם בני גילם מקרב בני הקיבוץ. עתה דנה האסיפה באינטנסיביות רבה בהגדרת הסטטוס שלהם בתקופת השירות.

תעודת הוקרה מן השר

אומר אילן כהן, נער בן 18, יליד עירק: "אני ניסיתי הרבה בחיי הקצרים: הלכתי לישיבה, יצאתי לעבודה ולמדתי מקצוע. הקב"ס שלי הוא שהציע לי ללכת ל'מנוף'. שמונה חודשים הייתי בפנימיה שלהם בראש־הנקרה ושם החזיקו אותנו קצר. החזקתי שם מעמד רק בגלל זה שכל־כך רציתי להגיע לקיבוץ. רציתי לנסות עוד דרך. האמת: הופתעתי. לא חששתי לא מהנוער שלהם ולא מהמבוגרים. אני יוצר מהר קשר עם בני־אדם. אבל לא ידעתי שיש להם כזה מוסר עבודה. התקבלתי יפה. הם אנשים פתוחים ונותנים לי יחס חם. אני רוצה להישאר במשק גם בתקופת השירות בצבא ואולי גם אחר־כך, מי יודע?"

גם ירון גוב, יליד פרדס־חנה, שוקל את האפשרות לקשור את עתידו עם עין־חרוד: "תראה", הוא אומר, "הם באמת קיבלו אותי יפה. אני מרגיש טוב בנגריה, שם אני עובד, נותנים לי להיות עצמאי, להרגיש אחריות, וזה חשוב לי. גם המשפחה המאמצת שלי קיבלה אותי מצוין".

בתום השיחה שלי עם שני הנערים, רץ אחד מהם לחדר שלו. כשחזר הראה לי בגאווה רבה תעודת הוקרה, ששר הקליטה יעקב צור העניק לחבר'ה "מנוף" שבעין־חרוד, "על תרומתם בקליטת העליה", נאמר באותה תעודה.

"זה סיפור ששווה כתבה נפרדת", אומר לי בהתרגשות רבה סאלה המדריך: "החבר'ה החליטו שהם אינם רוצים רק להיות נקלטים, רק לקבל: הם נוסעים בקביעות, בזמנם הפנוי אחרי יום העבודה, לעפולה כדי לסייע שם כמיטב יכולתם בקליטת עולים מאתיופיה".

חלק מנערי חבורת "מנוף" עם מדריכים. במרכז (עם זקן): שמואל רובינשטיין

מורנו

השעה היתה כבר 1.30. יום קיץ לוהט, יום קשה, מאותם ימים לא־מוצלחים. בבוקר השעון לא מצלצל, אחר־כך נשבר היצול בטורקטור, ועכשיו, כשסוף־סוף גמרנו להעביר את הקווים וביקשנו קצת לנוח, התפרץ לו סילון מים אדיר מן השיבר הראשי ואילץ אותנו לעבודה מייגעת נוספת.

יו"ד אחז בחולצתו ומחה בה את זיעת הפנים. "בוא נעזוב את זה למורנו" אמר. אנחנו נעלה לאכול.

"מה למורנו?" שאלתי.

"עזוב, נשבר לי, נביא הנה את מורנו והוא כבר יחפור", אמר יו"ד תוך שהוא משליך את סנדליו המבוצצים לאחורי הגיפ.

לרגע השתוממתי במקומי. זכרתי כי מורנו מרסס בחלקות הדרומיות. לכן תהיתי, כיצד יגיע הנה, מהלך של שעה נסיעה, רק כדי לחפור. "בוא, בוא, אל תחלום", זירז אותי יו"ד, חבל על הזמן, אחר־כך אין עם מי לדבר בחדר־האוכל".

מאוחר יותר, בגיפ המקרטע, שאלתי את יו"ד בחצי תמימות: "מורנו לא צריך לאכול?" "עזוב אותי ממנו", השיב נרגז, מצידי שיאכל בוץ. מה יש? אנחנו לא משלמים לו? שיעבוד!"

מקץ חצי שעה של נסיעה מעצבנת נראה כבר נד הריסוס, עוד דקה ואנחנו נעצרים ליד מורנו.

"תעזוב את הכל ותעלה על הגיפ", פקד יו"ד בסמכותיות. "לאן זה?" – שאל מורנו. "יאלה, יאלה "מספיק עם הקושיות. תעלה וזהו" – הפגין יו"ד את חוסר סבלנותו. "עוד לא אכלתי ארוחת־בוקר", ניסה מורנו להפחית מעט מן החפזון. "שמחת זקנתי", ענה לו יו"ד, "תעלה, תעלה".

בדרך חזרה אל ה"פינצ'ר" סיפר מורנו על הבן שלו. לפני חודשיים הכיר בחורה, מהשכונה, עכשיו הוא בא אליו ומבקש להתחתן. "מאיפה אני אקח כסף לחתונה, ועוד באולם?" – השיב מורנו לבנו התובעני. "מהקיבוץ, מהקיבוצניקים שלך, שילמו לך, תגנוב מהם, מה איכפת לי, אני רוצה חתונה!" אמר ועוד הוסיף: "עד שתהיה חתונה, אתה יכול לחפש אותי" – ונעלם.

עכשיו מורנו מספר את הסיפור, מצפה אולי לישועה. אולי יו"ד יטפח לו על השכם ויאמר: "מורנו, אין בעיות, אני אדבר עם הגזבר". אבל ליו"ד יש משהו אחר לומר. "עוד רגע אנחנו מגיעים אל השיבר. אתה לוקח טוריה וקלשון וחופר. אנחנו עולים לאכול צהריים. כשנחזור, אני רוצה להתחיל להשקות".

הגיפ נעצר, מורנו ירד, ואנחנו המשכנו לארוחת הצהריים. מרחוק, כשהפניתי את ראשי, ראיתי את מורנו יורק לאדמה. היתה זו הדרך היחידה שיכול היה באותו רגע להביע מחאה.

★

לא ראיתי את מורנו שנתיים. אתמול, כשניגשתי לסדר משהו בהנהלת חשבונות, ישב מורנו בכניסה, מגולח למשעי, לבוש חליפה. זו הפעם הראשונה שראיתי אותו ללא בגדי העבודה המוכתמים שלו.

"איפה אתה?" – שאלתי.

"אני כבר חודשיים מחפש עבודה, מאז שפוטרתי" בטון הדיבור של מורנו לא ניכרה מרירות. רק כניעה מובנת מאליה.

"והבן? כבר התחתן?"

"הבן? אה, כן, עם קיבוצניקית מהצפון".

"אז היתה חתונה?"

"כן, כן, אצלה בקיבוץ. עכשיו הוא מנהל בבוטנים, כמו... טפו..."

מורנו שלח יריקה גדולה אל הרצפה. לא רצה להזכיר את השם המפורש, את יו"ד. מעין מחאה, המחאה היחידה שנותרה לו.

מוטי שני, עלון עינת

געתון: "קיבוץ נראה כמו בעלי התפקידים"

מאת זמירה לנגר

ביום בהיר אפשר לראות מקיבוץ געתון את ראש־הנקרה בצפון־מערב ואת חיפה בדרום־מערב. אתה מגיע לקיבוץ בכביש היוצא מנהריה מזרחה. אתה נוסע כעשרה קילומטרים, עובר בין מרבדים צבעוניים של כליל החורש הסגול, השיטה המבהיקה בצבע חרדל, חרציות וקידה קוצנית. על הגבעות – מטעי אבוקדו, אקליפטוסים ואורנים, עצי אלה בפריחתם האדומה, ובבקעות שביניהן משתרעים שדות חיטה בירוק.

קיבוץ געתון נוסד ב־1948, בעיצומה של מלחמת העצמאות, על־ידי חברי "השומר הצעיר" מהונגריה. אחר־כך נקלטו בקיבוץ גרעינים נוספים, וכיום אפשר לשמוע בגעתון לא רק הונגרית, אלא גם שפות אחרות – עברית, למשל. מקור השם הוא ביישוב קדום הנזכר בתלמוד. קיבוץ לא גדול ולא קטן – משהו סביב 400 נפש. יש קיבוצים בני אותו גיל שהם קצת גדולים יותר, ואחרים – קצת קטנים יותר.

אומרים על געתון, שזהו קיבוץ מבוסס, אפילו מבוסס מאוד, מבחינה כלכלית – גם בימים אלה. האומנם? ואם כן – מדוע?

שתי חברות צעירות במזכירות הטכנית מקדמות אותך בסבר פנים יפות. המקום פשוט, נקי, מסודר, נראה כמו בדירה פרטית. באחד מחדרי־הבית נפגשים עם איציק, מרכז המשק זו הפעם הרביעית, המקרין שלווה ונינוחות, ועם שי – אחד משני המזכירים, העובד גם בלול. יש עוד מזכיר, ולמען הדיוק: מזכירה, אלא שנבצר ממנה להתפנות.

שי ואיציק פורשים יריעה רחבה של המצב הכלכלי, בתוספת הערות על המצב החברתי, שהרי

חדר־האוכל

יש גם קיבוצים משגשגים

לפעמים הא בהא תליא. בדרך הטבע הם מספרים קודם־כול וראשית־כול על מ.א.ג. ("מפעלים אוטומטיים געתון"), התורם כמחצית מהכנסות הקיבוץ. הוא הוקם בשנותיו הראשונות של הקיבוץ כמפעל לחריטה אוטומטית בשביל מפעלים אחרים, בתור קבלן משנה, ותוצרתו שווקה שנים רבות רק בישראל. במרוצת הזמן הורחב ונהפך למפעל עצמאי, אבל בשנים 1982–83 היה נתון במשבר קשה, משום שבאותה עת היה שפל בענף הבניה בארץ. אז הובן, כי יש עתיד למפעל רק אם יועד את עיקר תוצרתו ליצוא. נערך מחקר שווקים, היו התייעצויות עם מומחים מחו"ל. היתה זו השקעה גדולה למדי, אך היא השתלמה. כיום 80% מתוצרת המפעל משווקים באירופה ובארה"ב. יש שמועות, שתוצרת מ.א.ג. מגיעה גם לארצות ערב. "אין לכך תשובה ברורה", אומר איציק, "אבל זה די סביר לנוכח הכמויות הגדולות הנרכשות בגרה". המוצרים הם בעיקר מערכות לתעשיה ואביזרי צנרת לבניה. כיום עובדים במפעל 55 חברים, צעירים כמו מבוגרים ואפילו קצת הורים של חברים. אין שכירים, וכנגד זאת יש הרבה אוטומציה ומחשוב.

יש עוד מפעל בגעתון – לאו דווקא גדול, אך בעל יחוד. הוא קשור לחבר אחד, פולי שמו, שעזב את הקיבוץ לפני יותר מעשר שנים, הקים שם מכון לצילום – וחזר לקיבוץ עם המכון. כיום המכון מעסיק חמישה חברים. הוא מייצר קטלוגים לפרסום, מדבקות פרסומת וכדומה ומשרת מפעלים בכל הארץ.

אדמותיו של קיבוץ געתון אינן אידיאליות. רובן משתרעות על גבעות סלעיות והיה צריך להשקיע מאמץ רב בהכשרתן. מכל מקום, כיום יש לגעתון חקלאות מבוססת, התורמת כ־45% מהכנסות המשק: אגסים, אבוקדו, בננות ופרדס.

אומר איציק: "במטעים עובדים חברים בעלי מקצוע טובים, חלקם בעלי הכשרה אקדמית. יש תחלופה בין הענפים השונים, אבל בכל ענף יש גרעין קבוע".

היבולים בחקלאות גבוהים, ואם ענף חקלאי אחד אינו צולח כל־כך, מצמצמים אותו או משנים את הרכב הגידולים שלו. כך, למשל, צומצם באחרונה הפרדס, בימי השפל של ענף זה, ואת עצי השמוטי המירו בפומלות, באשכוליות אדומות וכיו"ב. גם בפרדס אין שום עבודה שכירה. אבל צריך לציין, מתוך הגינות כלפי הרבה קיבוצים שמעסיקים המון שכירים בפרדסיהם, בעיקר בקטיף, שהיום הפרדס של געתון קטן למדי – פחות מ־150 דונם.

הצעות לקיצוצים "מלמטה"

כל המבנה המשקי הזה איננו, בינינו לבין עצמנו, פוליסת ביטוח להצלחות כלכליות מרקיעות שחקים, וכבר ראינו קיבוצים עם מבנה דומה שמצבם הכלכלי הוא בכי רע. צריך לחפש סיבות נוספות.

שי מוכן לנדב מידע. "געתון לא חגגה גם בשנים הטובות, כאשר חגג כל עם ישראל. נכון שלא סבלנו, אבל העדפנו להשקיע במגזר היצרני ובבנין לציבור, כגון הרחבת חדר־האוכל ובתי הילדים במקום בצריכה. קשר טלפוני בין החברים יש רק לאחרונה. רכישת טלוויזיות לחברים נעשתה בהדרגה, לפי תוק: תוך חמש עד שש שנים נשלים טלוויזיות לכל החברים. אין אצלנו רכישות פרטיות. בגעתון אין גם לחץ של חברים לעבור ללינה משפחתית, כפי שהיא קיימת במספר קיבוצים אחרים של התנועה. נסיעות לחו"ל נוסעים כרגיל, בצורה מבוקרת, לפי שיטת ניקוד. רק ביקורי חברים אצל הוריהם בחו"ל לא נפגעו".

בסיור שערכנו בקיבוץ לאחר השיחה ראינו הרבה צעירים במפעל ובחדר־האוכל. במטבח עומד צעיר כבן 25 ומכין את המנה הצמחונית. "הוא חזר לפני כמה שבועות מטיול בהימליה", אומרת לי אחת החברות הוותיקות. בגעתון נהוג, שכל צעיר שעובד בקיבוץ, או בחוץ מטעם הקיבוץ, לפחות שנתיים לאחר שחרורו מן הצבא. בתום תקופה זו הוא מקבל 3,500 דולר למימון שנת חופשה.

שי מספר בגאווה, שאין מטילים את כל העבודות השחורות על המתנדבים. בעונת הקטיף נותן כל חבר ארבעה גיוסים, בני שלוש שעות כל אחד.

איציק מצידו מדגיש, כי החלטות לקיצוצים ולחסכון באות מצד החברים ואינן מוכתבות "מלמעלה", על־ידי מוסדות הקיבוץ. "כאשר דנו בוועדת המשק, כיצד לצמצם את החוב שחשו בעקבות האינפלציה, קיימנו ישיבה פתוחה והיא גם צולמה בוידיאו וכן הועברה בשידור ישיר לחדרי החברים. בעקבות השידור התקיימו חוגי בית והחברים התבקשו להציע הצעות מעשיות. הוגשו 26 הצעות, למשל: תוספת מוצרים להגדלת תפוקת המפעל, העברת בוחרים מענף לענף, הגדלת עבודה של זמניים בעבודה של חברים, לאחר את בתי־הספר היסודיים של האיזור, להוריד את כמות המוצרים בכלבו, ועוד".

ואומר שי: "קיבוץ נראה כמו בעלי התפקידים. יש התחשבות רבה בצורכי הפרט, אין קטנוניות. למשל, הכביסה מוגנים להורי ההורים וזה לא עורר שום תגובה שלילית אצל החברים. יש גאוות יחידה, יש איכפתיות. יש אווירה תרבותית של נועם המלווה כל מי שמציץ אלינו פנימה, מעבר לגדר".

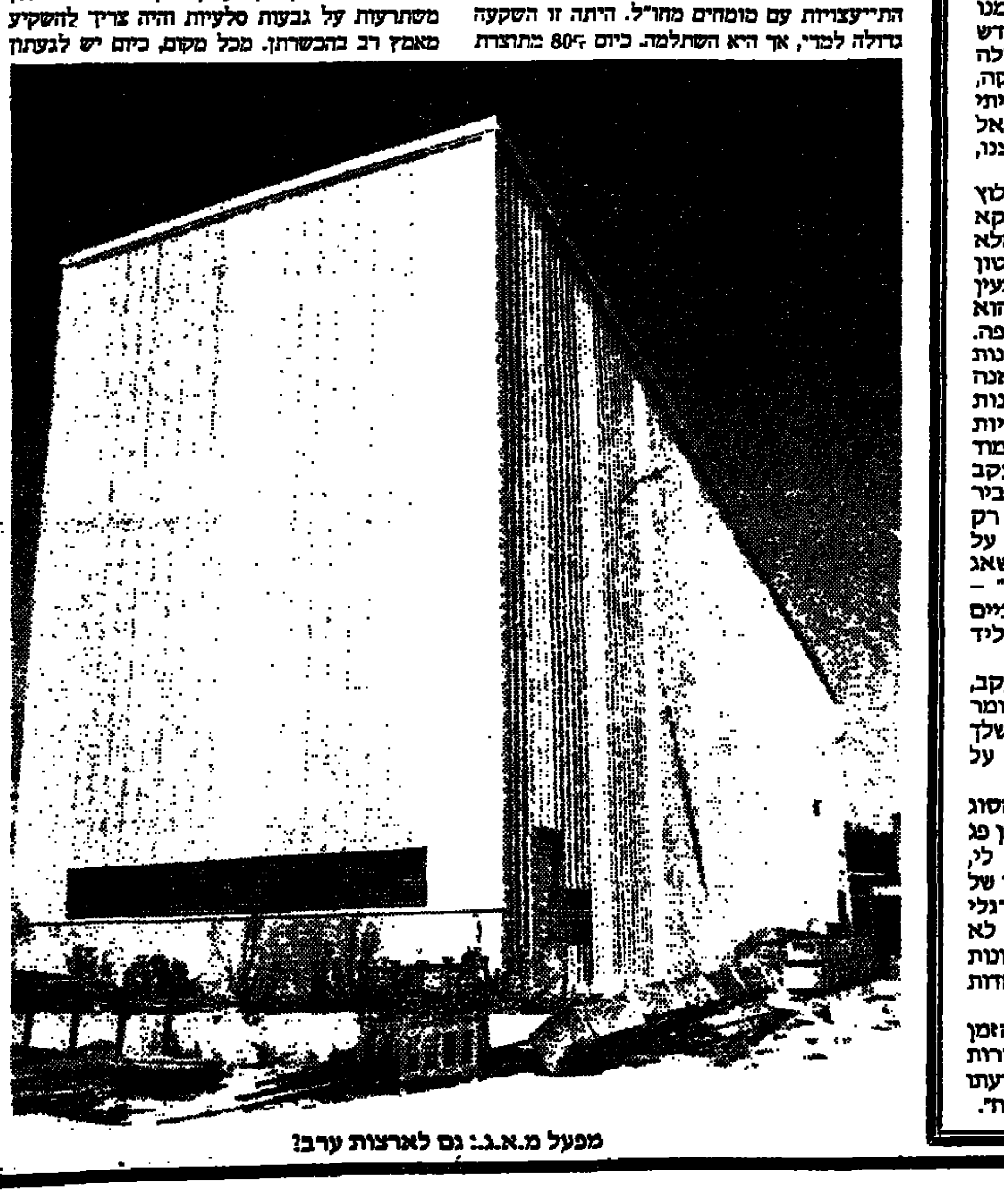

מפעל מ.א.ג.: גם לארצות ערב?

שביבים ממושבים

דן בר־און

למען ארץ־ישראל יפה

יום בהיר אחד היא הופיעה אפילו במקום שהיה פחות צפוי, אף־כי אי־אפשר לומר שהוא פחות מתאים. זה תלוי, כמובן, מאיזו זוית־ראייה אתה מתבונן על זה ועליה.

האם יש צורך לתאר את המשרד של מחסן־האספקה כמקום שהיופי ממנו והלאה? אין הוא אלא חדרון קטן שקירותיו סוידו אי־פעם בסיד לבן, שריהוטו הצנוע כולל כוננית מעץ גס ומתכת חלודה, שבמרכזו ניצב לוח המאזניים העגול בעל המחוג הנע־ונד, וסביב מכשירים וחלקי ציוד, טלפון ופנקסים, והכול טובל באבק שאין מנוס ממנו. כל זה בתוך מהומה רבתי כתוצאה של עבודת מנועים. ורעש טרקטורים ומשאיות בחוץ ודיבורים רמים של בני־אדם סביבך, מהם נכנסים ויוצאים בנעלי עבודה או מגפיים מרובבי בוץ.

והנה, בתוך כל הכיעור והתכליתיות האלה תלו יום בהיר אחד – כשושנה בין החוחים – עלמה נאה ולאו־דווקא חסודה, העולה מהרחצה מבין גלי הים והיא מציגה את יפי גופה החשוף בצבעים טבעיים ונהדרים, המזמינים עיניך לנוח עליה.

מאותו יום טרחו אחדים מבאי המקום לסור אל המשרד פנימה, במקום שהסתפקו מקודם בצעקה מהחוץ: "מישה, שני טון תערובת פיטום!"

במבט נוסף מתגלה, לתמהוני, שהתמונה היא חלק מלוח־שנה אמנותי (עם או בלי מרכאות) בעל שישה דפים, דף לחודשיים. כל דף מציג יפהפיה אחרת במצבים נועזים. נעים לעמוד שם, בתחילת השנה, ולדפדף כאילו בהיסח הדעת כדי להיווכח מתי יחול ראש השנה או פורים. לאחר־מכן מתחוור לי עוד, שזהו שי של מוסך למפלטים (אקזוסטים בשפת הנהגים, למי שלא יודע), שלא זו בלבד שגם אני נמנה עם לקוחותיו, אלא שגם זכיתי בשנים עברו לקבל ממנו שי דומה, אולם הלוח שלי היה מוקדש לתמונות מנוף ארצנו: ונשאלת השאלה במה זכה מישה, איש מחסן־האספקה, שהוא איש רציני כמעט כמוני, שלא זכיתי לו אנכי? אני אמנם שוחר ארץ־ישראל היפה, אולם הרי גם זה חלק מנוף ארצנו, הלא־כך? ואם כן, למה זה נגרע חלקי?

למען הדיוק ההיסטורי עלי לציין, שחלוץ התמונות האמנותיות היה אצלנו דווקא יעקב בעל המוסך לתיקון טרקטורים, אלא שזה עסק פרטי בתוך המושב וקיטון המשרד שלו נמצא בירכתיים המהווים כעין שטח פרטי שאך מעטים נכנסים לשם, והוא קודש לתמונות אמנותיות של המין היפה. אלה פוסטרים נועזים המנציחים אמנות נטו ללא כחל וסרק וללא עלי־תאנה בתנוחות מקוריות, שאינן מזדמנות לאיש־מושב טרוד בעמלו והן עשויות להלהיב דמיונו הקרתני. ומי הגבר שיעמוד בפיתוי ולא יסור אל קיטונו של יעקב בבואו אל המוסך, גם כאשר אין זה סביר כלל למצוא שם את בעל המוסך. רק לאחר־מכן יעמיד הגבר פנים תמהות על אי־הימצאותו של בעל הדבר והוא ישאג אל חלל המוסך: "יעקב! איפה אתה?" – כאילו לא ראה אותו גוחן לתוך הקרביים המפורקים של הטרקטור העומד ליד הפתח.

נראה שלא הצלחתי להערים על יעקב, כי באחד הימים סיפר בני לאמו, כלומר לרעייתי, שיעקב אמר לו: "תשמע אבא שלך כל הכבוד לו! איך שהוא מסתכל על הבחורות שעל הקיר!" – אוי לבושה.

הצרה עם התמונות האמנותיות מהסוג הזה, שאתה מתרגל אליהן וכוח־משיכתן פג במקצת במרוצת הימים. וכך קרה לי, כאשר נזדמנתי בימים אלה שב למוסך של יעקב, לאחר הפסקה ארוכה, וכהרגלי סרתי אל הקיטון. בהעיפי עין סביבי לא הבחנתי בחידושים כל־שהם. כל התמונות האלה כבר תלויות כאן מאשתקד, אחדות אפילו בעלות ותק ניכר.

"תראה, יעקב", אמרתי, "הגיע הזמן לרענן את המלאי. הרי כמה מהבחורות הללו הפכו בינתיים לסבתות". אלא שדעתו של יעקב שונה: "היופי שלהן יישאר לנצח".

אבי כהן הירושלמי ישחק מגן ביום ד' נגד רומניה בברשאו

מאת אשר גולדשלגר

אבי כהן מביתר ירושלים יתפקד מחרתיים, במשחק מול נבחרת רומניה, בעמדת המגן הימני, במקום השמשוני אבינועם עובדיה, שיוסט לחולית הקישור. שינוי זה יהיה הבולט בנבחרת הלאומית, היוצאת הבוקר לרומניה.

נבחרת הכדורגל קיימה אתמול אימון אחרון באיצטדיון רמת־גן. המאמן מיהרץ בדק את כשירותם של כל ה־16 על־מנת להמנע מהפתעות במשחק מחרתיים. אלי יאני, שהועמד בכוננות למקרה של פציעה, קיבל את ההודעה שהוא נשאר בבית.

מיהרץ אמר, כי ישנה ירידה ביציבות השחקנים, המתבטאת במשחקי הליגה. חלק מהשחקנים אינם בכושר משחק בעקר בשל מצב קבוצותיהם בטבלה.

ה"קפטן" אבי כהן הדגיש, כי המורל בנבחרת אינו גבוה, בעקר על רקע הכשלון מול נבחרת מערב־גרמניה ובעקבות הביקורת הנוקבת שהוטחה בנבחרת ובמאמן עצמו. לדברי כהן יש להתגבר על המשבר כדי לצאת בכבוד מרומניה.

אורי מלמיליאן נפקד אתמול מן האימון בגלל דלקת בשריר הרגל ואילו מנשה שמעונוב הופיע ולא התאמן בשל פציעה. השנים כמובן יצאו לרומניה ויטלו חלק במשחק.

המשחק מול נבחרת רומניה יתקיים מחרתיים בשעה 4 אחה"צ לפי שעון ישראל בעיר ברשאו ויהיה המשחק הבין־ארצי ידידותי ה־97 של ישראל מאז 1949.

16 השחקנים שיצאו הבוקר לרומניה: אבי רן, בוני גינזבורג, ניר קלינגר, אבי כהן, מנשה שמעונוב, אפרים דוידי, ליאור רוזנטל, אבי כהן (בית"ר), משה סיני, דניאל בריאלובסקי, אורי מלמיליאן, אבינועם עובדיה, משה איזנברג, אלי דריקס, שלום תקווה. בראש המשלחת יעמוד חיים צימר ונחמן מנהל.

ישראל שיחקה עד כה 9 פעמים מול רומניה. נוצחה בארבעה משחקים, סיימה ארבעה משחקים בתיקו וניצחה באחד.

מכבי ראשל"צ אלופת הכדוריד

מאת משה כהן

קבוצת מכבי ראשל"צ לציון זכתה אמש באליפות המדינה בכדוריד, לאחר שגברה במשחק סוער ועצבני על יריבתה העירונית, הפועל, בתוצאה 18:23 (8:13).

שתי הקבוצות גילו עצבנות רבה, שהגיעה לשיאה בדקה ה־41, כששוער הפועל, אבנר דרורי, החל להחליף מהלומות עם אחד מאוהדי מכבי. המשחק הופסק ל־20 דקות ורק לאחר מאמצים רבים ניתן היה לחדשו.

יתרונם של המכבים לא הוטל בספק בכל מהלך המשחק. שפטו הרמן ופוקס לעיני 1000 צופים בראשל"צ.

• שערים למכבי: דרוקר (5), אוסלנדר (5), עמר (4), כנען (2), צרפתי (2), בשן (2), מובשוביץ (2), יוסיפוביץ (1).

• שערים להפועל: ורד (9), נחמני ואבירן (3 כ"א), קושניר (2), דיין (1).

נותרו עוד 28 ימים למשחקי הפועל ה־13

שני מיליונרים חדשים בטוטו

איש משמר הגבול מאחד הכוכבים באיזור ירושלים, הוא אחד משני הזוכים בפרס הגדול בטוטו, שעמד השבוע על כ־1.880 מיליון ש"ח. הוא שלח טופס של 10 טורים בלבד.

הזוכה השני הוא תושב תל־אביב. ששלח טופס "רב־טורי" בהשקעה של 100 ש"ח. עם הפרסים הנלווים יזכה בכמיליון ש"ח.

פריסקי חמישית באליפות הסיוף

הישראלית לילך פריסקי דורגה אתמול במקום החמישי באליפות העולם לקדטים בסיוף שהתקיימה בכפר המכביה. פריסקי העפילה לבית הגמר, לאחר שניצחה בחמש קרבות. לשיאה הגיעה בנצחון על האיטלקיה בלארי 4:5.

האיטלקיה דורגה בסיום כסגנית אלופת העולם. בבית הגמר נוצחה פריסקי על־ידי הצרפתיה מרי הרץ, בעלת מדלית הארד באליפות אירופה, 8:2.

ישראלית נוספת, שירלי לסט, העפילה אף היא לבית הגמר, אך נוצחה על־ידי ג'ובאנה קרילינג 8:0.

104 טניסאים מחו"ל בטורניר הנוער בטניס

104 שחקנים מחו"ל (שוודיה, גרמניה, נורווגיה, בלגיה וארה"ב) הגיעו ביומיים האחרונים לישראל כדי ליטול חלק באליפות הבינלאומית הפתוחה לנוער, המתחילה ב־6 באפריל ותימשך עד 13 בחודש.

8 נבחרות מחו"ל במרוץ "תור הגליל"

אחד האירועים המעניינים והמרתקים במשחקי הפועל יהיה מירוץ האופניים הבין־לאומי לאורך מסלול של 685 קי"מ.

במירוץ, שיפתח ב־6 במאי, ישתתפו 8 נבחרות מחו"ל בנות 3 רוכבים כל אחת: צרפת, הולנד, שוויץ, אירלנד, נורווגיה, לוקסמבורג, דנמרק וגרמניה.

גרמניה תהיה מיוצגת ע"י אלוף העולם, אלברט רייגהרט. את ישראל ייצגו 2 נבחרות.

יו"ר הוועדה המארגנת של המירוץ, יעקב גולדברג מסר, כי המירוץ הנקרא "תור הגליל" פתוח לחובבים ולמקצוענים, אולם רמת הרוכבים מחו"ל היא ברמה מקצועית לכל דבר.

המירוץ יהיה מורכב מ־4 קטעים: נצרת עילית־חיפה (130 ק"מ); נצרת עילית־כרמיאל (120 ק"מ); נצרת עילית־נהריה (160 ק"מ); נצרת עילית־גליל (165 ק"מ).

יום לפני פתיחת "תור הגליל" ישתתפו המתחרים במרוץ מקדים, מרוץ סביב נצרת באורך 60 ק"מ, לצורך קביעת מיקום הנבחרות בתחילת התחרות.

המרוץ יעבור דרך 230 ישובים וכבר עתה הושלמו כל הסידורים הלוגיסטים לגבי ניידות הליווי וסגירת מסלולי התנועה.

מתעמלי עמק־הירדן במפגן ראווה

מאת שמעון חיים

268 נערות ונערים, תלמידי כתות ה' ו־ו' מבתי־ספר בעמק־הירדן ובדרום הגולן, יופיעו במפגן ראווה בהתעמלות אומנותית שייערך בפתיחת משחקי הפועל, ביום העצמאות הקרוב.

את המופע של מתעמלי העמק מעצבת הכוריאוגרפית ומדריכת ההתעמלות הוותיקה, דורית פורת מקיבוץ אפיקים, שהיתה בעבר מתעמלת מצטיינת. מדי שבת, עד מועד האירוע, מתעמלים עשרות המתעמלים הצעירים במגרש הכדורגל רחבי־הידיים בצמח ומתכוננים למופע האומנותי המרהיב. במקביל, מתאמנות קבוצות קטנות יותר של מתעמלים במסגרת בתי־הספר כהכנה למופע.

לדברי פורת, ישא המופע את השם "קליידוסקופ" והמתעמלים נעזרים במהלכו בעמודים קפיציים. במופע הם ילבשו בגדי גוף, כשמלפנים סמל משחקי הפועל ומאחור צבע כסף. בסיום המופע יעצבו עשרות המתעמלים את סמל הכינוס על הדשא הירוק.

האיש שהביא אתמול לארסנל את גביע הליגה, צ'ארלי ניקולאס (1:2 על ליברפול), צוהל לאחר שהבקיע את שער המשווה

הכניסה ל"מועדון הצמרת" באנגליה עולה הרבה כסף

מאת שמואל כה

מתח רב אופף את המאבק על הבכורה בליגה האנגלית. לבד משתי נציגות העיר ליברפול, המחלקות את המקום הראשון, לוטשות עין לעבר הפסגה גם הלונדוניות טוטנהאם וארסנל, הגם שקרנה של זו האחרונה ירד לאחרונה, לאחר סידרת כשלונות.

כדי להאבק בצמרת צריך לשלם כסף ואפילו כסף רב. ישנן קבוצות המבצעות את השקעותיהן לצורך מידי, כלומר רוכשות כדורגלן שיענה על הצרכים מיד עם רכישתו. ישנן כאלה הנוכנות להשליש סכומי עתק לטווח ארוך, לעונה הבאה ולאלה שאחריה.

ארסנל, למשל, הגיעה למסקנה, כי העונה כבר לא תצליח למוטט את השליטה הליברפולית, ארוכת השנים. אבל מנהלה גרהאם, החושב לטווח ארוך, לא התבייש וביום ההעברות האחרון, בשבוע שעבר, שילם 800,000 לישט"ג עבור אלאן סמית, ללסטר. סמית ישאר בקבוצתו הישנה עד תום העונה וינסה לסייע לה להשאר בליגה הראשונה. בעונה הבאה כבר יעניק את שירותיו ל"תותחנים".

מסתבר, כי כדי להשאר בצמרת צריך יד פתוחה, לבד מטביעת עין טובה. מי שעקב אחרי מסע הרכש של שתי הליברפוליות, נוכח לדעת, כי הן הציאו את הסכומים הגדולים ביותר במהלך העונה, למרות שברשותן "שורה" של כדורגלנים מעולים.

ה"ליברפול" עשתה רכש שהסתכם בסכום של דבר כ־1,175,000 לישט"ג. עבור סכום זה העבירה לשורותיה את אלדריג' מאוקספורד (775,000) ואת ספאקמן מצ'לסי (400,000). לאיזון הקופה מכרו ה"אדומים" את סמיילי, הג'ינג'י הנמרץ, לקפ"ר, תמורת 200,000 לישט"ג. הקניה לא עשתה "חור" בתקציבו של המנהל קני דאלגליש, הסומך על קהל האוהדים הממלא את היציעים מידי שבת.

ה"מיליונרים" מגודיסון פארק לא פיגרו בהרבה אחרי היריבה העירונית. קנדל, מנהל אברטון, שילם העונה 1,140,000 לישט"ג עבור שני שחקנים: סנודין, שהגיע מלידס תמורת 840,000 לישט"ג, וקלארק, שעבר מבירמינגהאם תמורת כמחצית הסכום. השנים אגב כבר החלו לפרוע את החוב, בהבקיעם שערי נצחון. בצד המבירה עשו מנהלי אברטון עסקים לא רעים, כשמכרו את ריצ'רדסון, אספינל, ווילקינסון תמורת סכום כולל של 700,000 לישט"ג. ואסור לשכוח שכל השלושה היו שחקני ספסל אפורים.

הרוכשת הלונדונית הגדולה ביותר היא טוטנהאם, שמנהלה דייויד פליט הוציא 1,050,000 לישט"ג לחיזוק קבוצתו. הוא רכש את ניקו קלאסן הבלגי מליאז' (600,000) ואת סטיב הודג' הבין־לאומי, מאסטון־וילה (650,000). פליט איזן את קופתו, כשמכר את הוותיקים רוברטס (לריינג'רס הסקוטית) מילר (לצ'רלטון) ומרק פלקאו (לווטפורד) תמורת 930,000 לישט"ג.

גם קבוצות התחתית, הפחות עשירות, ניסו לשפר את מיקומן על ידי רכישות. ניוקאסל, למשל, שילמה 415,000 לישט"ג עבור גודארד מווסטהאם. בינתיים הוא לא הצליח לסייע לה להמלט מאימת הנשירה.

נדונה ההצעה להפריד הפועל ממועצות הפועלים

מליאת מרכז הפועל, בישיבתה אתמול, דנה במיזמת ההצעה שחוברה במשותף על ידי גדעון בן ישראל, יו"ר האגף למועצות פועלים בהסתדרות, יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בוועדה המרכזת ויצחק אופק, מנכ"ל הפועל, בדבר הפרדת קבוצות של הפועל ממועצות הפועלים.

ההצעה תובא לדיון בימים הקרובים בוועדה המרכזת של ההסתדרות. לפי ההצעה, קבוצות היצוג, הכוונה לקבוצות הכדורגל בליגה הלאומית הארצית וליגה א' בכדורסל - בליגה לאומית הארצית ובכדוריד - בליגה לאומית, ירשמו כעמותות. הן יתנהלו כמשק כספי סגור, הכפוף לתקנון התשלומים לפי האמנה הבין־ארגונית שאושר על ידי ההתאחדויות ומרכז הפועל. ההנהלות שיבחרו לעמותות, לפי ניסוח משפטי, ישאו חבריהן באחריות אישית, במקרה של גרעונות.

מנכ"ל הפועל, יצחק אופק, שפתח את הדיון אמר שזהו אחד מהנושאים החשובים שהנהגנו בפני חברי המרכז בשנים האחרונות. מצב האגודות קשה והבעיה כזו לא יוכלו להמשיך ולהתפקד. אנחנו חותמים על סכומים שלא יכולים לעמוד בהם, אך חיים בהרגשה שהדברים יסתדרו.

לאחר דיון יסודי הוחלט: א. מליאת מרכז הפועל מחייבת באופן עקרוני הפרדת הפועל ממועצות הפועלים. במידה ותתקבל עמדה זו, יוקם צוות שיורכב מאנשי מרכז הפועל ומועצות פועלים ויגבש הצעות והמלצות על יישום הנושא. ב. מציאת פתרון לכל חובות העבר של מועצות הפועלים.

ניקולאס הכניע ליברפול 1:2 והעניק לארסנל גביע הליגה

החלוץ הסקוטי הבין־לאומי צ'רלי ניקולאס, שנרכש לפני ארבע שנים מסלטיק גלאזגו, העניק את גביע הליגה האנגלי הראשון לקבוצתו הנוכחית ארסנל, כשהבקיע שני שערים לרשתה של ליברפול 1:2.

96 אלף צופים, ששילמו שיא הכנסות באיצטדיון ומבלי־מיליון לישט"ג, ראו כיצד הוולשי הבין־לאומי איאן ראש הבקיע את השער הראשון בדקה ה־23. כעבור שבע דקות השווה ניקולאס ואת שער הנצחון הבקיע בדקה ה־83.

הטוב בשורות ארסנל היה המגן הבין־לאומי שחום העור, ויב אנדרסון, שהדריך את חבריו בלא הפסק והוא אשר יזם את ההתקפות המסוכנות ולא פעם נחלץ שערו של ברוס גרובלאר מהבקעת שערים נוספים.

המנהל הסקוטי של ה"תותחנים", ג'ורג' גרהאם, התנחם בהדחת קבוצתו מן הגביע האנגלי ואולי גם מהמירוץ לתואר האליפות, כשארסנל זכתה לראשונה בתולדותיה בגביע הליגה (ליטלוודס).

מנהל־שחקן של ליברפול, הסקוטי קני דאלגליש, נכנס למשחק כ־15 דקות מן הסיום, אך לא הצליח במשימתו.

איינדהובן עלתה לראש בהולנד

האלופה פיליפס איינדהובן עלתה לראש טבלת הליגה ההולנדית בכדורגל, לאחר שהביסה את אוטרכט 0:5, בעוד שאייאקס סיימה במשחק חוץ בתיקו 1:1 עם גו־אהד. לפיליפס 43 נקודות מ־24 משחקים ומקדימה בהפרש שערים את אייאקס עם 26 משחקים.

פיינורד רוטרדאם, עם 33 נקודות, השיגה נצחון גבוה ב"דרבי" העירוני על אקסלסיור 1:6.

בשיקטאש בראש הליגה בתורכיה

האלופה התורכית, באשיקטאש איסטנבול, עלתה לראש טבלת הליגה התורכית, לאחר שהכניעה את אנטליה 1:5 ולה 40 נקודות מ־27 משחקים, לפני סמסון (38) מ־28 משחקים. סמסון הביסה את ג'נצ'לרבירליג'י 0:3. גאלאטסריי השיגה נצחון חוץ על בולו 0:1 ומדורגת שלישית עם 38 נקודות ומקדימה בהפרש שערים את טראבזון, שסיימה בתיקו 1:1 עם סארייר.

נאפולי איבדה נקודה באמפולי

המוליכה בטבלת הליגה האיטלקית בכדורגל, קבוצת נאפולי, סיימה את משחק החוץ שלה בתיקו אפס עם אמפולי.

אינטר מילאנו עלתה למקום השני עם ארבע נקודות פחות (33) מאשר לנאפולי (37), לאחר שגברה באיצטדיונה על קומו 0:1, משערו של הבין־לאומי ברגומי בדקה ה־48. רומא ירדה למקום השלישי (32), לאחר התיקו 1:1 עם פיורנטינה. הארגנטיני דיאז הבקיע בדקה השביעית לפיורנטינה והפולני בונייק השווה בדקה ה־76 מן הנקודה הלבנה.

תוצאות נוספות: ורונה־אסקולי 0:1; אטאלנטה - יובנטוס 0:0; אבלינו - מילאן 1:2; סמפדוריה־אודינזה 0:0; טורינו־ברשייה 2:2.

בקר גבר על מצ'יר בטורניר מילאנו

אלוף ווימבלדון, הגרמני בוריס בקר, זכה בטורניר מילאנו, לאחר שניצח במשחק הגמר את הצ'כי מילוסלאב מצ'יר 3:6,4:6 ונטל פרס כספי בסך 55 אלף דולר.

המשחק נמשך שעה ו־21 דקות. בחצי הגמר הכניע מצ'יר את השוודי מאטס וילאנדר 3:6,0:6. בקר נטל גם את תואר הזוגות יחד עם היוגוסלאבי סלובודאן ז'יבויינוביץ', לאחר שניצחו במשחק הגמר את הספרדים אמיליו סאנצ'ז וסרג'יו קאסאל 4:6 3:6,6:3.

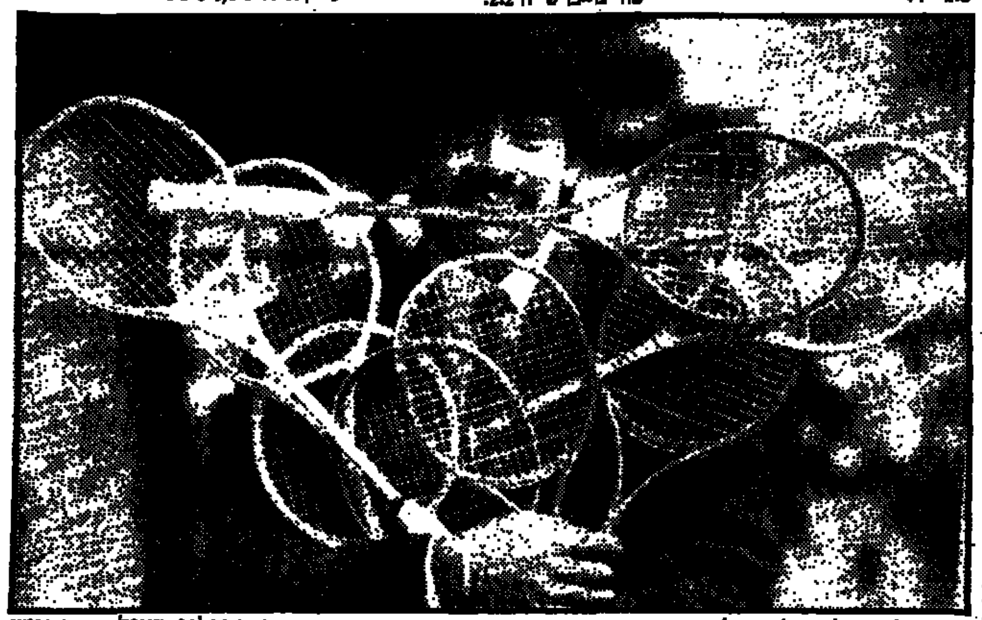

מוכן להשתלט על העולם. הפקיסטני ז'הנגיר קהאן, שהיה חמש פעמים אלוף העולם בסקווש והמחזיק בתואר אלוף בריטניה, חזר אתמול ללונדון כדי להגן על תוארו באליפות הפתוחה של בריטניה הנפתחת היום. קהאן שואף להיפגש בגמר עם רוס נורמן הניו־זילנדי, שנטל ממנו בתחילת העונה את הכתר העולמי.

מבצע מיוחד לקוראי "דבר" — **עתון 77**

ירחון לספרות, חברה, חינוך, תיאטרון, אמנות, ביקורת.
ספרות עברית עכשווית. תרגומי יצירות של סופרים יהודים. תרגומי ספרות ערבית ופלסטינית.
עם "עתון 77" תהיה מעורה בתרבות המתהווה.
החותם היום על מנוי שנתי, ישלם סך 28 ש"ח (במקום 35) עבור 10 גליונות בשנה – כולל משלוח.

חתום על "עתון 77"

לכבי ת"ד 16452, ת"א
הנני מבקש להיות מנוי על "עתון 77" לשנת 1987/1986
שם ומשפחה: ______
כתובת: ______ טל. ______
מצורף בזה צ'ק על סך 28 ש"ח עבור 10 גליונות, כולל משלוח המשוך על בנק.
חתימה: ______ תאריך: ______

חדש! **ביטוח פירסום לחודשיים**

מיבצע הימים הבטוחים בשוק הדירות

הלוח הכללי ידיעות אחרונות

רוצה למכור (או לקנות) דירה?
בלוח הכללי של ידיעות אחרונות נמכרות דירות רבות במודעה הראשונה, כי הוא היחיד המגיע לשלושה מכל ארבעה קוראי עיתונים.
אולם, אם אתה מעוניין לפרסם את מודעתך יותר מפעם אחת - אין בעיות, ללוח הכללי יש חידוש בשבילך: תמורת תוספת של 20 ש"ח בלבד, תקבל "ביטוח פרסום לחודשיים"
במיבצע "הימים הבטוחים" תוכל לפרסם את מודעתך בימים המתאימים לך ביותר לביצוע העיסקה.

פרסם מודעתך ביום ו' במדורי הדירות, והלוח הכללי יאפשר לך לבחור את ימי הפירסום החזקים ביותר - שמונה פעמים במשך חודשיים, בימי שישי או בכל יום אחר.
זכור: בלוח הכללי מודעתך מגיעה ליותר מ־2 מיליון קוראים. לכן תקבל יותר הצעות ותוכל להשיג מחיר טוב יותר עבור הנכס שלך.
פשוט עניין של עוצמה.
פרטים בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח הכללי טל. 03-261211

הלוח הכללי ידיעות אחרונות דבר ראשון בבוקר

הטלפון לא מפסיק לצלצל

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר ראשון בבוקר

וילות ובתים
• בפתיע: מבשמות יוקתיו כרמלה הרצליה בתחבה סלסון 03-946737 (8508)
• ברמת־השרון קוטג'ים גדולים וד' פוארים: 250,000 +פינטהאוזים (28939) 03-471433 03-497914
• באבן־יהודה וילה קרקע 110 מ"ר+ בכרם 053-699496 (17279)

דירות למכירה
• בבנים 2½ עקרים ק"א ישמחה ומפוארת מ־ריה (28999) 03-584177
• דירת יוקרה 5½ חדרים באשדל־ציון ברחוב הלמסון 03-946737 (16914)
• בלב רמת־השרון דירת 6 חדרים +גג ברוך הנגבה ליד בית ירלבנים של (13992) 03-946737
• בפרית ברטוריון 3, עקרית, מפוארת משכנתא 03-5526523 5524971 (5105)
• בבנים במכבי 5 +חדר כלירה דר ה דד קומתיה+ 32 03-576629 (18652) 03-521678
• בערים אחר למכירה דירת 3 חדרים ק"ג (17604) 03-5561278
• 4½ חדרים באזור שקט ברחובות בית רחבנקי סלי 03-946737 (13975)
• בנתניה בשמרגולדה 3+ תוספות 41,000 דולר 053-50951 בערב (19016)
• בחולונים במרטרכן מכיבה מונה (18938) 795990 ,28,000 – ½ +2

דירות בשכ"ד
• בתוך מאלון הכבדים 3" 2 2½ +סלפון +לפשרד +סלפון "לביא" (29008) 03-5054773

עסקים

מחסנים
• 300 מ"ר קרקע מול קרית־המלאכה בתל־אביב להשכרה 03-399371 (28854)

אולמות
• להשכרה אולמות סעו באשדלנים בנידר: 03-997982 03-956431 (28973) 03-9661897
• להשכרה אולמות מסודרים 200 מ"ר ק"א או יחד 400 מ"ר קומה ב' ואחרונה למשרדים/ עסקים 03-768011-2 (28922)

הצעות עבודה
• צוג מקומי מלל 15 מן נסגר ת"א לעבודה קבועה 03-841248 (29010)
• קלינית מכונה ממונים לעבודה מדי דית מבאשה "אבבא" 03-282487 (29001)
• ל"זבר" דרושים עובדים בתחום המחשבים ליכריש ת"ל עבודה מרית תנאים מ"ש שלום 03-221214 (28996)
• ל"זבר" דרושים פרסטי בתוך קר סבוקות, הכרשה אוניות עבודה מרית תנאים מעולים 03-221214 (28995)
• ל"זבר" דרושים עובדי ייצור ומאר הרצליה כפרסביא רעננה 03-221214 (28994)
• ל"זבר" דרושים מכשירנן מגולה מאר הרצליה רי"ג תנאים טובים 03-221214 (28993)
• ל"זבר" דרושים עובדים בלוי מק צעים מאמר שריהודה חלק ת"א תכ אים טובים 03-221214 (28992)
• קונדנטוקית לטיפול בעבודות ביתו לינה 03-436899 03-732839 בערב (28985)
• לעיצוב שיער דרושה/ה ספר/ית מב־קדוסית המבסדת תנאים טובים למו־ איטים 03-814098 בלילה (28937)
• לכל מחשבי דרושים/ות קופאים/ יות עבודה במשמרות תנאים טובים למועמדים/ות 03-423447 (28935)
• מכירה+ נסיון מכונה בפישות אלקט־ בנה עבודות להלהיך ידע בסוף רנזי +תנאים מעוינים למתאימים לזקיות שכל 03-245127 (28933)
• "לאחמת סוכני" דרושה תופרת מער לה להשרית מוליה תנאים טובים (28911) 03-219860
• מכירה למוכירה מלאה עבודיות/ אבבלית +נסיון תנאים טובים (28881) 03-293173
• דרושים/ות מבשיים/ות למשרד הרצליה תל־אביב הרצליה. "דרי" (28880) 03-256686
• דרושות באות הולנגוניות לליוזי הר רות לאנשי עסקים תיירים בארץ ובחו"ל 5008 ש"ח לחודש (28879) 03-452474
• לזיסם דרושים רשי אסטט +בלט תנאים טובים 03-7515801 (28877)
• יהלומים דרושה מנהלת למכונות רונוזיסטים אשרי מתלמדת (28876) 03-7515941
• דרושים עובדי נקיון. רצינים לעבודה בת"א 880311 (28874)
• עבור להלוקת סחורה בעמודות של בות נסיון, רשיון ב', הכלבות (28873) 03-658498
• לשירותי ליווי דרושות באות ואיר־ מלנסביות הזוים בכתים 03-299802 (28859)

מכוניות
• סובארו 1408 דגם 74 יפתפה +סמס 1408 (29011) 03-779884
• סובארו דיאל 1400, 1978, זוגן +דיו שמורה 304246 (28869)
• 1987 להספקה מהירה אודי 1600 +אוטל +סירית +בגות במצבר בצביט האשראי +הלוואה בנבואה הרשאי נמר לזך 848729 ,848444 (28983)
• דגם 5 – 1983 לוללות ראשונה ש־ מרה +דיו +סמסו 03-791893 ולמסור (28867)
• ב"מ 1976 1971 סוני+ אשקרט 1974+ 4 ק"ס 03-864517 (28998)
• סובארו 1600 דגל 1987 מבגן אוד ביגלי אמם ק"מ 03-266472 (28941)
• סובארו 1600 1979 אוטומטית 4 ו־ל תות +מזגן +מערכת +סמס כיסלית (28997) 03-791893
• "פיסק" 18 אוטומטית 1981 סובארו אוטומטית 1984 אוגו 1985 600 פוגר סובארו 1982 03-236196 (28948)
• קודסינה 1600, אקסלא, 1974 אוד טומטית צבע מקורי מצויות ישמחה (28868) 03-805508
• פיגל 305 1983 1308 ביאל +מזגן +סמם לשנה שמורה במצב מצויין (28938) 03-310694
• פיאסטה 1100 1985 +מזגן +דיו 15,800 ש"ח 03-787928 (28865)
• התמצמים לאוטסטן המדריכים בריקה כללית תיננ ולתיקונים 12% הנחה (28931) 03-768011-2
• פורד סיירה 1977, 4 דלתות +סמס (טרטים) 03-394515 (28866)
• קודטינה 1300 ביאל 82 ראשונה 86,0008 מעולה 03-993130 (28930)
• פורד 504 1800 סט"ק 1979 אוטומ־ טית +מזגן שמורה מעולה 729588 (28863)
• אסקונה 1300 אוקטובר 1985 16,000 ק"מ 03-740966 ,08-243685 (28921)
• סובארו 1600 1979 –4 דלתות ש־ סיונ שמורה להכליא 03-791893 (28862)
• פיאסטה 1979 פרטית שמורה וב־ יחורת כורשה +דיו 03-781206 (28918)
• בהזדמנות ייהננסו שייד 1983 ראי שונה במצב חדש 03-905831 (28861)
• סובארו לסטי 86 1800 8,000 ק"מ באחריות החברה 02-915253 (28916)
• מודעות בטלפון: בדיזה, ישראכרט ביינרס 03-221558 ,03-221896 (28858)
• פורד סיירה 1800 1977 +סמס בב־ צב מצויין 03-377113 (28900)
• חלבו 244 ביאל 1977 2000 אוטומ־ טית פרטית מפוארת 03-791093 (28857)
• פיאט פורה 1985 כבנב תחזוק־ מלטייה +כרטופה, (רכב חברה) לפי תמת לבני סוכר 622523, 625211 (28987)
• אוטוביאנקי 1984 ראשונה פרטית 20,000 ק"מ 053-335188 053-56734 (28856)
• אלפאז 1800, 5 הילוכים, 1979 במצב כניה 03-447781 (28899)
• אוטוביאנקי 1982 חדשה לגמרי ש־ מורה ופרטית +סטריאו 03-312181 (28855)
• רנו 5, 1985, מערכת, שמורה (28898) 03-763969
• פורד 1981 1300 586 ראשונה פ־ רטית +מזגן פרטית 03-5051542 (28853)
• פיאט 127 1983 שנית, במצב מצוין (28897) 03-7517498 ,46,000
• לרוכשים פיאט 127 סוויטר 1974 שמורה ויתוב +סמס 03-910518 (28850)
• פיד ראשונה פרטית קורטינה 1600 אוטומטית 1981 דגם מצוין במצב חדש (28894) 03-322654
• מכתר סובארו 1300, 1982 +מזגן, ישוגן ראשונה פוכה 03-258705 (28848)
• אופל אסקונה ברליגה 1600, 1985 אוטומטית 5 דלתות צבע מטלי דרית פיק יעקב פיליק "מכוניות המונה" (28895) 03-330142 ,03-535054
• פורד אירקה 1300 1982 ססייסון ראשונה מתבה, מצויינת אפשרות החלפה 03-258785 (28847)
• פיאט 131, 1600, אוטומטית 1978 נסס לשנה דיו +מזגן שמורה מאד (28890) 03-318853
• אלפא 33 1350 1987 חדשה להלר סוף 03-490683 06-324527 (28846)
• סוזוקי ביאקס, 1986 ראשונה פרטית 5 הילוכים +מגון "יעקב פייי ליק" מכוניות המונה 03-358142 (28889) 03-335854
• פיאסטה אל 1100 1983 ראשונה, מעולה 03-5400612 06-324527 (28845)
• קורטינה אקטאל 1600 אוטומט דגם 1975 +סמס +תוספות 03-591793 (28888)
• פיאסטה +מזגנים 1985 ישירות מהשכרה מעולות: 03-490683 (28843) 06-324527
• פיאסטה 1979 +סמס המערכת שמו־ רה המתוחזקה לנהובה 03-592786 (28887)
• פיאט פורה (127) 1985, ראשונה מעולה 03-490683 06-324527 (28842)
• פיגו 305 ביאל 1500 1981 יד ראש שונה פרטית +דיו וסמם לשנה שמו־ רה מאלם 03-731535 (28893)
• לאספקה מיידית 1987 סיטרואן ב"ראקס, +סובארו 1600 חדשות (28885) 03-447924 ,03-442832
• סובארו דגם 1979 1600 מקורית פרטית שמורה מצוין 03-879275 (28884)
• סובארו 1600 סמיישר 4*4, 1982 +סמס לשנה שמורה במצב מצוין ולב־ קש את יוסי 03-310694 (28873)
• "אוטוקיפ" המרכז לרכב איתי כל הדגמים מרבוניה לטקטוינסקי 38 רמת־ גן 03-7510994 ,03-725345 (28990)

מכוניות

הכרזות
• "פועיון הזהלהי" מסג' +סאונה, ער־ הצות 03-7516685 ,03-7515001 (28925)
• מכון חדש היפהפיות שלנו יפנקו אותך במסג' מפריץ ותהנה עד הצות הירקון 56 03-657890 (28924)
• מדי זוג הפיפיות המהבות יפגי־ לך מסג' מוליק ירמיהו 6 ק"א (28927) 03-447875
• חדש מלי מסג' מענג "טאריבי ידי־ ים" פיפיות ריבגוף 135 03-236137 (28923)
• חדש פרטי בדשנה הטובה למסג' במרקעון גם בכיקר 03-5460666 (28920)
• –50 לסעה מיפהפיות עד' גרמני־ ון 25, 03-237798 עד חצות (28917)
• הכאה מושלמת ע"י סקסיות עד־ חצות בירהודה 76, 03-252965 (28915)
• –30 מסג' מנוה ומפגן מיפהפיות בריבנוף 184, 03-222021 (28914)
• הבהלה ונות חדשים עיסוי הלוס' ומשוחד ע"י סקסיות 03-283683 (28912)
• מסג' מעולם אחר עירן ומלקפ כולל ירושלים וחדשה 24 שעות 03-5512590 (28911)
• "קלאסי" ליווי ובילוי מהמהבות ה־ אות 3 שעות 03-886848 (28915)
• "גן־מסג" פינוקים שירות מסג' ל־ ייי', בילוי ביניקר/ בבלון. 24 שעות (28906) 03-452474
• ליווי צילום ועיסוי מבעירות כבי־ תר/ מלון +דרושות 03-238074 (28905)
• שפיקות אירופאיות שירותי לכפוג עד הבוקר באינבגינטיות 03-243995 (28904)
• בלעדי בדובגר במפגן בתלכם בהקשר למיקומה פה אלינה המיודון בדירה 03-5460226 (28900)
• מסג' בלעדי בעירה מבעירות רשות בביתך/ מלון 03-572952 (28896)
• חדש בנוגריה 30 ש"ח לעיסוי לבי־ תך/ מלון 053-25376 (28886)
• דרושות מסג'יסטיות באות, מקטי־ כות/ מתחילות, משכורת גבוהה (28882) 03-625374
• צעירה הבאה אליך לביתך /מלון +דרושות צעירות 053-338497 (28864)
• איש עסקים מעוניין בידידה סבה אלינה שרות מודר מביהן הלמים ובוגו "זוחי" 03-734735 (29000)
• "זנטוס" 3 שעות של בילוי וליוי עם התוכרות שכעיר 03-725913 +דוש־ לים (29003)
• אנשי עסקים מלוות מהבודסים בדיבה גבוהה מתבת לסלפון סכב. 24 שעות מתוקלים בתיכוי אשראי 03-222084 (28936)
• "דייב" –ליוי לתנהלים ותיירים מ־ 14.00 (מקבלים מלווי) 03-377911 (28878)

שוק המציאות
• למכירה מזגן במצב מצויין "8508 ש"ח 03-454505 (28945)
• בהזדמנות סט סלון חדש בעריה, דגם אישלקי– 390, 03-834528 (28902) 03-734007
• בהזדמנות מציאה ארון חדש 6 דל־ תות– 388, 03-734087 ,03-834528 (28901)
• בכירה אוטומטית +שלט– 388 מכ־ שיר המקלים מסלסון –40, (28892) 03-384594
• סלון חדש, מעק, מסייר, מרוכב, ה' קודם מכה 03-844414 388– (28883)
• סט סלון קסימה חדש לבמרי 490 ש"ח 03-815385 03-731594 (28871)
• ספה זוגית בפרית חדשה +מגרתים 345 ש"ח 03-815385 03-731594 (28870)
• בהזדמנות מציאה ארון חדש דגם מרים ביותר– 350 03-287818 (28851)

רהיטים
• בהזדמנות סט סלון חדש בעריה דגם אישלקי –398, 03-834528 (28903) 03-734007

רוצים לקנות
• ישראל קונה הכל: ווידאוות ובערב 03-828567, 03-876224 (28976) 03-958678
• אהרון קונה ידושות תסלים וציוד למסעדות 03-865018 , 03-835671 (28975)
• יוסף קונה ידושות חשלים מקרים בערב 03-832241 03-708449 (28974)

מקררים
• קונה מקררים מכירה+ הסגרה +תי־ קונים 03-297651 ,03-584535 +בע־ רב (29012)

ריפוי והרזיה
• צוות חדש יפנק אותך במסג' סגריף מתויחזקה 03-916835 (29009)
• מסג' +פינוקים מהיפהפיות שבעיר בביתך/ מלון 24 שעות 03-7521701, 03-726867 (29007)
• עיסוי בפנק בייסקורטיות מגרש יד־ פים מבסקסיות לשנה בביתך/ מלון (29006) 03-594116
• "זנטס" 3 שעות של בילוי וליוי מד־ ות 03-725915 (29005)
• פרטי: מסג' לגברים הנשים ע"י חוק הגבר 03-444913 (29004)
• מלכה ומסג' 150 שיטות תאלנד־ מן מלון 03-243068 ,03-228994 (29002)
• בייסקורטיות מפנקות במסג' (28987) 03-659215
• חדש מסג' מרגיע המשחרר מגרעות בנה הזהובה יהודיה הלוי 49 03-625574 (28986)
• בנביים אבחר מבודיות שלא תנו־ אינו +בית הלקוח ורטוסייל 24 (28984) 03-840969
• נהה ותיזוהו עשרות ישועות במגר־ זן רחב לביתך 03-791232 (28980)
• לביתך/ מלון מוזמנות יפה חמר בה סקסית המפנקת בהזדמנות (28979) 03-457457
• חדש בבית מלון בעירה אינטינית ע"י סבסג'יסטות מקצוע מבודיות "ארורה" אלנבי 42 03-687913 (28978)

ריפוי והרזיה
• בעיה ונשוה תבגשית תלסף אותך בהבה והשמה +דרושות 03-575349 (28944)
• ג'יפסי מסג' מקצועי מרעכן המונה ממסב'יסטיות המלך־ג'ורג' 6 וירושלים 02-252803 (28942)

פוליש ונקיון
• "גבגייק" נקיון ופוליש +הדברה ה־ נבצ עבודה מעלה 03-313599 (28981)
• "הגלשר" יפה לפחת במחירים מד־ לים פוליש +הדברה 03-867103 (28972)
• "גיסקו" ניקון +הדברה ריבנ בבבצע לזמנים 03-863235 (28849)

פרדיים

דרושים
• דרוש מסג' ההישם מעלה ביותר לים תלפנית "ליסל" 03-382167 (28909)

שירותים
• מכונית בלי סוף רק בעלוני "קשר" עלון הבריאים/ות מספר אחד בישראל לקבלתם דוויב' עכשיו 03-738994, 04-446823 9.00–21.00 (בוקר) (28971)

מכירות
• מכירות: מרפים +צבודים+ ארונות +תיקונים מבותות להשכרות מתכנים ומ־ מלים 252738 ,259031 (28970)
• למכירה רהיטי בטנוק מכל הסוגים בארכות מעולה תוצרות חוץ במחיר 03-9640903-4 18.00 "8.00 (28946)

בוא ליריד

הערב ייפתח בירושלים יריד הספרים הבין־לאומי ה־13

ראש הממשלה יצחק שמיר וראש עיריית ירושלים טדי קולק יפתחו הערב, בטקס חגיגי, שייערך בבנייני האומה בירושלים, את יריד הספרים הבין־לאומי ה־13. בתום הטקס יוזמנו המשתתפים המוזמנים לסיור מודרך ביריד. האירועים – סימפוזיונים, הרצאות, קבלות פנים מרובות – יתחילו מחר בבוקר ויימשכו עד ה־12 באפריל. במרכז האירועים טכס הענקת פרס ירושלים לחרות האדם מחברה לסופר הדרום אפריקאי ג'.מ. קואטזי.

אחד מאירועי היריד – סימפוזיון על הפילוסופיה של שפינוזה – כבר החל בסוף השבוע שעבר במכון שפינוזה בירושלים. הסימפוזיון הוא הראשון בסידרה של כינוסים בין לאומיים שיתקיימו בירושלים אחת לשנתיים שבהם ישתתפו חוקרי שפינוזה בדיון על כל היבטיה של משנתו. המארגנים מתכננים עוד שבעה כינוסים עד שנת 1999. הכינוס המתקיים עתה דן במטפיסיקה של שפינוזה. הכינוס השני, המתחיל מחר בבוקר הוא בנושא עידוד הקריאה שבמסגרתו יידונו השיקולים העומדים בפני המו"לים במגמה להגיע לקהל קוראים משכבות חברתיות וכלכליות שונות, כיצד לעודד ילדים מכל הרמות ובכל הגילים לקריאה, אתגרים בטיפוח הקריאה העצמית של תלמידי בתי הספר. במקביל יתקיימו אירועי "עולם הילד": שעת סיפור עם הסופר יואב לורק לגילאי 3־5 ו־6־9, "סדנת כיפה אדומה" של תיאטרון "אגדה חדשה" מאת גיל הראבן בבימוי ש. בר יעקב.

הסינמטק הירושלמי נרתם אף הוא ליריד הספרים ויקרין במשך ימי היריד את הסרטים "ג'יל וג'ים", "הרחק מן ההמון הסואן", "נשיקת אשת העכביש" (הספרים יוצאים לאור בימים אלה ב"כתר", "עם עובד" ו"לוין־אפשטיין־מודן").

מירי פז

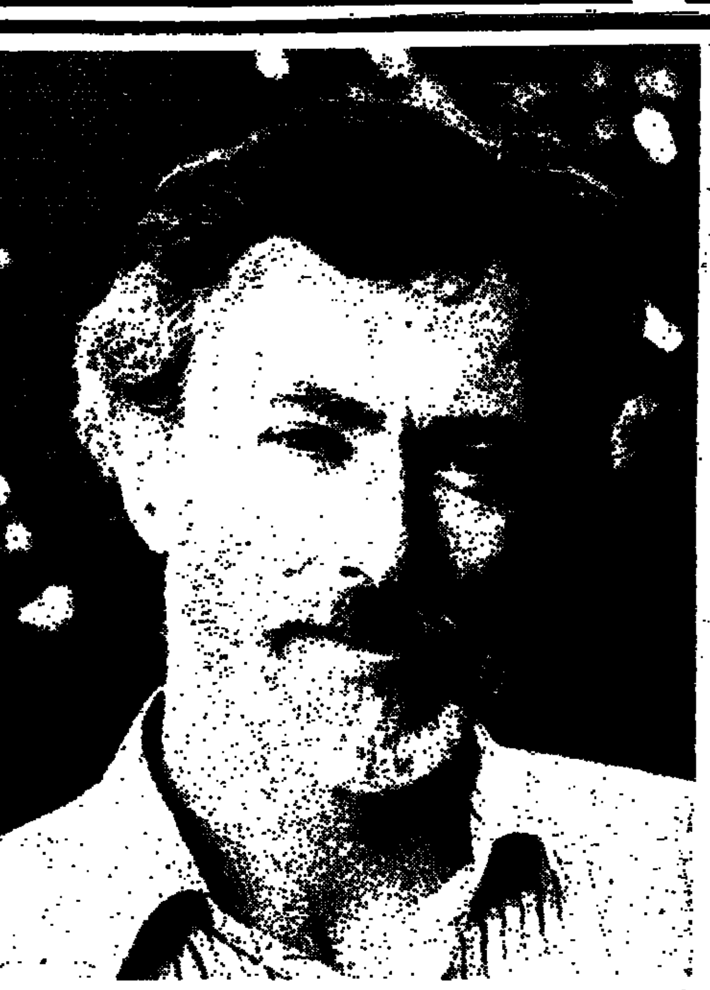

לוחם חרות

אל השורה הנכבדה של חתני פרס ירושלים – מילן קונדרה, חורחה לואיס בורחס, גרהם גרין, סימון דה־בובואר, ו.ס. נאיפול, יוג'ין יונסקו, סר ישעיהו ברלין, ברטרנד ראסל, אוקטביו פז, איגנציו סילונה, אנדרה שווארץ־בארט ומקס פריש – מצטרף השנה הסופר הדרום־אפריקאי ג'.מ. קואטזי. בזכות "התנגדותו החריפה להפרדה גזעית, לאלימות ולדיכוי בכל צורותיהם" נבחר קואטזי פה אחד על ידי חבר שופטים שמנה את פרופ' שלמה אבינרי, יהודה עמיחי ועמוס אילון. "כאמן גדול משלב קואטזי בכתביו רגישות גדולה למצב האנושי בסגנון מלא עוצמה המגנה את אכזריות האדם אל אחיו. קואטזי בולט בספריו ובמסותיו כלוחם חרות האדם", פסק חבר השופטים.

קואטזי נולד בקייפטאון ב־1940. הוא למד ספרות ומתמטיקה באוניברסיטת קייפטאון ובמשך שלוש שנים עבד כמדען מחשבים בבריטניה. בשנים 1968־1971 היה פרופסור נלווה לספרות אנגלית באוניברסיטת באפאלו. ב־1969 קיבל תואר דוקטור באוניברסיטת יוסטון, טקסס. בין ספריו היו "בלב הארץ", "ארצות דימדומים" (פרס ספרותי בדרום אפריקה), "מחכים לברברים" (כמה פרסים ובחירת "ניו יורק טיימס" כספר הטוב ביותר לשנת 1982), "חייו וזמנו של מיכאל ק'" (פרס "בוקר" בבריטניה ופרס "פמינה" בצרפת). ספרו האחרון "Foe" ראה אור בשנה שעברה בלונדון ויתפרסם בקרוב בארה"ב. כיום מרצה קואטזי על ספרות כללית באוניברסיטת קייפטאון.

בבאזל ניצחתי על מדינת היהודים

המנצח הישראלי משה עצמון, שניצח בשבוע שעבר על הסינפונייטה הישראלית באר־שבע, כיהן ב־14 השנים האחרונות כמנהל המוסיקלי והמנצח הראשי של התזמורת הסימפונית של באזל. הקונצרטים של התזמורת נערכים בקביעות באולם ההסטורי, בקאזינו העירוני, שבו התקיים הקונגרס הציוני הראשון לפני 90 שנה. באולם המפורסם, עם נברשות הבדולח הענקיות, קבוע לוח הזיכרון המציין (בעברית ובגרמנית) שבמקום התכנס ב־29־31 באוגוסט 1897, הקונגרס שהקים את ההסתדרות הציונית העולמית מפלסת־הדרך למדינת ישראל. עצמון מספר כי במרוצת השנים ניצח, באולם הזה, גם על יצירות חשובות מאת מלחינים ישראלים כמו פרטוש, פאול בן־חיים, בוסקוביץ' וסתר. בזכותם של יוצרים אלה נשמעה באולם מוסיקה מקורית, שחוברה במדינת היהודים.

ישראל דליות

מחול
בידור למיעוטים

"אגם הברבורים", בביצוע להקת "פנטסיו". כוריאוגרפיה: דנוביץ. היכל התרבות, ת"א.

אחרי הסגנו של הספרדים, הצוענים של הרוסים, הזונות מאריצה ונערי רינה, זכה המיעוט הרומני לשעה של חסד. אמנם לא דיברו רומנית על הבמה, אבל התכניה היתה כתובה ברומנית, להוציא המלצת המפיק על הפקתו, שהיתה כתובה משום מה בעברית, עם הרבה טעויות דפוס.

ההבטחה מעוררת הציפיות של כמה טונות תפאורה לא התממשה, וגם התאורה נראתה דלה. אולי כבר הגיע הזמן ל"פרסום אמת" גם בשטח האמנות. זו לא ההפקה הבינלאומית המלאה הנראית לראשונה על בימותינו, ויש עם מה להשוות. "אגם הברבורים" של ה"סדלרס וולס" היה יצירת מופת וחוויה בלתי נשכחת, שלעומתה הביצוע של הלהקה הרומנית נראה כמו בדיחה לא מוצלחת. ברקע התנודד ארמון מצויר ומקומט, והאגם המפורסם נלקח ישר מציורי התחנה המרכזית. התלבושות היו יפות למדי, אבל זה כבר לא משנה.

הכוריאוגרפיה, גם אם הזכירה את זו של פטיפה, היתה חסרת דמיון ומבוצעת רע לעייפה. אמנם, להקת הברבורות ופה ושם רקדן או רקדנית ניחנו ביכולת טכנית, אך הכל היה משולל חן לחלוטין. לא היתה דרמה ולא היתה טרגדיה ולא היה מיסתורין ולא היה גם ביטוי אנושי פשוט. הרקדנית הראשית, ששמה נעלם מעיני כמו יתר שמות המשתתפים, עשתה הכל כפי שצריך, עם משמעת תקינה המתאימים לתחרות באתלטיקה, אך בלי טיפת נשמה.

תגובות הקהל האוהב נמדדו גם הן באופן כמותי – הרבה סיבובים – הרבה מחיאות כפיים. מוטב להביא את נדיה קומנצ'י מהאולימפיאדה. הם עושים דברים עוד יותר קשים, ולא קוראים לזה באלט.

גבי אלדור

"שמשון ודלילה" – אולי באשקלון

עיריית אשקלון מנהלת מו"מ מתקדם עם החברה המפיקה את האופרה "אאידה" במצרים (לציון מאה שנה לפתיחת תעלת סואץ), להפקת האופרה "שמשון ודלילה" ב־1988, בפארק הל' אומי באשקלון בו יוכשר לשם כך אמפיתאטרון מיוחד שיכיל 15,000 מושבים.

דוד מושיוב

קולנוע
צמח נפלא זולל אדם

"חנות קטנה ומטריפה". במאי: פרנק אוז

בתאבון: סימור והצמח אוהב הדם

"חנות קטנה ומטריפה", קומדיה אקולוגית על צמח אוכל אדם, שהפכה למחזמר המוצלח ביותר של השנים האחרונות – היא עוד הוכחה לכך שהוליווד רק זקוקה להכוונה אל קצב הדור הזה וטעמיו. טעמים קשים אלה, יש לומר, אינם חמים כלל לטעמי הדור שידע את "בנותיו הנאוות", "קול המוסיקה" ו"מרי פופינס" – המצליחנים של הדור שעבר. לעומתם נראית "חנות קטנה ומטריפה" כמו "מופע האימה של רוקי" עם פס קול בסגנון ה"פליטרס" ואוליביה ניוטון ג'ון. כך או כך, הנפשות הפועלות אינן גזורות מהאגדות של פעם והסיפור, למרות החתונה בסוף, מזכיר את המרקיז דה סאד יותר מאשר את רוג'רס והמרשטיין.

הכל מתחיל בחנות פרחים כושלת. סימור (ריק מוראניס) אוהב את אודרי (אלן גרין). היא אינה רואה את עצמה ראויה לאהבתו האצילה וכפיצוי בלתי מתאים מוצאת לעצמה סאדיסט שמצא עיסוק מתאים לנטיות לבו – רפואת שיניים. סטיב מרטין, הסאדיסט עם המקדחה, גונב מכולם את ההצגה אבל גם זה קשור לחדש של סרט מופרע זה: השוליים חשובים יותר מהאמצע.

חנות הפרחים עומדת להיסגר. הבעלים, עוד רשע קריקטורי, מתאכזר לשני האוהבים עד שערב אחד מעלה סימור מהמרתף צמח מכוער ומניחו על אדן החלון. מסתבר, כי הצמח, אוהב הדם, הוא פיה טובה והכל עומד להשתנות. סימור יתחתן עם אודרי ושניהם יעברו לבית דמוי חבילת קלינקס, אבל עד שנגיע להתגשמות האידיאל האמריקאי הזה – ייבלעו רוב שחקני המשנה בגרונו של הצמח, מעין מטהר אשפה אנושית: חסכוני, היגייני ומתאים לבשורה האקולוגית.

"חנות קטנה ומטריפה" הוא מחזמר חולה במובן הבריא ביותר של המילה: קבר חסר קודשים לכל הסטריאוטיפים של אתמול. הגיבורה היא גירסה מחודדת־קודקוד של אוליביה ניוטון ג'ון, סנדרה די, הדוריס דיי והגיבור, סימור הסקסי, נראה כמו פקיד במשרד הפנים.

יתר הגיבורים, המעשים והלהגים, רחוקים מאוד מאוקלהומה הוליווד – איזה תענוג. חבל לשיר של סימור ואל תקוו את הסכנה.

יגאל משיח

פרסומים
ידיעת הארץ

יש חדש בתחום פרסומי ידיעת הארץ – רבעון בשם "ארץ", היוצא מטעם חברת "ארץ הצבי", בשיתוף עם רשות שמורות הטבע. העורך הוא ירין הימן, העורך גם את "מורשת דרך", עתונם של מורי הדרך, ובמערכת חברים גם כמה מאנשי רשות שמורות הטבע. זהו כתב עת העשוי בצורה מפוארת, נייר משובח, הרבה צילומים, מהם בצבע ומפות. בין הכותבים לגליון הראשון – עוזי פז, מיכאל ששר, אבינעם לוריא, אביבה רבינוביץ ומנחם מרכוס. איחולים לבכאן חדש זה, בתקווה שתוכנו יהיה תואם לצורתו הנאה.

ובינתיים ממשיך בהופעתו "טבע וארץ" של החברה להגנת הטבע, שיהפוך בקרוב לירחון, תחת שרביטו של העורך, ספי בן יוסף. עיקרו של הגליון מוקדש לאתרי מישור החוף, בקשר לכנס השנתי של החברה המוקדש השנה לאיזור זה.

★

ב־1959 גילה אברהם נגב בעבדת את בית היוצר הנבטי הראשון שאי פעם נתגלה. עד אז חשבו, בעקבות דבריו של נלסון גליק, כי הנבטים נשאו עמם בדרכים את הכלים שיצרו בפטרה. לכלים הנבטיים העדינים הנהדרים שגילה בחפירות עבדת מקדיש פרופ' נגב את ספרו על הקרמיקה ההלניסטית המאוחרת והרומית הקדומה מעבדת הנבטית. הספר הופיע בסידרת "קדם" של המכון לארכיאולוגיה באוניברסיטה העברית, ויש בו שפע צילומים, ציורים ושיחזורי כלים. הכל בשחור לבן. כאן היה מתאים לתת גם צילומי צבע, אך כנראה בשל המצוקה התקציבית נמנע הדבר.

צבי אילן

בסוף השבוע הבא תעלה ב"בית ליסין" הצגת הבכורה של "יתומים", מאת **לייל קסלר** ובבימוי **אילן אלדד**. המחזה מספר על שני אחים יתומים המתגוררים לבד (**דליק ווליניץ ובן לוין**) שאל עולמם נקלע לפתע גבר מבוגר, אלגנטי ומסתורי (**מכרם ח'ורי**, בתמונה), המפר את האיזון ביחסי שני האחים. את הנוסח העברי למחזה כתבה **עדה בן נחום**. תפאורה: **אבי שכוי**. תאורה: **פליס רוס**.

בעריכת זאב פרי

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
09.40 דובי סימסום.
10.10 ג'ק הולבורן: פרק 2.
11.00 איזיס, פרק 2: "גנב היהלומים".
11.20 מפרץ הרוחות, פרק 2: שפן יוצא לריב.
11.45 שירים שאוהבים: עם אריק איינשטיין.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 קסים קסם: זכוכיות.
2.35 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.00 קשר משפחתי: עם יוסי אדרי ובנו שלומי בן ה־4.
3.40 הפונדק בערוץ חמשת המייל, פרק 20: ללכת כמו גבר.
4.30 מדינת ישראל נגד ג'ון (איוואן) דמיאניוק.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

כללית

5.30 "היפהפהרזון" חלק א': קטעים מהצגות שיועלו בפסטיבל הצגות לילדים. משתתפים: להקת "בונבנסורה", "לופס גשפט", גילה אלמגור, ליאורה ריבלין ועמי וינברג, מוטי ברכאן וקדרין אלאל, עזרא ועדית דגן ואחרים.
6.00 "הילדים מרחוב דגרסי" – פרק שני: "בחירתו של צ'אק".
6.30 קיצור חדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות בליווי שקופיות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "הפלא ופלא" – מבצעי ראווה מיוחדים במינם, מפגני כוח נדירים, תופעות בלתי שגרתיות ברפואה, בספורט בטכנולוגיה ועוד.
8.50 נקודת חן.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "בשידור חוקר" – תכנית בשידור ישיר.
10.30 הרקדן – תכנית רביעית ואחרונה: קטעי מופע מן הבלט "אורפאוס" של הכוריאוגרף מקמילן, "פאגנטום האופרה" של פטי "נפולי", בורנוביל ואחרים. עוד בתכנית כוריאוגרפים אחרים, שעובדים עם שאופים, מספרים על עבודתם המשותפת.
11.20 בשידור חוקר – חלק שני. סיכום. חדשות הלילה.

באולפני הרצליה תצלם היום הטלוויזיה את התכנית "אזרח מדינת ישראל דוד בן־גוריון", שתוקרן ביום העצמאות, בהשתתפות בני משפחתו של דוד בן־גוריון ואנשים שהיו קרובים אליו בעבר. בין המשתתפים יצחק נבון, מתילדה גן, לובה אליאב, אלחנן ישי ויגאל דוניץ ממדרשת שדה־בוקר. התכנית תשולב בשירים וקטעים ממכתביו של בן־גוריון וישמעו בה גם סיפורים שזו להם חשיפה ראשונה לציבור הרחב. מנחה: מני פאר. תחקיר ועריכה: נעמי אסיאס.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – מוצרט: דיברטימנטו מס' 2 בסי במול מג'ור ק. 137 (אנסמבל מוצרט מווינה/ו. בוסקובסקי). פרנסיסק קרמר: קונצ'רטו בפה מג'ור לאבוב ותז' אופוס 37 (וידי מ־הלי/תז. קאמרית של פראג/. בניצוח פרנטישק ויינבאר). היידן: שלישיית פסנתר בפה מג'ור (שלישיית בוזארט). דבוז'אק: רומנסה בפה מינור לכנור ולתזמורת אופוס 11 (י. פרלמן/תז. הפילה. הלונדונית/ד. ברנבוים). שוברט: סימפוניה מס' 9 בדו מג'ור "הגדולה" (תז. הפילה. הוינאית/סר ג'. סולטי).
09.00 קונצרט בוקר – רספיגי: סוויטת מחולות עתיקים מס' 2 (תז. הפילה. ההונגרית/א. דוראטי). קסטלנואובו־טדסקו: קונצ'רטו מס' 2 בדו מג'ור לגיטרה ותז. אופוס 160 (י. אורגאני/תז. הקונצרטגבאו ההולנדית של האולם/א. נוימאן). רגר: המישיה בלה מג'ור לקלרינט ורביעיית כלי קשת אופוס 146 (ק. לייסטר/רביעיית דרולק). שומאן: קונצ'רטו בדה מינור לכנור ותזמורת (ג. קרמר/תז. פילהרמונית/ר. מוטי). באך: קונצ'רטו לתזמורת (תז. הסימפונית של שיקאגו/ סר ג'. שולטי).
12.00 מן הסדיה – בטהובן: סונטה מס' 26 בסי במול מג'ור, אופוס 81 "הפרידה" (ש. רודולף קלמר). רביעיית מיתרים מס' 2 בשלושה פרקים (1956) (הרביעייה החדשה). מבזיזה: שומאן: "אהבת נשים וחייה" מחזור שירים אופוס 42 (מ. פורסטר/א. ניירמן).
13.05 בהאזנה נינוחה – מוצרט: קונצ'רטו בדו מג'ור לאבוב ולתזמורת ק. 314 (פייר פיירלו/תז. הקאמרית האנגלית/ ז'אן פייר רמפל): פאני מנ־דלסון: שלישייה ברה מינור לכנור, צ'לו ופסנתר אופוס 11 (שלישיית מאלאקולסט). דריוס מיו: "סקרמוש", סוויטה לשני פסנתרים (ברכה עדן ואלכסנדר תמיר). פאורה: סוויטה עממית ספרדית (פרלמן/סנדרס). פרוקופייב: "מסכות ומחולות", אופוס 112 (תז. סולוז/מ. פלאסון).
15.00 הסבה מוסיקלית – "הוצק של ברג". (ש.ח.)
16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הסימפונית של רדיו קלן באוי ברותיר – ליסט: קונצ'רטו מס' 2 בלה מג'ור לפסנתר ותזמורת (ר. סגורתג). מאהלר: סימפוניה מס' 5 בדו דיאז מינור.
18.00 דגש על הביצוע – המבצע לשיר ועוד.
19.00 תזמורות כלי נשיפה – מיצירות: וילקוקס־גייתקנים, קופלנד, דליס, מגן, האולם, הלפרן.
20.05 אינטרלודר – רגע מוסיקלי.
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל זלצבורג 1968 – מוצרט: "תחנות לפריזי" בדה מג'ור, ק 195; קונצ'רטו בדו מג'ור, אופוס 87 (תז. ריק, סופרן/א. מאייר, אלט/ ק. אצנברגר, טנור/א. שרינג, בס/ מקה. רדיו אוסטריה ומקה. א. שנברג/ תז. הקונצרטגאום בולצבורג/א. אורטקה).
22.30 פעם ועוד – רוברט דייק: יצירה בסגנון באמבלי (ר. דייק, חליל) – תגר בן 4 פעמים.
23.00 מחזורי יצירות – ויוואלדי: קונצ'רטו לזרבים שונים.

רשת א'

08.27 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.
15.27 השכלה ודעת לכל – "תקשורת המונים" – הפעם: "התקשורת הארגוני ערוץ".
15.57 משפט דמיאניוק – שידור חי מ"בנייני האומה" בירושלים.

22.05 לכל אדם כוכב – עם האסטרולוג אילן פקר.

רשת ב'

14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות.
16.05 תוצרת הארץ – שירים עבריים.
16.55 קוראי ספר – קוראים מוליכים.
19.35 דין ודברים – ענייני חוק ומשפט.
20.05 עולם הזמירות הגדול – מבצעי הפזמונים המפורסמים השנתי.
23.05 משחקי לילה.

רשת ג'

18.06 היה היה.
20.05 לי ולך – שיר הברכה.
21.05 קצת אחרת – פופ מוקש.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

10.55 שירותרום 87.
16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 בחתון שוטף – סיור ביהודה ושמרון.
19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
19.05 רדיו רדיו F.M.
19.50 תיק פלילי – 373/86 – מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק – יומן מיוחד לסיקור אירועי המשפט.
20.05 קלאסי כאן – מגאזין גלי צה"ל לסיכום אירועי השבוע בעולם המוסיקה הקלאסית בישראל. (ש.ח.)
20.05 סבבבסים F.M.
21.30 אוניברסיטה משודרת – פרקים באתיקה יהודית – הרמן כהן והמוסר היהודי. (ש.ח.)
22.55 שירותרום 87.
23.05 קול הבין הזה F.M.
23.55 שיחת חצות – עם המשורר ביסם סוסה.

שידורים קבועים

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
09.05 סלודיה.
10.05 פניני בוקר.
11.05 רגע של עברית.
11.10 השידור היומי לבתיה"ס.
11.30 היו שירים.
14.06 בראש צעיר.
17.10 שירים עבריים.
18.06 מנחת ערב.
18.50 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 "שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 להקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור יורק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הקשת.
11.30 סע לשלום.
11.40 הדעות.
12.10 "אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 בת צחוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעות.
16.05 שירים ושערים.
17.05 יומן כלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן חצות.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשע.
10.05 שכבים מי ירדן.
11.05 שעה תמימה.
12.05 רק מוסיקה.
13.05 רק בימי חול.
14.06 מזמן חזר.
15.05 חדש חדש ומחודש.
16.05 הבנה יומית.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פיוטו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקדים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 סביבה יומית.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משלנו.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים הגדולים של השבוע.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

סרטים

תל־אביב

אסתר: קשוחים שכאלה 9.45, 7.30, 5
אורלי: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: ילדים חורגים לאלוהים
בית לסין: הערפדים (סלח לי אתה נושך את צווארי)
גן־יהודה: ניפגש בחוף 5.00–7.15–9.30
גורדון: שובו של הנוסע השמיני 4.30–7.15–9.30
דן: חנות קטנה ומטריפה 5–7.15–9.40
דיזנגוף 1: שיחות מלוכלכות 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המודרת 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11
דיזנגוף 3: זכרונות אהבה מפירנצה 9.40, 7.15, 4.45, 1.00, 11.00
הוד: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15, 4.30
הוד רמת־אביב: 3 אמיגוס 9.30, 7.30
סקס – 12.00
הוד: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5.00
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): שבוע עדין, 9.30, 7.15, 4.30
חן 1: צבע הכסף 9.45, 7.15, 4.45 במבי 2.30, 12.30, 10.30
חן 2: הרומן שלי באוקספורד 9.45, 7.30 בעקבות החרב הקסומה 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.35, 5 תעתועי שחור הזקן 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: חטיפה בעיינה 9.45, 7.20, 5 אלדין ומנורת הקסמים 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: בלשיע אתמול והיום 9.45, 7.30, 5 היפיפיה והיתום 2.30, 12.30, 10.30
לב 1: תליית ערב 9.50, 7.50, 5, 2
לב 2: קיץ 9.40, 7.40, 5, 2. הקשר הגורדני 2.00
לב 3: נחר בי 9.40, 7.30, 5
לב 4: מפרץ מוסקיטו 9.40, 7.15, 5, 2
לימור: ראשמי ג'יימס 2 הבוקר שאחרי 9.30, 7.15, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: אימפי האש 9.30, 7.15, 4.30, 11
פאר (לשעבר אלנבי): כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול 9.40
7.30, 5 חצות – רציחות פשוטות
סינמה 1: עשרת הדיברות 4.00–8.00
סינמה 2: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5.00
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: ללא רחמים 9.30, 7.15
פריז: בסי בלו 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00
מדנון: האחים מרקס במרוצים 11.30
צפון: סגור לרגל שיפוצים סרט הפתיחה: שם הורד
שחף: פלאטון 9.30, 7, 4.15
תמוז – רמת־אביב: הבעיה השלישית של 7.30
האישה העירונית לשאול 9.40
חנות – האחים בלוז
תבולת: רקה להצות 9.35, 7, 4.30
תל־אביב: כלא הנשים 9.30, 7.15, 5
מוזיאון תל־אביב: 40 מ"ר גרמניה 7.30–9.30 שואה I

ירושלים

אדיסון: 3 אמיגוס 9, 7, 4.30
קמן הדרכי ניגב'ה אמריקאי 10.30
אורנע: קשוחים שכאלה 9.00, 7, 4.30
אוריון 1: קרוקודיל דנדי 9.00, 7.00, 4.30
אור 3: ג'ק פלאש המקפץ 9, 7, 4.30; 23.15 שובו של הנוסע השמיני
אור 4: אופקת אמת 9.00, 7.00, 4.30; 23.15 1941 הפלישה להוליווד
אור 5: סיגליות הן כחולות 9.00, 7.00, 4.30; 23.15 תעתועי גוף
אור גיל: צבע הכסף 9.15, 6.45, 4.15
בית אגרון: היידי בת ההרים 10.00 הסיפור שלא נגמר 10.30 תום סויאר 4.00 משפט הנשרים 5.30 גבר האשה לאחר 20 שנה 7.30 מבוקש תלוי או נשוי 9.30
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: הקשר הגורדני 9.15, 7.15
כפיר: פלאטון 9.15, 7, 4.30 קארטה קיד II צחוק מי שצוחק אחרון 10.30
מיעשלה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15, 7
סמדר: חנה ואחיותיה 9.15, 7.00
עדן: ניפגש בחוף 9, 7, 4.30
רון: הבוקר שאחרי 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: קיץ 9.15, 6.45

חיפה

אורה: פלאטון 9.15, 7.00
אורלי: חזרה לנעורים 9.15, 7, תעתועי שחור הזקן 4.30, 11
אמפי־תיאטרון: ניגג'ה דיקון האש 9.15, 7.00
ארמון: ללא רחמים 9.15, 6.45, 4.30
חן: רקה להצות 9.15, 6.45, 4.30
עצמון 1: 3 אמיגוס 9.15, 7.00, 4.00
עצמון 2: ניפגש בחוף 9.15, 7.00, 4.30
פאר: קרוקודיל דנדי 9.15, 7.00, 4.30
קריתאור: קאל 9.15, 7.00, 4.30
רון: כלא הנשים 9.00, 6.45, 4.30
רב גת 1: צבע הכסף 9.15, 6.45, במבי 4.30, 11.00
רב גת 2: אל תקרא לי לבן 9.15, 7.00, 4.30

קריות חיפה

כפיר: ללא רחמים 9.15, 7
כבירון: צבע כסף 9.15, 6.45
אורות: מפרץ מוסקיטו 9.15, 7
בית העם: ניפגש בחוף 9.15, 7
היובל: האוצר מארץ האש 9.15, 7
ניצן: תקלה מופלאה 9.15, 7

אשדוד

אסתר: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
אשדוד: להתחתן שנית 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: 3 אמיגוס 9.30, 7.30
גאור: ניפגש בחוף 9.30, 7.30
רחל: הזבוב 9.30, 7.30

באר־שבע

קרן: כלא הנשים 9.30, 7.30, 4.30

הרצליה ורמת השרון

היכל: מפרץ מוסקיטו 9.30, 7.15, 5.00
מלון דניאל: אודיטוריום: הבכל הבורג 7.15, 9.30 מרי פופינס 5.00
כוכב: בי"ס לבלשים אהבלים 7.00 חנה ואחיותיה 9.30 תקלה מופלאה 4.00, 11.00

עפולה

בית־שערים: סגור

חולון, בת ים

ארמון: ללא רחמים 9.30, 7.15, 4.30
מגדל: צבע הכסף 9.40, 7.15
אורנים: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
סביון: פלאטון 9.30, 7, 4.30
ריטה: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
עצמאות: חנה ואחיותיה 9.30, 7.15, 5

טבריה

אביב: הצבע ארגמן 8.15

כפר־סבא, רעננה

עתל: האוצר מארץ האש 9.15, 7
חן: ניפגש בחוף 9.15, 7
אורות: עיסקה ללא רחמים 9, 7, 4.30

לוד, רמלה

אורלי: סגור
גת זיו: בובה 9.15, 7.15
אורן: ניפגש בחוף 9.30, 7.15, 5.00

נהריה ועכו

היכל: סילברדו 9.00, 6.45

רון: עיר ללא רחמים 9.00, 6.45
אודיטוריום: בי"ס לבלשים אהבלים 6.00

נתניה

המדיה: חזרה לנעורים 9.15, 7, תינוק מוזר במשפחה 11.00
אסתר: חוף רחוק 9.15, 7.00
שרון: פלאטון 9.30, 7, במבי 5.00, 1.00, 11.00

קרית אונו

מתנסים: סגור

פתח־תקוה

שלום: ניפגש בחוף 9.30, 7.15
היכל 1: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5.00 פנטוזיה 11 בבוקר
היכל 2: פלאטון 9.30, 7.00, 4.15 עוץ לי גוץ לי 11 בבוקר
היכל 3: הזבוב 9.30, 7.15, האוצר מארץ האש 11 בבוקר, פנטוזיה 5.00

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
ג.ג. רון 2: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15 – 4.30 / עוץ לי גוץ לי 11.00 בבוקר
פאר: הזבוב 9.15, 7
האוצר: ניגה'ה איש האש 9.15, 7
בית הטבע: סילברדו 8.00
תלה: המשימה 9.15, 7.00
חן: האוצר מארץ האש 9.15, 7.00

רמת־גן וגבעתיים

אוהדים: צבע הכסף 9.40, 7
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.40, 7.15, 5.00
לילה: פלאטון 9.30, 7.00, 4.30
הדר: 3 אמיגוס 9.30, 7.15, 5
רב גן 1: קשוחים שכאלה 9.45, 7.25
רב גן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45, 7.25
רב גן 3: בלשיע אתמול והיום 9.40, 7.10
רב גן 4: אל תקרא לי לבן 9.45, 7.30
שביט: סילברדו 9.30, 7.15

קרית אונו מרכז קהילתי

אהבה בשתיים 9.00, 6.30